

Innowacje 2011. Nowoczesna administracja Województwa Łódzkiego

Praca zbiorowa pod redakcją Pawła A. Nowaka

Łódź 2011

Innowacje 2011

Nowoczesna administracja Województwa Łódzkiego

Publikacja sfinansowana ze środków Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi.

Recenzent naukowy – prof. zw. dr hab. Eugeniusz Wojciechowski

Redakcja naukowa: Paweł A. Nowak
Redakcja techniczna: Maria Kucińska

ISBN: 978-83-60901-27-4

Urząd Marszałkowski w Łodzi
Departament Infrastruktury
Wydział ds. Społeczeństwa Informacyjnego

Al. Piłsudskiego 8
90-051 Łódź

tel./fax 42 291 98 81
e-mail: si@lodzkie.pl

www.si.lodzkie.pl

W publikacji wykorzystano zdjęcia z archiwum Urzędu Marszałkowego w Łodzi

autorzy zdjęć:

Andrzej Wach, Ryszard Sąsiadek, Piotr Wypych, Paweł Nowak, Marian Zubrzycki, Krzysztof Szymczak,
Marcin Ogrodzki, Dariusz Marcinkowski, Cezary Pecold, Piotr Miśkiewicz, Paweł A. Nowak

Spis treści:

Słowo wstępne Witolda Stępnia, Marszałka Województwa Łódzkiego, s. 5

Rozdział 1

Mgr Paweł Nowak – *Zadania samorządu Wojewódzkiego w budowie społeczeństwa informacyjnego*, Katedra Gospodarki Samorządu Terytorialnego, Wydział Ekonomiczno – Socjologiczny UŁ, s. 9

Rozdział 2

Dr Anna Górczyńska – *Elektroniczne zamówienia publiczne*, Katedra Europejskiego Prawa Gospodarczego, Wydział Prawa i Administracji UŁ, s. 29

Rozdział 3

Dr Anna Kaczorowska – *Polskie e-usługi jako wynik zarządzania poprzez projekty w sektorze administracji publicznej*, Katedra Informatyki, Wydział Zarządzania UŁ, s. 41

Rozdział 4

Praktyczne przykłady wdrażania e-administracji w Województwie Łódzkim.

4.1 Agnieszka Pięgot – *Przyjazna administracja – Informatyzacja Urzędów Powiatu Poddębickiego*, Starostwo Powiatowe w Poddębicach, Wydział Promocji, Rozwoju, Edukacji i Współpracy Zagranicznej, s. 55

4.2 Andrzej Karczmarz – *Nie tylko ePUAP*, Starostwo Powiatowe w Łasku, Wydział Ogólno-Organizacyjny, s. 63

4.3 Magdalena Michalak - *Marzenia w przeszłości, dziś – realia. Uczyć się wszędzie o każdej porze – innowacyjna administracja XXI wieku w szkolnictwie na przykładzie nowoczesnej platformy usług edukacyjnych w Zgierzu*, Urząd Miasta Zgierza, Wydział Promocji Miasta, s. 67

4.4 Artur Prasal - *Od papierowego obiegu dokumentów do systemu elektronicznego zarządzania dokumentacją w Urzędzie Miasta Łodzi*, Urząd Miasta Łodzi, Wydział Informatyki, s. 73

4.5 Anna Ochota – *Informatyzacja Urzędu Miejskiego w Ozorkowie oraz rozwój usług publicznych on-line*, Urząd Miasta Ozorków, Wydział Współpracy Europejskiej Strategii i Rozwoju Gospodarczego, s. 81

4.6 Iwona Orzechowska-Kłucjasz – *Wymierne efekty innowacyjnej, przestrzennej bazy adresowej województwa łódzkiego w pilotażowym programie Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego (praktyczna realizacja dyrektywy WE 2/2007 INSPIRE)*, Urząd Marszałkowski w Łodzi, Departament Geodezji i Kartografii, s. 85

Szanowni Czytelnicy,

oddajemy w Państwa ręce kolejną publikację dotyczącą innowacji w województwie łódzkim. Tegoroczny numer poświęcony został nowym technologiom w administracji. Z uwagi na to, że tak petentom, jak i urzędnikom zależy na dobrym załatwianiu spraw, a także szybkim zdobywaniu bądź udzielaniu informacji, rodzaj innowacji przejawiający się m.in. w budowie e-usług publicznych, jest jedną z pilniejszych potrzeb.

Samorząd województwa łódzkiego, wykorzystując możliwości jakie stworzyły nam fundusze unijne przewidziane na lata 2007-2013, prowadzi szeroko zakrojoną strategię dotyczącą rozpowszechnienia łączności internetowej w regionie i tworzenia dostępu do usług publicznych za jego pomocą.

Zaczęliśmy od podstaw, czyli budowy sieci szerokopasmowego internetu, realizując projekt Łódzkiej Regionalnej Sieci Teleinformatycznej (ŁRST). Jego koszt, to ok 71 mln zł, przy czym 50 mln zł stanowić będzie dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

Celem projektu jest zapewnienie powszechnego, szybkiego i bezpiecznego dostępu do wiedzy, usług elektronicznych oraz informacji oferowanych poprzez internet dla mieszkańców, przedsiębiorców oraz jednostek administracji publicznej na terenie województwa. Budowa jednolitej infrastruktury teleinformatycznej pozwoli na zwiększenie dostępności do mediów elektronicznych, przyczyni się do przyspieszenia działań w zakresie budowy tańszego, szybszego i bezpieczniejszego internetu, inwestycji w kapitał ludzki oraz umożliwi realizację najważniejszych projektów z zakresu e-usług realizowanych w regionie – projektu związanego z telemedycyną oraz e-administracją.

ŁRST ma być uzupełnieniem dla istniejących zasobów należących do różnych operatorów i wypełnieniem luki w dostępie do sieci nowej generacji. Inwestorem projektu jest województwo łódzkie - samorząd udzieli zamówienia publicznego na budowę sieci, która będzie stanowiła jego własność. Po zakończeniu inwestycji samorząd powierzy zarządzanie siecią operatorowi infrastruktury, który wykorzystywać ją będzie do świadczenia usług hurtowych dla operatorów ostatniej mili oferujących Internet gospodarstwom domowym i przedsiębiorcom.

Projekty samorządów lokalnych są włączane w plany i budowę sieci wojewódzkiej - to jest jedna z cech charakterystycznych koncepcji łódzkiej. Projekt pilotażowy ŁRST tak właśnie powstał, zawierał inicjatywę oddolną 5 gmin Fundacji Rozwoju Gmin PRYM. Teraz jest tam w pełni funkcjonalna sieć będąca częścią ŁRST i finansowana w ramach I Etapu jej budowy. Kolejna sieć lokalna jest planowana przez 7 gmin i Lokalną Grupę Działania BUDUJ Razem. Urząd Marszałkowski w ramach ŁRST wybuduje właśnie tam 3 punkty dystrybucyjne sieci wojewódzkiej i działania wojewódzkie i gminne będą ściśle koordynowane.

Dopiero powszechny dostęp do szerokopasmowego internetu pozwoli na skuteczną realizację kolejnych działań jakie zaplanowaliśmy. A są to Wrota Regionu Łódzkiego, czyli e-usługi oraz system e-zdrowie, który posłuży w budowie bazy danych dla szpitali, których założycielem jest samorząd województwa łódzkiego.

Regionalny System Informacji Medycznej Województwa Łódzkiego jest częścią strategii e-Zdrowie, której celem jest informatyzacja placówek służby zdrowia i zapewnienie ciągłości procesu leczenia pacjentów z całego regionu, poprzez wymianę danych elektronicznych pomiędzy systemami informatycznymi zakładów opieki zdrowotnej. System, którego budowa będzie kosztować 40 mln zł, został dofinansowany kwotą 30 mln zł z IV Osi Priorytetowej „Społeczeństwo Informacyjne” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego WŁ.

Stworzenie Regionalnego Systemu Informacji Medycznej Województwa Łódzkiego opiera się na kilku zasadniczych zadaniach:

- zaprojektowania i wdrożenia nowoczesnej infrastruktury informatycznej sprzętowej i sieciowej,
- wdrożenia w placówkach marszałkowskich nowoczesnego oprogramowania, umożliwiającego lepszą opiekę zdrowotną dla pacjentów i skuteczniejsze zarządzanie,
- zaprojektowania i wdrożenia regionalnej platformy dla decydentów zajmujących się polityką zdrowotną w celu efektywniejszego jej planowania.

Projekt RSIM to kontynuacja procesu informatyzacji samorządowych placówek ochrony zdrowia, związanego z koniecznością uporządkowania systemów informatycznych istniejących w zakładach opieki zdrowotnej w ten sposób, aby docelowo możliwa była elektroniczna wymiana danych medycznych w skali regionu. Projekt będzie realizowany przez partnerstwo Województwa Łódzkiego i 18 zakładów opieki zdrowotnej podległych Samorządowi WŁ.

Województwo Łódzkie jest dalece zaawansowane również w realizacji projektu pod nazwą „Budowa Zintegrowanego Systemu e-Usług Publicznych Województwa Łódzkiego (Wrota Regionu Łódzkiego)”. Zadanie wyceniane jest na ponad 22 mln zł. Jego celem jest budowa e-administracji oraz rozwój elektronicznych usług publicznych na terenie województwa łódzkiego, a także wzrost wykorzystania technik i technologii informatycznych w administracji samorządowej. Zostanie on osiągnięty poprzez zbudowanie nowoczesnej i kompleksowej e-administracji na obszarze województwa łódzkiego oraz szeroki rozwój e-usług publicznych, zapewniający wyeliminowanie tradycyjnego sposobu załatwiania spraw. Dzięki temu wzrośnie efektywność zarządzania jednostkami administracji samorządowej, poprawi się dostęp do usług publicznych i jakość ich świadczenia oraz nastąpi rozwój komunikowania się za pomocą internetu.

Projekt przewiduje kompleksowe rozwiązanie polegające na wdrożeniu nowoczesnych systemów informatycznych w 150 instytucjach: urzędach administracji samorządowej i ich jednostkach organizacyjnych, dostosowanych do potrzeb poszczególnych jednostek administracyjnych. Szeroki zakres technologiczny projektu i implementacja wielu jego elementów jednocześnie przyniesie korzyści w postaci usprawnienia procedur realizacji zadań przez jednostki administracji samorządowej. Korzyści z projektu odczuwają zarówno urzędnicy jak i mieszkańcy regionu, łącznie z przedsiębiorcami.

Partnerzy projektu wdrożą system obiegu dokumentów w swoich jednostkach organizacyjnych, zintegrują istniejące już systemy z platformą e-usług publicznych. Zwiększenie dostępu do e-usług dla mieszkańców regionu przewiduje m.in. 24-godzinny dostęp do usług publicznych przez siedem dni w tygodniu. Dostęp do platformy będzie możliwy z domu lub za pośrednictwem sieci tzw. infomatów. Przy okazji zadamy o realizację polityki równych szans i przeciwdziałanie „wykluczeniu cyfrowemu”. Ta cecha projektu jest zgodna z priorytetami Unii Europejskiej w zakresie działań mających wyrównać szanse osób niepełnosprawnych poprzez aktywne uczestnictwo w życiu społecznym.

Wiele samorządów lokalnych, korzystając również ze środków unijnych, wprowadza na własnym terenie systemy umożliwiające wdrażanie e-usług publicznych. Województwo Łódzkie jest pod tym względem jednym z najenergiczniej działających regionów w kraju. W najbliższym czasie wszyscy zacniemy czerpać profity z wdrażanych nowych technologii w administracji, która dzięki temu stanie się bardziej przyjazna mieszkańcom, wchodząc jednocześnie do wszechogarniającego nas cyberświata.

Tymczasem, zachęcam do lektury niniejszej publikacji.

Włodzisław Stępień

Łódzkie
nabiera prędkości

ZADANIA SAMORZĄDU WOJEWÓDZKIEGO W BUDOWIE SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO

mgr Paweł A. Nowak

Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny Uniwersytetu Łódzkiego
Katedra Gospodarki Samorządu Terytorialnego

p.o. Naczelnika Wydziału ds. Społeczeństwa Informacyjnego
Departament Infrastruktury, Urząd Marszałkowski w Łodzi

mgr Paweł A. Nowak

Naczelnik Wydziału ds. Społeczeństwa Informacyjnego w Departamencie Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi odpowiada za realizację kluczowych projektów z zakresu SI (np. Wrota Regionu Łódzkiego, Łódzka Regionalna Sieć Teleinformatyczna), promowanie idei SI w Regionie Łódzkim oraz współpracę z podmiotami publicznymi i prywatnymi w tym zakresie.

Nauczyciel akademicki w Katedrze Gospodarki Samorządu Terytorialnego Wydziału Ekonomiczno-Socjologicznego Uniwersytetu Łódzkiego. Specjalizuje się w szeroko rozumianej problematyce społeczeństwa informacyjnego, w tym: marketingu terytorialnym, społeczno-kulturowych uwarunkowaniach gospodarki przestrzennej oraz finansach publicznych

WSTĘP

Komisja Europejska przedstawiła w marcu 2010 r. strategię Europa 2020 zmierzającą do wyjścia z kryzysu i mającą przygotować unijną gospodarkę na wyzwania następnego dziesięciolecia. W strategii Europa 2020 nakreślono wizję wysokiego poziomu zatrudnienia, gospodarki niskoemisyjnej, wydajności i spójności społecznej, który ma zostać osiągnięty poprzez konkretne działania na szczeblu unijnym i krajowym. Walka na rzecz wzrostu i zatrudnienia wymaga przejęcia odpowiedzialności na najwyższym szczeblu politycznym oraz mobilizacji wszystkich podmiotów w całej Europie.

Europejska Agenda Cyfrowa jest jednym z siedmiu projektów przewodnich strategii Europa 2020. Jej zadaniem jest określenie głównej roli, jaką muszą odegrać technologie informacyjno-komunikacyjne (TIK), jeżeli Europa chce osiągnąć swoje ambicje na rok 2020.

Celem agendy jest nakreślenie drogi pozwalającej na maksymalne wykorzystanie ekonomicznego i społecznego potencjału TIK, w szczególności internetu, który stanowi ważny środek działalności gospodarczej i społecznej: służy on pracy, zabawie, komunikacji oraz pozwala na swobodne wyrażanie poglądów. Sukces agendy przyczyni się do wzrostu innowacyjności, wzrostu gospodarczego oraz poprawy codziennego życia obywateli i przedsiębiorstw. Szersze i skuteczniejsze zastosowanie technologii cyfrowych umożliwi Europie zmierzenie się z głównymi stojącymi przed nią wyzwaniami. Dla Europejczyków będzie to oznaczać lepszą jakość życia dzięki, między innymi, lepszej opiece zdrowotnej, bezpieczniejszemu i wydajniejszemu transportowi, czystszyemu środowisku, nowym możliwościom w zakresie mediów oraz łatwiejszemu dostępowi do usług użyteczności publicznej i treści kulturowych.

Sektor TIK odpowiada bezpośrednio za 5 % europejskiego PKB, a jego wartość rynkowa wynosi 660 mld EUR rocznie, jednakże o wiele bardziej przyczynia się on do ogólnego wzrostu produktywności (20 % bezpośrednio z sektora TIK, a 30 % z inwestycji w TIK). Wynika to ze znacznej dynamiki i innowacyjności sektora oraz z jego zdolności do zmiany sposobu działania innych sektorów. Jednocześnie wzrosło znaczenie skutków społecznych TIK. Przykładem zmiany sposobu życia jest fakt, że w Europie codziennie korzysta z internetu ponad 250 mln osób, zaś prawie wszyscy Europejczycy posiadają telefony komórkowe(1). Według danych z 2007 roku, czyli zdecydowanie sprzed kryzysu gospodarki UE, technologie informacyjne i komunikacyjne odpowiadają za jedną czwartą wzrostu produktu krajowego brutto i 40% wzrostu produktywności w Unii Europejskiej.

Co równie istotne dla społeczeństwa informacyjnego, zagadnienia związane z jego rozwojem nie znajdują się jeszcze w głównym nurcie zainteresowań nauk społecznych. Należy więc przypomnieć ostrzeżenie z całkiem innej epoki (...), Ewangelii wedle Św. Mateusza: „Biada tym co nie odczytują znaku czasów”. A znaków tych dzisiaj jest bardzo wiele, wszystkie razem wskazują, że przełom drugiego i trzeciego Tysiąclecia jest bardziej przełomowy, niż był nim przełom pierwszego i drugiego Tysiąclecia. Wkraczamy bowiem w nową erę, którą nazywa się różnie: wiekiem informacji, epoką cyfrową, a społeczeństwo – społeczeństwem informacyjnym, telematycznym, sieciowym(2).

Celem niniejszego opracowania jest przybliżenie podstawowej problematyki budowy społeczeństwa informacyjnego w Polsce w kontekście realizacji zadań własnych samorządu wojewódzkiego. Na przykładzie województwa łódzkiego spróbuję również przestawić logikę interwencji publicznej, jej główne kierunki oraz źródła finansowania.

I. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE – HISTORIA POWSTANIA, DEFINICJE, WŁAŚCIWOŚCI I FUNKCJE

W celu dokładnego zobrazowania zadań samorządu wojewódzkiego w budowie społeczeństwa informacyjnego niezbędne jest doprecyzowanie zakresu tego pojęcia. „Społeczeń-

stwo informacyjne” po raz pierwszy pojawiło się w artykule o teorii ewolucji społeczeństwa opartego na technologiach informatycznych opublikowanym przez Tadao Umesao w 1963 r. (wersja oryginalna „jōhōka shakai”), zaś na stałe w przestrzeni publicznej zagościł po ukazaniu się rozprawy Kiyohito Koyamy - Wprowadzenie do Teorii Informacji(3).

Jak zawsze w wypadku nowych pojęć wchodzących do nauk społecznych pojawiło się wiele prób zdefiniowania zagadnienia. I tak w ujęciu przemysłowym społeczeństwo informacyjne to takie, w którym informacja stała się zasobem produkcyjnym określającym nowe przewagi konkurencyjne w stosunku do otoczenia, a równocześnie zapewniającym rosnący poziom adaptacyjności społecznej, w wyrazie ogólnym i w wyrazie jednostkowym, do zmieniającej się lawinowo zmienności otoczenia(4).

Nieco inna jest definicja w ujęciu społecznym. Społeczeństwo informacyjne jest nowym typem społeczeństwa, różniącym się od społeczeństwa industrialnego. W odróżnieniu od (...) określenia postindustrialne - w społeczeństwie informacyjnym produkcja informacji oraz wartości niematerialnych staje się siłą napędową do formowania i rozwoju(5), zaś w ujęciu gospodarczym (makroekonomicznym) społeczeństwo informacyjne to społeczeństwo, które nie tylko posiada rozwinięte środki przetwarzania informacji i komunikowania, lecz środki te są podstawą tworzenia dochodu narodowego i dostarczają źródła utrzymania większości społeczeństwa(6). Jedną z bardziej usystematyzowanych definicji społeczeństwa informacyjnego przytaczają Łuszczak i Pawłowska.

Społeczeństwo informacyjne to wielowymiarowa rzeczywistość współtworzona przez cztery podstawowe substraty:

- Technologiczny – infrastruktura technologiczna, czyli dostępność urządzeń służących gromadzeniu, przetwarzaniu, przechowywaniu i udostępnianiu informacji, mnogość kanałów przesyłania danych oraz możliwość łączenia ich w rozmaite konfiguracje,
- Ekonomiczny – sektor informacyjny gospodarki, czyli te gałęzie produkcji i usług, które zajmują się wytwarzaniem informacji oraz technik informacyjnych, a także ich dystrybucją. Społeczeństwa informacyjne charakteryzują się dużym udziałem tych dziedzin gospodarki w PKB.
- Społeczny – wysoki odsetek osób korzystających w pracy, szkole i domu z technologii informatycznych, co jest zbieżne z wysokim poziomem wykształcenia społeczeństwa.
- Kulturowy – wysoki poziom kultury informacyjnej, przez którą rozumie się stopień akceptacji informacji jako dobra strategicznego i towaru, a także odpowiedni poziom kultury informatycznej, przez którą rozumie się opanowanie umiejętności związanych z obsługą urządzeń informatycznych(7).

Różnice pomiędzy poszczególnymi definicjami wynikają przede wszystkim z wielopłaszczyznowości pojęcia „społeczeństwo informacyjne może zostać znalezione na przecięciu, kiedyś odrębnych przemysłów: telekomunikacyjnego, mediów elektronicznych i informatycznego, bazujących na paradygmacie cyfrowej informacji”(8), a co za tym idzie z opisywania tej rzeczywistości z punktu widzenia najbliższego zainteresowaniom poszczególnych autorów. Poza dyskusją dla większości z nich są właściwości i funkcje jakie posiadać będzie społeczeństwo informacyjne.

Właściwości społeczeństwa informacyjnego:

- Wytwarzanie informacji – masowy charakter generowanych informacji, masowe zapotrzebowanie na informację i masowy sposób wykorzystywania informacji.
- Przechowywanie informacji – techniczne możliwości gromadzenia i nieograniczonego magazynowania informacji.
- Przetwarzanie informacji – opracowywanie technologii i standardów umożliwiających m.in. ujednolicony opis i wymianę informacji.
- Przekazywanie informacji – przekazywanie informacji bez względu na czas i przestrzeń.
- Pobieranie informacji – możliwość odbierania informacji przez wszystkich zainteresowanych.
- Wykorzystywanie informacji – powszechne, otwarte i nielimitowane korzystanie z Internetu jako źródła informacji.

Funkcje społeczeństwa informacyjnego:

- Edukacyjna – upowszechnienie wiedzy naukowej oraz uświadamianie znaczenia podnoszenia kwalifikacji.
- Komunikacyjna – Społeczeństwo informacyjne ma za zadanie stworzenie możliwości komunikowania się wielu różnorodnych grup w obrębie całości społeczeństwa globalnego.
- Socjalizacyjna i aktywizująca – mobilizacja osób czasowo lub stale wyłączonych z możliwości swobodnego funkcjonowania społeczeństwa. Cechuje się także wykonywaniem zawodu bez konieczności wychodzenia z domu i aktywizacją niepełnosprawnych.
- Partycypacyjna – możliwość prowadzenia debat i głosowania w Internecie.
- Organizatorska – tworzenie warunków konkurencyjności na rynku.
- Ochronna i kontrolna – stworzenie mechanizmów obrony obywateli i instytucji przed wirtualną przestępczością.

Z powyższego przeglądu cech i funkcji wynikają wprost działania niezbędne do powstania społeczeństwa informacyjnego, które można połączyć w trzy podstawowe grupy:

- budowa infrastruktury,
- budowa e-usług,
- budowa popytu (w tym szkolenia).

O ile w wypadku budowy infrastruktury i w ograniczonym zakresie budowy e-usług, wiodącą rolę pełnią podmioty komercyjne (np. budowa sieci światłowodowych na potrzeby świadczenia usług telekomunikacyjnych, czy z najbardziej popularnych e-usług, usługi bankowości elektronicznej oraz zakupy przez Internet), to w wypadku tworzenia e-usług o charakterze publicznym, szkoleń kompetencyjnych czy aktywizacyjnych oczywiste jest, że podmioty gospodarcze nie odgrywają w nich dominującej roli za względu na niską rentowność takich działań lub ograniczenia prawne.

II PRAWNE ASPEKTY INTERWENCJI WOJEWÓDZKIEJ ADMINISTRACJI SAMORZĄDOWEJ W BUDOWĘ SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO

Trzeci stopień administracji samorządowej – samorządowe województwo - został powołany Ustawą z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa(9). Od dnia 1 stycznia 1999 r. samorząd województwa:

- 1) wykonuje określone ustawami zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność,
- 2) dysponuje mieniem wojewódzkim,
- 3) prowadzi samodzielnie gospodarkę finansową na podstawie budżetu(10).

Zgodnie z obowiązkami nałożonymi przez ustawodawcę, podstawowymi celami działania samorządowego województwa jest dbanie o rozwój regionu, który obejmuje oraz zachowanie jego tożsamości, dziedzictwa przyrodniczego i kulturalnego.

W tym celu został nałożony obowiązek przygotowania i realizacji dokumentu planistycznego o charakterze regionalnej strategii rozwoju

Samorząd województwa określa strategię rozwoju województwa, uwzględniającą w szczególności następujące cele:

- 1) pielęgnowanie polskości oraz rozwój i kształtowanie świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej mieszkańców, a także pielęgnowanie i rozwijanie tożsamości lokalnej,
- 2) pobudzanie aktywności gospodarczej,
- 3) podnoszenie poziomu konkurencyjności i innowacyjności gospodarki województwa,
- 4) zachowanie wartości środowiska kulturowego i przyrodniczego przy uwzględnieniu potrzeb przyszłych pokoleń,
- 5) kształtowanie i utrzymanie ładu przestrzennego(11).

Jednak zapis taki pozwoliłby na daleko idącą dowolność interpretacyjną zakresu realizowanych zadań, dlatego w artykule 14.1 Ustawy o samorządzie województwa określona została

szczegółowa lista zadań własnych samorządu województwa stanowiących „program obowiązkowy”. Do zadań tych zalicza się m.in. wspieranie edukacji publicznej, w tym szkolnictwa wyższego, promocję i ochronę zdrowia, wspieranie kultury i ochrony jej dóbr, modernizację terenów wiejskich, zagospodarowania przestrzennego, organizację transportu zbiorowego i dróg publicznych, ochronę praw konsumentów, przeciwdziałanie bezrobociu i aktywizację lokalnego rynku pracy oraz działalność w zakresie telekomunikacji (zapis dotyczący działalności telekomunikacyjnej pojawił się po nowelizacji związanej ze „specustawą telekomunikacyjną – przyp. PN)(12).

W podstawowej formie, działania w tym zakresie ograniczały się do przekazania z budżetu województwa środków dla poszczególnych instytucji bezpośrednio je realizujących (szpitale, szkoły, zarządy dróg wojewódzkich, dofinansowanie kolejowych przewozów regionalnych, etc.). Wynikało to tak z braku pomysłów na efektywniejszą realizację powierzonych zadań, jak również z braku środków w budżecie województwa na działania prorozwojowe.

Sytuację w znacznym stopniu zmieniło wejście Polski do Unii Europejskiej. Potężny zastrzyk gotówki w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (lata 2004 – 2006), a następnie jeszcze większy z Regionalnych Programów Operacyjnych (lata 2007 – 2013) przeznaczony w dużej mierze na niwelowanie różnic rozwojowych w stosunku do krajów „starej Unii” spowodował, że większość województw zaktualizowało swoje strategie rozwojowe planując inwestycje znacznie ambitniejsze i o istotnie szerszym zakresie.

W celu zachowania spójności rozwoju państwa ustawodawca nałożył na samorząd obowiązek koherentności strategii regionalnych z dokumentami strategicznymi poziomu krajowego i europejskiego. Dotyczy to zarówno spójności rzeczowej jak i czasowej

W praktyce musi to oznaczać zgodność dokumentów regionalnych z dziedzinowymi strategiami rozwoju:

- na poziomie europejskim z Europejską Agendą Cyfrową (EAC) oraz jej wdrożeniem na poziomie krajowym, dla którego niezwykle cenna będzie również refleksja dotycząca implementacji celów EAC dokonana przez władze regionalne i lokalne(13).
- na poziomie krajowym ze Strategią rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce do roku 2013(14), która zakłada następujące główne kierunki rozwoju w poszczególnych obszarach:

Człowiek:

Przyspieszenie rozwoju kapitału intelektualnego i społecznego Polaków dzięki wykorzystaniu technologii informacyjnych i komunikacyjnych,

Gospodarka:

Wzrost efektywności, innowacyjności i konkurencyjności firm, a tym samym polskiej gospodarki na globalnym rynku oraz ułatwienie komunikacji i współpracy między firmami dzięki wykorzystaniu technologii informacyjnych i komunikacyjnych,

Państwo:

Wzrost dostępności i efektywności usług administracji publicznej przez wykorzystanie technologii informacyjnych i komunikacyjnych do przebudowy procesów wewnętrznych administracji i sposobu świadczenia usług(15).

Miarą obrazującą realizację strategii jest 13 celi szczegółowych, z których część powinna być realizowana przez samorządy wojewódzkie w ramach projektów własnych, a część przez kreowanie konkursów umożliwiających dofinansowanie działań podmiotów zewnętrznych (innych jst, NGO oraz przedsiębiorców) w ramach komponentu regionalnego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oraz każdego z szesnastu Regionalnych Programów Operacyjnych. Przy czym istotne jest, aby projekty własne były silnie skorelowane z zadaniami własnymi wynikającymi z Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa.

Nową rzeczywistość w zakresie budowy społeczeństwa informacyjnego spowodowała Ustawa z dnia 5 maja 2010 roku o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych(16), która upo-

ważnia jednostki samorządu terytorialnego do prowadzenia działalności telekomunikacyjnej. Do tego momentu, w wypadku samorządów wojewódzkich, inwestycje w obszarze telekomunikacji budziły wiele wątpliwości formalno-prawnych, np. w zakresie zasadności interwencji publicznej w działania nie należące wprost do zadań własnych samorządu. Dopiero po wejściu w życie ustawy z dnia 5 maja 2010 roku o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych samorządy mogą budować sieci telekomunikacyjne (zarówno o zasięgu regionalnym jak i lokalnym), co jest traktowane jako zadanie własne o charakterze użyteczności publicznej. Zadania te powinny być finansowane ze środków własnych jednostek (w tym pozyskanych z programów pomocowych UE).

Jednostki samorządu terytorialnego będą budować przede wszystkim infrastrukturę telekomunikacyjną, jej elementy pasywne (kanalizacja kablowa, pomieszczenia kolokacyjne, słupy, maszty, kable) oraz przygotowywać inwestycje na potrzeby wykorzystania jako podstawowej warstwy sieci telekomunikacyjnych. Samorządy mogą również budować w pełni funkcjonalne sieci telekomunikacyjne, a także eksploatować takie sieci i infrastrukturę oraz nabywać prawa do już istniejącej infrastruktury.

Istotną nowością jest umożliwienie działalności w zakresie udostępniania infrastruktury i sieci przedsiębiorcom telekomunikacyjnym, a także dysponentom innych sieci niż publiczne. Ustawa z dnia 5 maja 2010 roku o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych przewiduje także ułatwienia w zakresie lokalizacji szczególnej formy inwestycji, jaką są regionalne sieci szerokopasmowe - lokalizacja takich inwestycji ustalana będzie na mocy decyzji o ustaleniu lokalizacji regionalnej sieci szerokopasmowej wydawanej przez właściwego miejscowo wojewodę. Rozwiązanie zakładające wydawanie decyzji lokalizacyjnych przez wojewodę – niezależnie od istnienia lub treści planów zagospodarowania przestrzennego – zdecydowanie przyspieszy przygotowanie i realizację inwestycji.

Ustawa reguluje również ułatwienia dla inwestycji telekomunikacyjnych na poziomie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zakłada bowiem, że miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ustanawiać zakazów, a przyjmowane w nim rozwiązania nie mogą uniemożliwiać lokalizowania inwestycji celu publicznego z zakresu łączności

III. WOJEWÓDZTWO ŁÓDZKIE – BUDOWA SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO I JEJ FINANSOWANIE

Województwo Łódzkie jako jedno z pierwszych w Polsce opracowało sektorową strategię rozwoju dla społeczeństwa informacyjnego. 19 września 2007 r. Zarząd Województwa Łódzkiego przyjął i-Łódzkie 2013 – Program Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Województwie Łódzkim do roku 2013(17), który określa priorytety rozwoju społeczeństwa informacyjnego w regionie wskazując jednocześnie kluczowe projekty własne, które mają doprowadzić do zakładanego poziomu rozwoju potencjału e-rozwoju.

Punktem wyjścia dla tego dokumentu była diagnoza stanu rozwoju społeczeństwa informacyjnego w województwie łódzkim – rok 2006. W celu zidentyfikowania stanu e-rozwoju w województwie łódzkim w roku 2006 posłużono się badaniem z wykorzystaniem tzw. wskaźnika potencjału eRozwoju skonstruowanego przez ekspertów Stowarzyszenia Miasta w Internecie do analiz rozwoju społeczeństwa informacyjnego na poziomie powiatów. (...) W województwie łódzkim nie zdiagnozowano ani jednego powiatu o bardzo wysokim poziomie eRozwoju. Najwyższą wartość wskaźnik osiągnął w przypadku Łodzi, co pozwoliło na zakwalifikowanie tego ośrodka – wspólnie z powiatem grodzkim Skierniewice oraz powiatem łódzkim wschodnim – do grupy powiatów o wysokim poziomie eRozwoju. Do grupy charakteryzującej się niskim poziomem eRozwoju zakwalifikowano 12 powiatów, czyli połowę jednostek terytorialnych tego poziomu w regionie(18). Potencjał eRozwoju został następnie skorelowany z potencjałem innowacyjnym sektora TIK w regionie, wykorzystaniem teleinformatyki w systemie oświaty i szkolnictwa wyższego, wskaźnikami informatyzacji urzędów administracji publicznej województwa łódz-

kiego oraz komputeryzacją gospodarstw domowych regionu łódzkiego.

Pozwoliło to na opracowanie priorytetów rozwoju społeczeństwa informacyjnego w regionie:

Priorytet I – kapitał ludzki dla eRozwoju – zakłada działania na rzecz tworzenia i podnoszenia kompetencji teleinformatycznych niezbędnych do:

- efektywnego korzystania z zasobów informacji dostępnych w Internecie,
- pracy z wykorzystaniem narzędzi i usług dostępnych on-line
- życia w otoczeniu stale rozwijających się rozwiązań teleinformatycznych (zdalna edukacja, kontakty z władzami publicznymi, ale także rozrywka)

Priorytet II - wzrost gospodarczy bazujący na innowacyjnych rozwiązaniach teleinformatycznych – obejmuje bezpośrednie wsparcie inicjatyw na rzecz realizacji innowacyjnych przedsięwzięć bazujących na wykorzystaniu produktów i usług teleinformatycznych oraz inicjatyw modernizacji przedsiębiorstw branż tradycyjnych w oparciu o TIK(19)

Priorytet III – usługi on-line przyjazne mieszkańcom – zakłada wsparcie inicjatyw administracji samorządowej i samorządowych jednostek organizacyjnych mających na celu budowę i upowszechnienie systemu eUsług publicznych oraz wsparcie rozwoju innych usług dostępnych zdalnie.

Realizacja strategii i-Łódzkie 2013 Program Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Województwie Łódzkim do roku 2013 jest więc możliwa wyłącznie w oparciu o projekty realizowane w ramach trzech filarów budowy Społeczeństwa informacyjnego:

1. Wiedza i umiejętności, czyli kompetencje cyfrowe przedsiębiorców i mieszkańców regionu.
2. Kontent, czyli usługi i aplikacje dostępne on-line.
3. Infrastruktura, czyli dostęp do usług szerokopasmowego Internetu.

Trwająca perspektywa finansowa 2007 – 2013 zawiera wiele różnorodnych instrumentów finansowych możliwych do wykorzystania w budowie społeczeństwa informacyjnego. Należy jednak zauważyć, że opisy poszczególnych programów operacyjnych oraz typów działań i projektów, które dzięki nim można realizować, stanowią gmatwaninę wzajemnych powiązań i odwołań. Powoduje to, że skuteczne wykorzystanie środków pomocowych z Unii Europejskiej wymaga posiadania znacznej wiedzy teoretycznej oraz doświadczenia. Dodatkowym utrudnieniem w sięganiu po środki pomocowe jest niewielka ilość opisów dobrych praktyk z Polski, zaś dobre praktyki z krajów tzw. „starej Unii” są trudno przenaszalne m.in. ze względu na bardzo istotne różnice w uwarunkowaniach prawnych. Na przykładzie województwa łódzkiego spróbujemy prześledzić jak z tym problemem radzi sobie samorząd regionalny.

Wybór regionu łódzkiego jako przykładu jest w pełni uzasadniony, ponieważ jest on jednym z liderów w tym zakresie wśród polskich regionów. Potwierdzeniem tej pozycji jest otrzymana w 2010 roku, podczas 14. Konferencji Miasta w Internecie, nagroda pod patronatem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji „Złota @ 2010”, w kategorii Polski Region – Lider Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego.

W ramach każdego z wymienionych powyżej filarów budowy społeczeństwa informacyjnego, samorząd województwa łódzkiego realizuje projekty własne. Przegląd realizowanych projektów przygotowany został w stałym układzie: tytuł projektu, cele (krótki opis), wartość, źródło finansowania.

1. Wiedza i umiejętności, czyli kompetencje cyfrowe przedsiębiorców i mieszkańców regionu

1.1 - Kapitał Innowacji 2009. Aktualizacja Regionalnej Strategii Innowacji w województwie łódzkim

Beneficjentami projektu są podmioty odpowiedzialne za opracowanie i wdrażanie Regionalnej Strategii Innowacji, przedsiębiorcy i pracownicy naukowcy. Jest to kluczowa grupa dla

rozwoju w regionie gospodarki opartej na wiedzy.

Celem projektu jest aktualizacja Regionalnej Strategii Innowacji (RSI) poprzez określenie stanu rozwoju gospodarki opartej na wiedzy w regionie oraz poziomu wykorzystania innowacyjnych rozwiązań teleinformatycznych w jednostkach zajmujących się opracowaniem i wdrażaniem założeń RSI, które w efekcie ma służyć ustaleniu ich potrzeb szkoleniowych.

Budżet projektu - 700.000 zł. Projekt finansowany z działania 8.2.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (projekt systemowy)

1.2 – Kapitał Innowacji 2009. Kurs Trenerski

Celem projektu było stworzenie odpowiedniego zespołu wspierającego rozwój RSI poprzez wyposażenie 10. osobowej grupy trenerów, pracowników Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi, w wiedzę w zakresie innowacji i społeczeństwa informacyjnego. Osoby te będą uczestniczyć jako trenerzy w szkoleniach organizowanych przez Urząd Marszałkowski w Łodzi dla jednostek samorządu terytorialnego i ich jednostek podległych oraz dla przedsiębiorców w zakresie innowacyjności, społeczeństwa informacyjnego, gospodarki opartej na wiedzy oraz źródeł finansowania rozwoju w/w dziedzin.

Budżet projektu - 110.000 zł. Projekt finansowany z działania 8.2.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (projekt systemowy)

1.3 Nowoczesny samorząd – podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników jednostek samorządu terytorialnego Województwa Łódzkiego.

Przy okazji badań prowadzonych na potrzeby aktualizacji RSI oraz samooceny CAF przeprowadzonej w Urzędzie Marszałkowskim w Łodzi okazało się, że jedną z istotnych przeszkód dla budowy społeczeństwa informacyjnego w regionie jest brak podstawowych kompetencji komputerowych wśród pracowników administracji samorządowej, czyli osób które zgodnie z logiką tworzenia społeczeństwa informacyjnego powinny stanowić forpocztę zmian. Dla podniesienia poziomu tych kompetencji oraz stworzenia standardu, który stałby się obowiązkiem dla pracowników administracji samorządowej w regionie został przygotowany projekt „Nowoczesny samorząd – podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników jednostek samorządu terytorialnego Województwa Łódzkiego”.

Zgodnie z wnioskiem o dofinansowanie, celem projektu jest podniesienie i ujednolicenie kompetencji komputerowych oraz komunikacyjnych beneficjentów, co wiąże się ze wzrostem jakości usług świadczonych w urzędach administracji publicznej.

W zakresie kompetencji komputerowych wszyscy pracownicy Partnerów Projektu (Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi, Starostwa Powiatowego w Zgierzu oraz Starostwa Powiatu Łódzkiego Wschodniego), odbędą szkolenia przygotowujące do zadania egzaminu ECDL (Europejski Certyfikat Umiejętności Komputerowych) oraz przystąpią do egzaminów. Dodatkowo planowane są specjalistyczne szkolenia dla informatyków.

W zakresie kompetencji komunikacyjnych przygotowany jest blok szkoleń dla pracowników bezpośrednio kontaktujących się z klientami Partnerów Projektu – szkolenia obejmują wiedzę z zakresu tworzenia i przekazywania informacji, systematyzując wiedzę z zakresu zasad pisania pism, odpowiedzi na pytania itp. oraz tworzenia dokumentów na potrzeby Internetu. Dodatkowo wybrani pracownicy Partnerów Projektu odbędą szkolenia z zakresu tworzenia i administrowania stronami internetowymi, programów fotoedycyjnych oraz podstawowych umiejętności graficznych.

Budżet projektu - 1.155.000 zł. Projekt finansowany z działania 5.2.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (projekt konkursowy)

1.4 Aktualizacja RSI – badania i monitoring

Celem projektu jest umożliwienie stałego monitoringu kondycji MŚP poprzez opracowanie metody systematycznego badania, co pozwoli na konsekwentne wsparcie odpowiadające rze-

czywistym potrzebom sektora MŚP, przeprowadzenie inwentaryzacji posiadanego potencjału w regionie łódzkim, wypracowanie odpowiednich strategii wsparcia sektora MŚP oraz na przygotowanie szerokiej oferty usług świadczonych w regionie, wypracowanie metodologii prowadzącej do jak najszerzego spojrzenia na problematykę małych i średnich przedsiębiorstw w regionie.

Budżet projektu 1.328.000 zł. Projekt finansowany z działania 9.2.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (projekt systemowy).

1.5 Łódzka Platforma Transferu Wiedzy

Projekt ten ma na celu zbliżenie dwóch kluczowych dla rozwoju województwa sektorów: MŚP oraz B+R. Ponadto jego założeniem jest wytworzenie trwałych i owocnych powiązań między środowiskiem biznesu, a światem nauki przy wsparciu administracji publicznej. Wśród podmiotów objętych wsparciem znajdują się przedsiębiorcy, pracownicy naukowcy z zakresu innowacyjności oraz pracownicy instytucji otoczenia biznesu i administracji publicznej. Integralną częścią Platformy będzie portal internetowy umożliwiający wymianę doświadczeń i informacji między jednostkami naukowo-badawczymi, przedsiębiorstwami i instytucjami otoczenia biznesu.

Budżet projektu - 1.456.000 zł. Projekt finansowany z działania 9.2.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (projekt systemowy)

1.6 Strategiczna mapa regionu – badania regionu łódzkiego z opracowaniem scenariuszy rozwojowych

Celem projektu jest dostarczenie, z wykorzystaniem TIK, podmiotom wpływającym na sytuację społeczno-gospodarczą w województwie łódzkim wiedzy niezbędnej do podejmowania strategicznych decyzji poprzez opracowanie alternatywnych scenariuszy rozwojowych – uwzględniających optymistyczne, pesymistyczne i neutralne wersje zdarzeń dla wszystkich gmin, powiatów i podregionów województwa łódzkiego.

Projekt finansowany z działania 8.1.4 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (projekt systemowy)

1.7 Regiony na rzecz lepszych połączeń szerokopasmowych - B3 Regions

Projekt realizowany pod auspicjami UE, który służy wypracowaniu najlepszych i najskuteczniejszych rozwiązań we wprowadzaniu technologii szerokopasmowych, szczególnie na obszarach górskich, wiejskich i opóźnionych w rozwoju. Celem projektu jest zdobycie praktycznej wiedzy w zakresie przygotowywania, realizacji i utrzymania inwestycji teleinformatycznych poprzez zoptymalizowanie procesu budowy sieci szerokopasmowych, umożliwienie skorzystania z międzynarodowych dobrych praktyk, a dzięki temu skuteczniejsze spożytkowanie środków.

Ogólna wartość projektu - 3.500.000 EURO. Projekt finansowany z INTERREG IV C

2 Kontent, czyli usługi i aplikacje dostępne on-line

2.1 Budowa zintegrowanego systemu eUsług publicznych Województwa Łódzkiego (Wrota Regionu Łódzkiego)

Jest jednym z największych i logistycznie najtrudniejszych projektów realizowanych ze środków UE przez samorząd Województwa Łódzkiego. W projekcie bierze udział 109 partnerów – jednostek samorządu terytorialnego z regionu łódzkiego. Projekt polega na dostarczeniu wyposażenia i oprogramowania dla jst - partnerów w projekcie, które będzie wykorzystywane na potrzeby świadczenia usług elektronicznych dla mieszkańców Województwa Łódzkiego. W ramach projektu zostanie przygotowane sześć standardowych usług elektronicznych, które mieszkańcy i przedsiębiorcy z regionu będą mogli w urzędach załatwiać zdalnie. Dostarczony dla partnerów w projekcie portal i elektroniczny obieg dokumentów umożliwi im samodzielne uruchamianie kolejnych eUsług.

Budżet projektu - 22.665.004 zł. Projekt finansowany w ramach działania IV.2 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego.

2.2 in4health – Regionalne Serwisy Zdrowotne

Celem projektu jest podniesienie jakości życia mieszkańców województwa łódzkiego poprzez umożliwienie korzystania z szerokiego zakresu scentralizowanych informacji dotyczących ochrony zdrowia poprzez:

- dostęp do elektronicznych usług samokontroli zdrowia,
- poprawę informacji na temat regionalnego systemu ochrony zdrowia poprzez rozwój dostępu do niezbędnych informacji w postaci serwisów informacyjnych,
- wspieranie programów profilaktyki zdrowotnej narzędziami internetowymi,
- udostępnienie serwisów informujących społeczeństwo o polityce zdrowotnej i eZdrowiu oraz postęпах w ich wdrażaniu.

Budżet projektu - 2.130.000 zł. Projekt finansowany w ramach działania IV.2 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego.

2.3 Usługi Regionalnego Systemu Informacji Medycznej Województwa Łódzkiego

Celem projektu jest poprawa procesów zarządczych w placówkach służby zdrowia podległych samorządowi województwa, wzrost wykorzystania narzędzi i technologii informacyjno-komunikacyjnych w tych placówkach, poprawa umiejętności posługiwania się narzędziami i technologiami informacyjno-komunikacyjnymi, zwiększenie dostępu do informacji i wiedzy dzięki wdrożeniu usług eZdrowia.

Budżet projektu 17.651.448 zł. Projekt finansowany w ramach działania IV.2 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego

2.4 RICHARD (Regional ICT based Clusters for Healthcare Applications and R&D Integration)

Celem ogólnym projektu jest polepszanie i promowanie badań dotyczących nowych lub mających szansę rozwoju, bazujących na technologiach informacyjno-komunikacyjnych terytorialnych modeli klinicznych, w obszarze domowej opieki medycznej, w celu zarządzania chorobami przewlekłymi. Dodatkowym celem jest organizacja warsztatów brokerskich mających na celu stworzenie sieci współpracy pomiędzy różnymi podmiotami działającymi na rzecz rozwoju badań i innowacji w sektorze opieki medycznej w regionach uczestniczących w projekcie oraz wymiana dobrych praktyk.

Projekt finansowany w ramach 7. Programu Ramowego Badań, Rozwoju Technologicznego i Prezentacji Unii Europejskiej (7. PR.).

2.5 EHR-QTN - Sieć tematyczna nt. jakości i certyfikacji systemów Elektronicznych Rekordów Pacjenta

Projekt ma na celu opracowanie sposobu walidacji i certyfikacji dostawców elektronicznego rekordu medycznego, opracowanie jednolitego dla Europy standardu elektronicznego rekordu medycznego, jak również europejską wymianę wiedzy oraz doświadczeń projektowych z tego zakresu, m.in. poprzez organizację warsztatów krajowych, konferencji w krajach uczestniczących w projekcie, jak również spotkań partnerów projektu.

Wartość wojewódzkiego komponentu projektu - 24.000 EUR. Projekt jest w 100% finansowany w ramach Programu Ramowego na Rzecz Konkurencyjności i Innowacji Unii Europejskiej 2007-2013.2.6 Turystyka w siodle - infrastruktura innowacyjnego i unikatowego produktu turystycznego

Oprócz wytyczenia najdłuższego w Europie szlaku do turystyki konnej wraz z miejscami postojowymi i noclegowymi, projekt przewiduje m.in. uruchomienie portalu internetowego, sieci centrów i punktów informacji turystycznej, świadczenie interaktywnych usług drogą elektroniczną m.in. w zakresie rezerwacji miejsc czy planowania dojazdu, opartych o mapy cyfrowe i systemy

nawigacyjne (GPS). Zakłada się także wyposażenie karetek pogotowia ratunkowego oraz innych pojazdów ratowniczych w urządzenia GPS (ponad 250 zestawów) z mapami wytoczonych szlaków turystycznych. Mają one ułatwić dostęp do poszkodowanych turystów czekających na pomoc, co jest szczególnie ważne na terenach leśnych.

Wartość projektu - 33.300.000 zł. Projekt finansowany w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka.

3. Infrastruktura, czyli dostęp do usług szerokopasmowego Internetu

3.1 Łódzka Regionalna Sieć Teleinformatyczna (ŁRST)

Celem projektu jest zapewnienie powszechnego, szybkiego i bezpiecznego dostępu do wiedzy, usług elektronicznych oraz informacji oferowanych poprzez Internet na wybranych obszarach dla obywateli, przedsiębiorców oraz jednostek administracji publicznej na terenie województwa łódzkiego. Budowa jednolitej infrastruktury teleinformatycznej pozwoli na zwiększenie dostępności do mediów elektronicznych, a także podniesie atrakcyjność obszarów dla operatorów telekomunikacyjnych świadczących usługę tzw. ostatniej mili. Otwarcie niedostępnego dotąd rynku spowoduje wzrost liczby inwestycji związanych z doprowadzeniem infrastruktury do odbiorcy końcowego, co wpłynie na zwiększenie dostępu do Internetu dla instytucji, przedsiębiorstw i mieszkańców obszarów peryferyjnych zagrożonych „wykluczeniem cyfrowym”.

Budżet projektu - 71.428.000 zł. Projekt finansowany w ramach działania IV.1 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego.

3.2 Infrastruktura Regionalnego Systemu Informacji Medycznej Województwa Łódzkiego

Celem projektu jest poprawa procesów zarządczych w placówkach służby zdrowia podległych samorządowi województwa, wzrost wykorzystania narzędzi i technologii informacyjno-komunikacyjnych w tych placówkach, poprawa procesu leczenia poprzez modernizację systemów informacyjnych.

Budżet projektu - 22.347.472 zł. Projekt finansowany w ramach działania IV.1 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego.

3.3 Infrastruktura Regionalnego Systemu Informacji Przestrzennej

Celem projektu jest stworzenie użytecznego narzędzia (instrumentu), wspierającego proces realizacji ustawowych zadań stojących przed samorządem województwa, przede wszystkim, w zakresie tworzenia strategii rozwoju regionu, a także opracowania planu zagospodarowania oraz aktualizacji tych opracowań, przy uwzględnieniu zasady zrównoważonego rozwoju. Zastosowanie systemu będzie niezbędne przy realizacji ustawowych zobowiązań pozostałych szczebli samorządu terytorialnego (powiatów, gmin) m.in. w zakresie wymogów prawa wodnego i prawa ochrony środowiska. Narzędziem tym będzie specyficznie zorganizowana baza danych właściwych dla analiz liczbowo-przestrzennych, skonstruowana w sposób umożliwiający dowolną agregację przestrzenną wprowadzonych do systemu zmiennych, a także zastosowania dowolnych technik analizy zbioru danych (macierzy).

Cele szczegółowe projektu:

- Optymalizacja procesów decyzyjnych administracji publicznej wszystkich szczebli.
- Zwiększenie skuteczności ochrony środowiska.
- Usprawnienie działania służb zarządzania kryzysowego.
- Usprawnienie procesów planistycznych na poziomie regionalnym.
- Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej województwa.
- Usprawnienie pracy Urzędu Marszałkowskiego.

Wartość projektu - 30.645.674 zł. Projekt finansowany w ramach działania IV.2 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego.

III.1 PRZEGLĄD PROJEKTÓW Z ZAKRESU BUDOWY SI REALIZOWANYCH PRZEZ WYBRANE WOJEWÓDZTWA

Dla porównania warto przejrzeć wykaz projektów z zakresu budowy społeczeństwa informacyjnego w następujących dwunastu regionach: lubelskim, lubuskim, łódzkim, małopolskim, mazowieckim, podlaskim, pomorskim, świętokrzyskim, śląskim, warmińsko-mazurskim, zachodniopomorskim. W zestawieniu celowo zamieściłem po raz kolejny projekty realizowane przez województwo łódzkie. Pozwoli to na dokładniejszą analizę typów projektów realizowanych przez wymienione regiony w poszczególnych filarach budowy społeczeństwa informacyjnego oraz na porównanie typów projektów realizowanych przez poszczególne regiony.

tabela 1 - Zestawienie projektów realizowanych przez samorządy wojewódzkie dla budowy społeczeństwa informacyjnego

	Tytuł Projektu	Wartość	Dofinansowanie	Region
	Infrastruktura SI			
1	Rozbudowa systemów elektronicznej administracji w Małopolsce	7 123 760,58	ZPORR	MAŁOPOLSKA
2	Małopolska Sieć Szerokopasmowa	156 986 731,84	RPO	MAŁOPOLSKA
3	System komunikacji video dla Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego i jednostek organizacyjnych Województwa Małopolskiego	2 926 910,57	RPO	MAŁOPOLSKA
4	Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu - Internet szansą na lepszy start w przyszłość dla uczniów Małopolski	31 407 330,05	POIG	MAŁOPOLSKA
5	Wirtualne Muzea Małopolski	10 573 303,00	RPO	MAŁOPOLSKA
6	Budowa regionalnego systemu pozycjonowania w województwie Małopolskim	1 633 802,00	ZPORR	MAŁOPOLSKA
7	Budowa zintegrowanych systemów informatycznych do zarządzania i monitoringu satelitarnego w Małopolsce	12 655 199,00	RPO	MAŁOPOLSKA
8	Internet dla Mazowsza	400 000 000,00	RPO	MAZOWIECKIE
9	Zapobieganie wykluczeniu cyfrowemu w szkołach wiejskich	9 630 000,00	RPO	MAZOWIECKIE
10	Łódzka Regionalna Sieć Teleinformatyczna (ŁRST)	71 500 000,00	RPO	ŁÓDZKIE
11	Infrastruktura Regionalnego Systemu Informacji Medycznej Województwa Łódzkiego	22 350 000,00	RPO	ŁÓDZKIE
12	Infrastruktura Regionalnego Systemu Informacji Przestrzennej	30 650 000,00	RPO	ŁÓDZKIE
13	Opolska eSzkoła - szkoła ku przyszłości - etap 2	33 299 900,00	RPO	OPOLSKIE
14	Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej - województwo podlaskie	252 358 083,25	PO Rozwój Polski Wschodniej	PODLASIE
15	E-świętokrzyskie - rozbudowa infrastruktury informatycznej	9 496 348,52	ZPORR	ŚWIĘTOKRZYSKIE
16	„e-świętokrzyskie Rozbudowa Infrastruktury Informatycznej JST”	38 987 458,52	RPO	ŚWIĘTOKRZYSKIE
17	„e-świętokrzyskie Budowa Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Świętokrzyskiego”	25 000 000,00	RPO	ŚWIĘTOKRZYSKIE
18	Budowa Szerokopasmowej sieci Światłowodowej PW	202 159 758,13	RPO	ŚWIĘTOKRZYSKIE
19	Śląska Sieć Punktów Dostępu do Informacji (ŚSPI)	410 600,00	RPO	ŚLĄSKIE
20	Śląska Regionalna Sieć Szkieletowa	55 975 792,00	RPO	ŚLĄSKIE
21	Rozbudowa Wirtualnego Centrum Kultury eŚwiatowid.pl - stworzenie społecznościowego portalu kulturalnego	1 755 411,38	RPO	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
22	Modernizacja i rozbudowa Centrum Zarządzania Siecią w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie	2 824 690,37	RPO	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
23	Rozbudowa infrastruktury szerokopasmowego dostępu do Internetu i sieci PIAP-ów w Województwie Warmińsko – Mazurskim	15 629 856,25	RPO	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
24	Zakup i wdrożenie infrastruktury informatycznej w WZMP	124 281,30	RPO	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
25	Rozbudowa infrastruktury informatycznej WZLP w Olsztynie w celu poprawy jakości i dostępności usług medycznych.	1 477 385,50	RPO	WARMIŃSKO-MAZURSKIE

26	Sieć Szerokopasmowa Polski Wschodniej – województwo warmińsko-mazurskie.	258 514 407,81	PO Rozwój Polski Wschodniej	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
27	Szczecin infrastruktura społeczeństwa informacyjnego – etap 1 Infrastruktura	7 500 000,00	RPO	ZACHODNIO-POMORSKIE
28	Inteligentny Koszalin - rozbudowa infrastruktury społeczeństwa informacyjnego e-Koszalin -budowa sieci teleinformatycznej i systemu monitoringu wizyjnego	12 200 000,00	RPO	ZACHODNIO-POMORSKIE
29	„Wrota Parsęty II” - infrastruktura społeczeństwa informacyjnego na terenie dorzecza Parsęty	15 750 000,00	RPO	ZACHODNIO-POMORSKIE
	eUSŁUGI			
1	Wrota Lubelszczyzny-Informatyzacja Administracji	36 249 910,41	RPO	LUBELSKIE
2	Budowa Regionalnej Infrastruktury Informacji Przestrzennej	13 759 568,64	RPO	LUBELSKIE
3	Lubuski e-Urząd	25 000 000,00	RPO	LUBUSKIE
4	Budowa zintegrowanego systemu eUsług publicznych Województwa Łódzkiego (Wrota Regionu Łódzkiego)	22 655 000,00	RPO	ŁÓDZKIE
5	in4health – Regionalne Serwisy Zdrowotne	2 130 000,00	RPO	ŁÓDZKIE
6	Usługi Regionalnego Systemu Informacji Medycznej Województwa Łódzkiego	17 651 500,00	RPO	ŁÓDZKIE
7	RICHARD (Regional ICT based Clusters for Healthcare Applications and R&D Integration)		VII. P.R.	ŁÓDZKIE
8	EHR-QTN - Sieć tematyczna nt. jakości i certyfikacji systemów Elektronicznych Rekordów Pacjenta	120 000,00	Programu Ramowego na Rzecz Konkurencyjności i Innowacji Unii Europejskiej 2007-2013	ŁÓDZKIE
9	Turystyka w siodle - infrastruktura innowacyjnego i unikatowego produktu turystycznego	8 000 000,00	PO IG	ŁÓDZKIE
10	System nowoczesnej gospodarki Małopolski - Działanie 2.6 ZPORR	800 745,67	ZPORR	MAŁOPOLSKA
11	Rozwój dostępu do usług elektronicznych w Małopolsce	3 177 446,57	RPO	MAŁOPOLSKA
12	Małopolski System Informacji Turystycznej	1 230 000,00	RPO	MAŁOPOLSKA
13	Budowa zintegrowanego systemu informatycznego do zarządzania nieruchomościami woj. Małopolskiego i wojewódzkich jednostek organizacyjnych	1 999 360,18	RPO	MAŁOPOLSKA
14	System Zarządzania Drogami Województwa Małopolskiego	4 323 678,00	RPO	MAŁOPOLSKA
15	Zwiększenie wykorzystania narzędzi ICT w zakresie usług świadczonych przez Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im. św. Ludwika w Krakowie	605 815,40	RPO	MAŁOPOLSKA
16	Wdrożenie e-usług w zakresie rejestracji pacjentów w Ośrodku Rehabilitacji Narządu Ruchu „Krzyszowice”	936 120,00	RPO	MAŁOPOLSKA
17	Budowa systemu informatycznego do wspomaganie administracji wraz z integracją zasobów bazodanowych w województwie i w powiecie	49 180 032,00	RPO	MAŁOPOLSKA
18	Budowa i wdrożenie systemu udostępniania informacji o środowisku przez jednostki publiczne	1 469 848,70	WFOŚiGW	MAŁOPOLSKA
19	Rozwój elektronicznej administracji w samorządach województwa mazowieckiego wspomagającej niwelowanie dwudzielności potencjału województwa	48 780 000,00	RPO	MAZOWIECKIE
20	Przyspieszenie wzrostu konkurencyjności województwa mazowieckiego, przez budowanie społeczeństwa informacyjnego i gospodarki opartej na wiedzy poprzez stworzenie zintegrowanych baz wiedzy o Mazowszu	146 340 000,00	RPO	MAZOWIECKIE
21	Wypracowanie i wdrożenie innowacyjnych metod integracji danych katastralnych, mapy zasadniczej i Bazy Danych Topograficznych oraz modernizacja usług publicznych świadczonych przez Służbę Geodezyjną i Kartograficzną	20 000 000,00	Fundusz Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego	MAZOWIECKIE
22	Opolska eSzkoła - szkołą ku przyszłości	16 649 950,00	RPO	OPOLSKIE
23	Opolskie w Internecie – system informacji przestrzennej i portal informacyjny – promocyjny Województwa Opolskiego	9 961 618,56	RPO	OPOLSKIE
24	Wdrażanie elektronicznych usług dla ludności województwa podlaskiego - część II, administracja samorządowa	67 900 000,00	RPO	PODLASIE
25	Podlaski System Informatyczny e-Zdrowie	61 987 663,08	RPO	PODLASIE
26	Informatyzacja państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz opracowanie systemu organizacji, zarządzania i udostępniania przez Internet.	6 300 000,00	Fundusz Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego	POMORSKIE
27	Zintegrowany System Informacji Turystycznej Województwa Pomorskiego	10 500 000,00	RPO	POMORSKIE

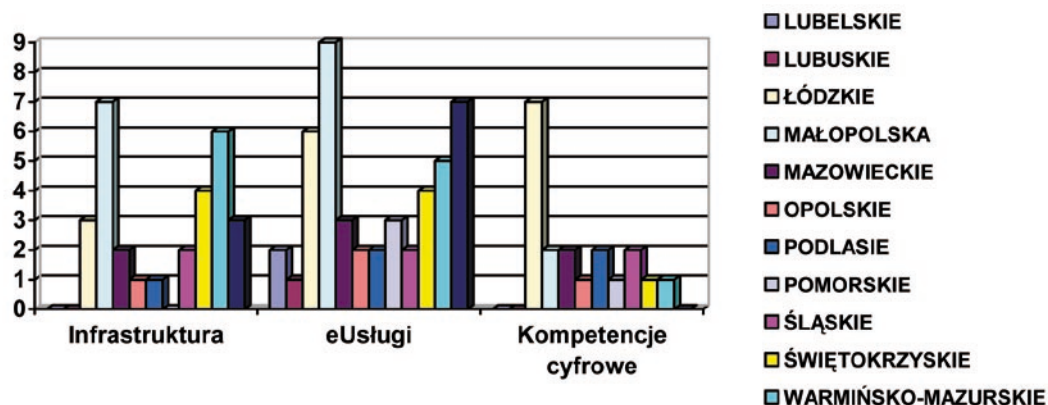
28	Pomorskie dobry kurs na edukację. Wspieranie uczniów o szczególnych predyspozycjach w zakresie matematyki, fizyki i informatyki	8 100 000,00	POKL 9.4	POMORSKIE
29	Otwarty Regionalny System Informacji Przestrzennej (ORSIP)	4 897 200,00	RPO	ŚLĄSKIE
30	Rozbudowa i upowszechnienie Systemu Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej w Województwie Śląskim - SEKAP2	10 284 600,00	RPO	ŚLĄSKIE
31	Wprowadzenie e-usług publicznych dla mieszkańców obszarów wiejskich Warmii i Mazur oraz Powiśla poprzez budowę systemu informatycznego Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Olsztynie	1 204 006,03	RPO	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
32	e-Pacjent - Rozbudowa systemu usług elektronicznych Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Olsztynie	3 214 617,75	RPO	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
33	eTeatr - digitalizacja i informatyzacja Teatru im. A. Sewruka w Elblągu	467 590,25	RPO	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
34	Zapewnienie wysokiej jakości usług dla obywateli poprzez unowocześnienie systemu i infrastruktury informatycznej w Wojewódzkim Szpitalu Rehabilitacyjnym dla Dzieci w Ameryce	717 274,78	RPO	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
35	„ePacjent w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Elblągu – usprawnienie obsługi pacjenta oraz powiązanych z nim danych medycznych z wykorzystaniem nowoczesnych technologii poprawiających bezpieczeństwo	495 229,65	RPO	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
36	e-Pedagogiczne Centrum Informacji Edukacji Warmii i Mazur	1 785 626,02	RPO	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
37	Portal Turystyczny Warmia - Mazury	2 296 317,07	RPO	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
38	Zakup programu do ewidencji urządzeń melioracji wodnych, obwodów rybackich, obwodów łowieckich, kopalni (kruszyw) oraz niezbędnego sprzętu komputerowego	2 037 043,96	RPO	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
39	Informatyzacja Wojewódzkiego Specjalistycznego Szpitala Dziecięcego w Olsztynie - Etap I	3 178 543,27	RPO	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
40	Poprawa jakości i dostępności usług medycznych poprzez kompleksową informatyzację SPZGiChP w Olsztynie	1 417 488,02	RPO	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
41	Parkowa 2.0	228 483,77	RPO	WARMIŃSKO-MAZURSKIE
42	Portal edukacyjny województwa zachodniopomorskiego - Koszalin	5 991 300,00	RPO	ZACHODNIO-POMORSKIE
43	Telemedycyna - element e-zdrowia WZP	3 000 000,00	RPO	ZACHODNIO-POMORSKIE
44	Portal edukacyjny województwa zachodniopomorskiego - Szczecin	8 250 000,00	RPO	ZACHODNIO-POMORSKIE
45	Portal Bezpieczni Razem	1 200 000,00	RPO	ZACHODNIO-POMORSKIE
46	Gmin@ na fali	1 874 588,00	RPO	ZACHODNIO-POMORSKIE
47	„Wrota Parsęty II” - usługi społeczeństwa informacyjnego na terenie dorzecza Parsęty	1 495 127,00	RPO	ZACHODNIO-POMORSKIE
48	Projekt systemowy „e-Administracja i e-Turystyka w województwie zachodniopomorskim”	17 500 000,00	RPO	ZACHODNIO-POMORSKIE
	Kompetencje cyfrowe			
1	Doskonalenie zawodowe nauczycieli w dziedzinie wykorzystania technologii informacyjnej.	11 265 642,45	POKL	MAŁOPOLSKA
2	Podwyższanie kwalifikacji mieszkańców Małopolski w zakresie IT	1 060 000,00	POKL	MAŁOPOLSKA
3	ITeraz Mazowsze II	11 110 000,00	PO KL	MAZOWIECKIE
4	Mazowszanie	20 160 000,00	RPO	MAZOWIECKIE
5	Kapitał Innowacji 2009. Aktualizacja Regionalnej Strategii Innowacji w województwie łódzkim	700 000,00	PO KL 8.2.2	ŁÓDZKIE
6	Kapitał Innowacji 2009. Kurs Trenerski	100 000,00	PO KL 8.2.2	ŁÓDZKIE
7	Nowoczesny samorząd – podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników jednostek samorządu terytorialnego Województwa Łódzkiego	1 155 000,00	PO KL 5.2.1	ŁÓDZKIE
8	Aktualizacja RSI – badania i monitoring	1 328 000,00	PO KL 9.2.2	ŁÓDZKIE
9	Łódzka Platforma Transferu Wiedzy	1 456 000,00	PO KL 9.2.2	ŁÓDZKIE
10	Strategiczna mapa regionu – badania regionu łódzkiego z opracowaniem scenariuszy rozwojowych	1 700 000,00	PO KL 8.1.4	ŁÓDZKIE
11	Regiony na rzecz lepszych połączeń szerokopasmowych - B3 Regions		INTERREG IV C	ŁÓDZKIE

12	Podniesienie kwalifikacji zawodowych pracowników Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego w zakresie zarządzania, umiejętności interpersonalnych i ICT	2 430 535,00	PO KL 5.2.1	OPOLSKIE
13	e-Podlaskie - kierunki rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Województwa Podlaskiego	1 999 998,00	PO KL	PODLASIE
14	Podniesienie umiejętności osób pracujących - likwidacja luki kompetencyjnej w obszarze informatyki	9 999 906,00	PO KL	PODLASIE
15	Nowa jakość zarządzania w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Pomorskiego	1 600 000,00	PO KL 5.2.1	POMORSKIE
16	Rozwój systemu kluczowych obszarów funkcjonowania i kompetencji kadr UM WŚ	3 764 808,56	PO KL 5.2.1	ŚWIĘTOKRZYSKIE
17	Elektroniczne Doskonalenie i Edukacja Informatyczna Nauczycieli – eDeN	1 000 000,00	PO KL 5.2.1.	ŚLĄSKIE
18	Akademia GIS	24 600,00	PO KL 5.2.1.	ŚLĄSKIE
19	Profesjonalny urząd administracji samorządowej	3 236 394,31	PO KL 5.2.1.	WARMIŃSKO-MAZURSKIE

* Opracowanie własne na podstawie informacji otrzymanych z dwunastu Urzędów Marszałkowskich

Z zebranych powyżej danych wynika, że powyższe samorządy regionalne realizują:

- 29 projektów dotyczących inwestycji w infrastrukturę SI o łącznej wartości ponad 1,676 mld złotych,
- 48 projektów dotyczących eUsług publicznych SI o łącznej wartości ponad 655 mln zł,
- 19 projektów dotyczących tworzenia kompetencji cyfrowych o wartości 74 mln zł.

wykres 1. Liczba projektów realizowanych przez polskie województwa w poszczególnych filarach budowy SI

IV PODSUMOWANIE

Analiza przedstawionego wykazu inwestycji samorządów wojewódzkich w budowę społeczeństwa informacyjnego pokazuje, że największe projekty dotyczą budowy regionalnych sieci teleinformatycznych. Z jednej strony jest to zjawisko oczywiste – budowa szkieletowych sieci światłowodowych jest zadaniem niezwykle kosztownym, powiązanym z liniowymi robotami budowlanymi, koniecznością uzyskiwania skomplikowanych pozwoleń i tworzenia wieloetapowych planów inwestycji. Dodatkowa analiza poziomu realizacji tych projektów pokazuje, że projekty te budzą najwięcej wątpliwości co do zasadności interwencji publicznej w rynek usług telekomunikacyjnych, sposobu realizacji zakładanych celów inwestycyjnych (np. przetargi typu zaprojektuj/wybuduj, czy zamówienia na dostawę gotowej sieci?, spółka własna, zewnętrzny podmiot komercyjny, czy inna forma inwestora zastępczego?). Dodatkowo niespójne prawo krajowe i europejskie nie rozwiązuje kluczowego problemu czy regionalne projekty budowy sieci teleinformatycznych wymagają notyfikacji?

Jak widać w powyższym zestawieniu, zdecydowana większość projektów realizowanych przez samorządy wojewódzkie jest finansowana z Regionalnych Programów Operacyjnych lub działania 5.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Unikatowym zjawiskiem jest korzystanie z Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, innych niż 5.2 działań w

ramach PO KL, Funduszu Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Norweskiego Mechanizmu Finansowego, INTERREG, czy innych.

Przyczyny tego zjawiska są różnorodne:

- w wypadku Regionalnego Programu Operacyjnego władze województwa mają istotny wpływ na wybór priorytetów finansowania. Oznacza to, że mogą one być istotnie skorelowane z priorytetami regionalnych strategii rozwoju. Taka kompatybilność priorytetów, przynajmniej w teorii, powinna zapewnić skuteczną realizację priorytetów rozwojowych województw, w tym budowy społeczeństwa informacyjnego,

- w wypadku projektów samorządu wojewódzkiego finansowanych z Regionalnych Programów Operacyjnych, Urzędy Marszałkowskie pełnią podwójną rolę: instytucji zarządzającej RPO, a jednocześnie beneficjenta. Nie oznacza to oczywiście, że projekty samorządu wojewódzkiego składane w konkursach są oceniane w inny sposób niż pozostałych beneficjentów. Jednakże autorzy projektów samorządu wojewódzkiego mają w naturalny sposób dużo łatwiejszy dostęp do wiedzy, materiałów źródłowych czy konsultacji z fachowcami z komórek organizacyjnych posiadających pełną wiedzę o sposobie przygotowywania i oceny wniosków o dofinansowanie projektów,

- unijnym źródłem finansowania RPO jest Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego. Oznacza to, że są to pieniądze „znaczone” do realizacji zadań inwestycyjnych. Jest to jedna z przyczyn powodujących, że w powyższym wykazie większość projektów ma charakter „twardy” – realizowana jest budowa infrastruktury lub eUsługi,

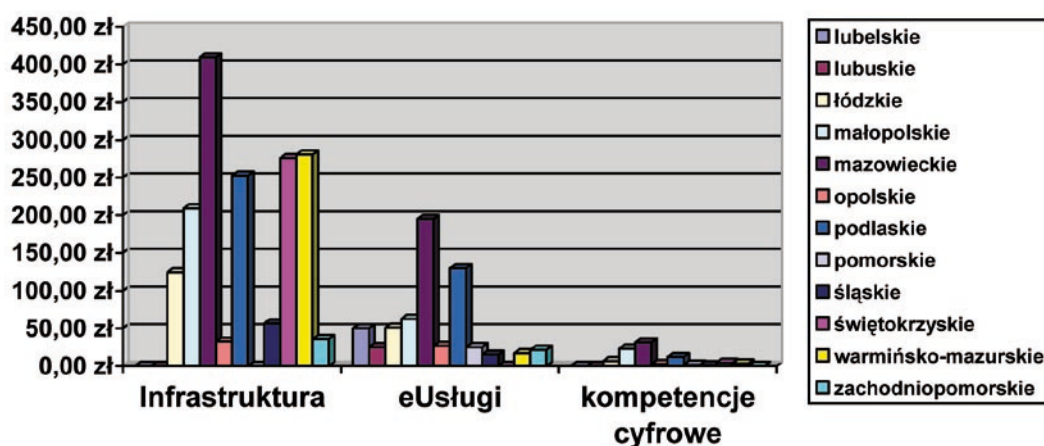
- za wyjątkiem województwa łódzkiego, projekty w zakresie budowy kompetencji cyfrowych dotyczą podnoszenia wiedzy pracowników administracji samorządowej. Jest to oczywiście zgodne z przeznaczeniem priorytetu 5.2 PO KL (priorytet „Dobre rządzenie”). Można to próbować uzasadniać koniecznością uczynienia z kadry urzędów marszałkowskich „latarni oświaty” dla społeczeństwa informacyjnego, jednak wydaje się, że nie jest to działanie wystarczające.

- praktycznie żadne z województw (ponownie oprócz łódzkiego) nie prowadzi projektów badawczych w zakresie innowacji i społeczeństwa informacyjnego. Pomijając oczywiście fakt, że bez tego nie można mówić o planowej, a co ważniejsze skutecznej budowie gospodarki opartej na wiedzy, to w planowaniu budowy społeczeństwa informacyjnego samorządy takie posługują się wyobrażeniami lub intuicją o niezbędnych działaniach projektowych.

- obocznym efektem takiego działania jest kopiowanie projektów przez samorządy – jeżeli jedno z województw skutecznie zrealizowało jakiś projekt, kolejne chętnie go kopiuje, rzadko modyfikując do specyfiki swojego województwa. O ile w wypadku projektów inwestycyjnych wydaje się to być zrozumiałe – większość regionów chce wypełnić „białe plamy”, obszary których mieszkańcy i przedsiębiorcy są pozbawieni możliwości korzystania z usług szerokopasmowego Internetu muszą więc budować regionalne sieci teleinformatyczne – o tyle w wypadku eUsług powtarzalność zakresu projektów wynika, moim zdaniem, w równej części z obowiązujących zapisów prawa, co z łatwości jaką daje korzystanie z dobrych praktyk wypracowanych przez regiony, które takie inwestycje rozpoczęły jako pierwsze. Wydaje się być oczywiste, że inne eUsługi powinny być uruchamiane jako pierwsze w ultraprzemysłowym województwie śląskim, a inne w typowo rolniczym Województwie Podlaskim.

W zestawieniu ujętych jest 12 z 16. województw. Wydawać się może, że nie daje to pełnego obrazu budowy społeczeństwa w Polsce przez samorządy regionalne. W zestawieniu ujętych jest dwanaście z szesnastu województw. Wydawać się może, że nie daje to pełnego obrazu budowy społeczeństwa w Polsce przez samorządy regionalne. W zestawieniu tym znalazły się jednak regiony, które na tego typu działania przeznaczają najwięcej środków („najbogatsze”: Mazowsze, Śląsk, Wielkopolska), jak i regiony najaktywniejsze (Łódzkie, Małopolska, Warmia i Mazury). Brakujące województwa mogły by więc

zmienić wartość nakładów na poszczególne filary budowy społeczeństwa informacyjnego, jednak nie są w stanie zmienić ogólnopolskich trendów.

wykres 2 - Nakłady województw na projekty realizowane w poszczególnych filarach budowy SI
(w milionach zł)

Analiza nakładów oraz liczby projektów w poszczególnych filarach pokazuje jeszcze jeden istotny aspekt inwestycji samorządów regionalnych w budowę społeczeństwa informacyjnego – złe zbilansowanie wydatków. W porównaniu z nakładami na infrastrukturę i eUsługi wydatki i liczba projektów skierowanych na rozwój kompetencji cyfrowych jest rażąco mała. Doświadczenia przedakcesyjne i poprzedniego okresu programowania (lata 2004 – 2006) pokazują, że samorządy z mniejszymi lub większymi problemami poradzą sobie z realizacją projektów i wydatkowaniem środków. Można z dużym prawdopodobieństwem założyć, że środki pomocowe na lata 2007 – 2013 przygotują w Polsce technologiczne podwaliny pod nowoczesne społeczeństwo – społeczeństwo informacyjne. Jednak takie rozłożenie akcentów inwestycyjnych może spowodować, że będziemy mieli w Polsce wspaniałe infostrady o gigantycznych przepustowościach, administracja państwowa i samorządowa uruchomi szereg nowoczesnych eUsług i tylko nie będzie chętnych, żeby z tych dobrodziejstw korzystać.

Przypisy:

1. *Europejska Agenda Cyfrowa*, serwis internetowy Komisji Europejskiej www.europa.eu
2. T. Goban-Klas, *Szkoła wobec pokolenia smsu*, [w:] W. Strykowski, W. Skrzydlewski (red.), *Media i edukacja w dobie integracji*, Wydawnictwo eMPI, Poznań 2002.
3. K. Koyama, *Introduction to Information Theory*, Tokio, 1968
4. T. Hofmokl, *Internet 2000 – nowe możliwości – nowe wyzwania*, referat na II Konferencji Miasta w Internecie, Zakopane 1998
5. St. Juszczak, *Człowiek w świecie elektronicznych mediów – szanse i zagrożenia*, Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, Katowice 2000
6. T. Goban-Klas, P. Sienkiewicz, *Spółeczeństwo informacyjne: Szanse, zagrożenia, wyzwania*, Wydawnictwo Fundacji Postępu Telekomunikacji, Kraków 1999
7. M. Łuszczuk, A. Pawłowska, *Stan zaawansowania społeczeństwa informacyjnego w Polsce*, Wydawnictwo Polska Fundacja Spraw Międzynarodowych, Sprawy Międzynarodowe nr 2(LIII), Warszawa 2000
8. OECD 1999. *Science, technology and industry. Scoreboard 1999 - Benchmarking knowledge economies*, Paryż 1999.
9. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (patrz Dz.U.01.142.1590)
10. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa art. 6 ust.1
11. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa art. 11 ust.1
12. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa art. 14 ust.1
13. *Europejska Agenda Cyfrowa program rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Unii Europejskiej w latach 2010-2015 – wprowadzenie i główne dokumenty*, Wydawnictwo MS-WiA, 2010
14. *Strategia rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce do roku 2013*, s. 12, Wydawnictwo MSWiA, 2008
15. *Strategia rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce do roku 2013*, s. 12, Wydawnictwo MSWiA, 2008
16. Ustawa o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych, (Dz.U. 2010 nr 106 poz. 675)
17. *i-Łódzkie 2013 Program Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Województwie Łódzkim do roku 2013*, Wydawnictwo Urząd Marszałkowski w Łodzi, 2007
18. *i-Łódzkie 2013 Program Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Województwie Łódzkim do roku 2013*, Wydawnictwo Urząd Marszałkowski w Łodzi, 2007
19. *i-Łódzkie 2013 Program Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Województwie Łódzkim do roku 2013*, Wydawnictwo Urząd Marszałkowski w Łodzi, 2007

Elektroniczne zamówienia publiczne

dr Anna Górczyńska

Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego
Katedra Europejskiego Prawa Gospodarczego

dr Anna Górczyńska

Adiunkt na Wydziale Prawa i Administracji UŁ, Katedra Europejskiego Prawa Gospodarczego. Specjalizuje się w problematyce polskich i unijnych zamówień publicznych, partnerstwie publiczno-prywatnym, funduszach strukturalnych UE, prawie konkurencji UE.

1. Wprowadzenie

Zamówienia publiczne to umowy zawierane pomiędzy podmiotami publicznymi z podmiotami prywatnymi na realizację robót budowlanych, dostaw i usług. Oznacza to, iż wszystkie wydatki pochodzące ze środków publicznych, w tym także środki pochodzące z funduszy strukturalnych UE, muszą być wydatkowane zgodnie z uregulowaniami dotyczącymi zamówień publicznych. Wartość rynku zamówień publicznych w Polsce w 2009 r. osiągnęła 126,7 mld zł, a w 2010 r. - 167 mld zł. Na tak znaczny wzrost wartości zamówień publicznych wpłynął napływ funduszy unijnych w aktualnym okresie programowania na lata 2007-2013.

Pojęcie elektronicznych zamówień publicznych odnosi się do tych zamówień, które prowadzone są w formie elektronicznej, m.in. w zakresie takich czynności jak: składanie ofert drogą elektroniczną, stosowanie podpisu elektronicznego, realizacja elektronicznego procesu dokumentacji postępowań. Udzielanie zamówień publicznych w formie elektronicznej może być rozpatrywane zarówno na gruncie Kodeksu cywilnego(1), jak również ustawy Prawo zamówień publicznych(2). Kodeks cywilny reguluje przepisy odnoszące się do elektronicznych negocjacji oraz aukcji i przetargu elektronicznego. Ze względu na złożoność problematyki i zakres niniejszego opracowania uregulowania cywilistyczne nie będą przedmiotem poniższych rozważań(3). Analizie poddane zostaną natomiast zamówienia elektroniczne w ustawie Prawo zamówień publicznych.

W świetle ustawy Prawo zamówień publicznych forma elektroniczna jest obowiązkowa dla dwóch trybów postępowań: licytacji elektronicznej i dynamicznego systemu zakupów oraz wyboru najkorzystniejszej oferty w drodze aukcji elektronicznej. Pozwalają one na zastąpienie tradycyjnej, papierowej formy udzielania zamówień na komputerową i przeniesienie procedur przetargowych do Internetu. Obecnie te formy nie są zbyt często wykorzystywane w praktyce, jednakże zainteresowanie nimi stale rośnie, gdyż oszczędności przy ich zastosowaniu sięgają od 20 do 30 % wartości zamówienia(4).

Udzielanie zamówień publicznych w Polsce reguluje ustawa Prawo zamówień publicznych wraz z aktami wykonawczymi, a powyżej tzw. progów unijnych(5) stosowane są przepisy prawa unijnego(6) zobowiązujące m.in. do publikacji ogłoszeń o postępowaniach w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Podstawowymi trybami udzielania zamówień publicznych są przetarg nieograniczony (stosowany w 2009 r. w 68% przypadków, a w 2010 r. w 76,89 % postępowań), przetarg ograniczony, negocjacje z ogłoszeniem, negocjacje bez ogłoszenia, dialog konkurencyjny, zamówienie z wolnej ręki, zapytanie o cenę i licytacja elektroniczna. Ze wszystkich procedur najkrócej trwa licytacja elektroniczna – średnio 34 dni (w 2008 r. – 28 dni), w porównaniu z przetargiem nieograniczonym trwającym średnio 36 dni, ograniczonym – 74 dni, dialogiem konkurencyjnym – 102 dni(7).

Licytacja elektroniczna jest szczególnie promowana w Unii Europejskiej jako tryb udzielania zamówień publicznych ze względu na przejrzystość postępowania, krótki czas trwania oraz znaczne oszczędności, które przynosi wybór najkorzystniejszej oferty (nawet do 20 %). Z tego powodu Państwa Członkowskie UE już w Strategii Lizbońskiej postulowały, aby do 2012 r. 20 % zamówień było udzielanych w formie elektronicznej. Zamierzony cel nie został we wszystkich państwach osiągnięty – w elektroniczacji zamówień przodują zwłaszcza państwa skandynawskie.

Szczegółowym dokumentem określającym założenia elektronicznych zamówień stał się Komunikat Komisji pt. Plan działania w celu wdrożenia ram prawnych dla elektronicznych zamówień publicznych(8). Według Komisji upowszechnienie zamówień drogą internetową pozwoli zaoszczędzić rządowi do 5% na wydatkach i do 50–80% na kosztach transakcji zarówno dla nabywców, jak i dostawców.

Według najnowszych danych Urzędu Zamówień Publicznych(9), licytacja elektroniczna w 2010 r. odnosiła się jedynie do 0.17% zamówień (w porównaniu z poprzednimi lata-

mi: 2009 r.- 0,16%, 2008 r. – 0,05%, 2007 r.-0,05%)(10). W celu popularyzacji elektronicznej formy dokonywania zamówień publicznych w Polsce od kilku lat obserwuje się działania rządowe mające na celu upowszechnienie elektronicznych zamówień przez np. tworzenie bezpłatnych Platform Licytacji Elektronicznych (od 2009 r.) oraz Aukcji Elektronicznych (od 2010 r.). Ponadto specjalistyczne oprogramowanie licytacyjno-aukcyjne o różnym stopniu rozbudowania oferują firmy komercyjne. Na podstawie analizy danych dostępnych według publikacji ogłoszeń w Biuletynie Zamówień Publicznych można zaobserwować tendencję wzrostową zastosowania licytacji i aukcji elektronicznej. Na wzrost zainteresowania zamawiających wpłynęło zarówno udostępnienie bezpłatnej platformy, jak i zmiany ustawodawcze(11). W 2008 r. tryb licytacji elektronicznej został zastosowany w 77 przypadkach, natomiast w 2009 r. – już w 302. Wybór najkorzystniejszej oferty w drodze aukcji elektronicznej zastosowano w 2008 r. w 194 postępowaniach, a w 2009r. – w 311.

2. Licytacja elektroniczna

Licytacja elektroniczna regulowana jest przepisami art. 74 – 81 ustawy Prawo zamówień publicznych. Licytacja jest stosowana dla zamówień o wartości poniżej progów unijnych, gdyż przepisy prawa unijnego nie przewidują takiej procedury, tylko wprowadzają możliwość stosowania aukcji elektronicznej, która nie jest odrębnym trybem postępowania. W prawie polskim licytacja elektroniczna definiowana jest jako tryb udzielania zamówienia, w którym wykorzystując formularz elektroniczny zamieszczony na stronie internetowej, wykonawcy składają kolejne korzystniejsze oferty tzw. postąpienia, które podlegają automatycznej klasyfikacji. Oznacza to, że wykonawcy przebijają oferty złożone przez konkurentów, oferując w drodze elektronicznej coraz niższe ceny. Jednocześnie cały czas mogą obserwować przebieg licytacji i proponowane przez innych ceny i natychmiast reagować na inne oferty(12).

Obecnie nie ma żadnych ograniczeń co do przedmiotu zamówienia czyli licytacja może być stosowana zarówno do dostaw, usług, jak i robót budowlanych(13). Pewnym ograniczeniem odnoszącym się do stosowania omawianego trybu jest wymóg składania ofert za pomocą elektronicznego formularza umieszczonego na stronie internetowej, stąd nie można do składania ofert wykorzystywać np. poczty elektronicznej. Formularz umieszczony na stronie internetowej musi umożliwiać wprowadzanie danych w trybie bezpośredniego połączenia z tą stroną co oznacza, że oferty stają się dostępne zarówno dla zamawiającego, jak i dla wszystkich uczestników licytacji. Bezpośrednie połączenie ze stroną www umożliwia prowadzenie licytacji w czasie rzeczywistym, czyli oferta składana w czasie licytacji przez jednego z wykonawców jest widoczna dla wszystkich uczestników postępowania(14). W ten sposób realizowana jest zasada przejrzystości i jawności postępowania przetargowego.

2.1 Postępowanie przygotowawcze

Licytację rozpoczyna publikacja ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych, na stronie zamawiającego oraz na stronie, na której będzie prowadzona licytacja. Publikacja ogłoszenia ma na celu poinformowanie wszystkich potencjalnie zainteresowanych wykonawców informacją o możliwości udziału w postępowaniu w drodze elektronicznej. Wymóg publikacji ogłoszenia ma na celu rozpowszechnienie informacji i zachęcenie do udziału w postępowaniu jak największej liczby przedsiębiorców. Informacja musi się też znaleźć na stronie zamawiającego oraz na stronie, na której będzie prowadzona licytacja, która często będzie stroną należącą do podmiotu innego niż zamawiający, gdyż musi on posiadać odpowiednie systemy informatyczne, które pozwalają na prowadzenie licytacji w czasie rzeczywistym(15).

Ustawa określa minimalne wymagania odnoszące się do ogłoszenia, z których część jest typowymi wymogami obowiązującymi we wszystkich ogłoszeniach o zamówieniu (art.75). Są to np. nazwa i adres zamawiającego, tryb, przedmiot, warunki udziału w postępowaniu i opis dokonania oceny spełniania tych warunków, informacje o oświadczeniach i dokumentach, jakie wykonawcy muszą złożyć na potwierdzenie spełniania warunków udziału w postępowaniu, termin związania ofertą i termin wykonania zamówienia. Typowymi elemen-

tami każdego postępowania są także wymagania dotyczące zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązania oraz istotne postanowienia, które zostaną wprowadzone do przyszłej umowy, ogólne warunki umowy lub wzór umowy.

W licytacji elektronicznej ustawodawca nie wprowadził obowiązku przygotowania specyfikacji istotnych warunków zamówienia, stąd w ogłoszeniu musi być dokonany szczegółowy opis przedmiotu zamówienia. Jest to szczególnie ważne w sytuacjach licytacji prowadzonej w celu udzielenia zamówienia innego niż dostawy czy usługi powszechnie zamawiane i określonego rodzaju. W szczególności dotyczy licytacji na realizację robót budowlanych np. remontów dróg. Nie wystarczy więc podanie jedynie kodu CPV (Common Procurement Vocabulary), gdyż opis, który będzie niejasny lub będzie preferował określonego wykonawcę może być uznany za naruszenie zasad uczciwej i równej konkurencji(16). Zadanie jest to o tyle utrudnione, iż formularze dopuszczają tylko ograniczoną liczbę znaków i nie mogą zawierać np. rysunków czy planów. Rozwiązaniem tego problemu może być zamieszczenie na stronie internetowej zamawiającego odrębnego dokumentu, w którym zawarty zostanie szczegółowy opis przedmiotu zamówienia(17).

W ogłoszeniu muszą się także znaleźć elementy charakterystyczne tylko dla licytacji elektronicznej, a więc adres strony internetowej, na której będzie prowadzona licytacja. Ponadto konieczne jest podanie wymagań dotyczące rejestracji i identyfikacji wykonawców, w tym wymagania techniczne urządzeń informatycznych. Oznacza to, iż należy szczegółowo określić to, czym wykonawca musi dysponować lub co wykonać – a więc: wymagania techniczne sprzętu komputerowego, niezbędne oprogramowanie, rodzaj i parametry łącza internetowego niezbędnego do prawidłowej łączności z systemem licytacyjnym. Powinno także określić wymagane ustawienia sieci wewnętrznej, maksymalny dopuszczalny poziom zabezpieczeń sieciowych i innych elementów, których brak uniemożliwiłby korzystanie z systemu licytacyjnego(18).

Uczestnikom licytacji musi zostać zabezpieczona anonimowość i poufność przekazywanych danych. Określa się również sposób postępowania w toku licytacji, w szczególności poprzez określenie minimalnych wysokości postąpień. Wysokość postąpienia może być określona kwotowo lub procentowo w stosunku do np. ceny wywoławczej. Powinna być jednakże dopuszczona możliwość dokonywania postąpień większych niż określonych przez zamawiającego ze względu na możliwość zwiększenia efektywności i szybkości postępowania. Natomiast dokonywania postąpień o wartości mniejszej niż określona w ogłoszeniu powinno być traktowane jako bezskuteczne(19). Podawany jest także termin składania wniosków o dopuszczenia do udziału w postępowaniu oraz termin i warunki otwarcia i zamknięcia licytacji.

Wątpliwości wielu praktyków budzi natomiast możliwość podania już w ogłoszeniu ceny wywoławczej. Z pragmatycznego punktu widzenia podanie ceny wywoławczej nie powinno jednak budzić wątpliwości, gdyż informacja ta jest podawana wszystkim na równych zasadach zgodnie z zasadą konkurencyjności, służy przyspieszeniu postępowania i staje się wyznacznikiem decyzji wykonawcy o aktywnym udziale w licytacji. Z tego powodu decyzja dotycząca ceny wywoławczej powinna należeć do zamawiającego.

Zamawiający w ogłoszeniu podaje warunki udziału w postępowaniu i zasady ich spełniania i zaprasza do udziału w licytacji tylko tych wykonawców, którzy spełnili konkretne warunki - stąd powinien podać, jakich dokumentów lub oświadczeń oczekuje. Powinny być one co do zasady składane w drodze elektronicznej, jednakże zamawiający może wprowadzić wymóg dostarczenia ich w formie pisemnej.

Wszyscy wykonawcy zainteresowani udziałem w licytacji muszą obligatoryjnie złożyć wniosek o dopuszczenie do udziału w licytacji, w terminie, który zamawiający podaje w ogłoszeniu i który nie może być krótszy niż 7 dni. Do udziału w licytacji zamawiający ma obowiązek dopuścić wszystkich, którzy w odpowiednim terminie złożyli wniosek i spełniają warunki udziału w postępowaniu. Nie ma więc możliwości dokonania selekcji przedsiębiorców i ograniczenia ich liczby do grupy spełniającej wymagania zamawiającego

w najwyższym stopniu. Jednakże w celu prowadzenia dalszego postępowania muszą być złożone co najmniej dwa wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu. Jeżeli wymóg ten nie zostanie spełniony, postępowanie musi zostać unieważnione (art.93 ust.1 pkt 7).

Zamawiający może wprowadzić wymóg wniesienia wadium w terminie, który sam określi, lecz nie później niż przed upływem terminu otwarcia licytacji elektronicznej. Zgodnie z art. 45 i 46 ustawy Prawo zamówień publicznych wadium może wynosić do 3% wartości zamówienia i może być wniesione zarówno w pieniądzu, jak i np. w poręczeniach bankowych oraz gwarancjach bankowych lub ubezpieczeniowych. Należy domniemywać, że podobnie jak w innych trybach, informacja o wadium powinna także znaleźć się w ogłoszeniu o zamówieniu.

Termin otwarcia licytacji elektronicznej jest określony już w ogłoszeniu, lecz zgodnie z ustawą (art.76 ust.4) nie może być on krótszy niż 5 dni od przekazania wykonawcom zaproszenia do składania ofert. W zaproszeniu musi być określony termin związania ofertą, w którego trakcie trwania powinna być podpisana umowa z wykonawcą proponującym najniższą cenę.

2.2 Licytacja bezpośrednia

Od momentu otwarcia do zakończenia licytacji zamawiający i wykonawcy porozumiewają się drogą elektroniczną, przekazując w ten sposób wszystkie wnioski, oświadczenia i inne informacje. Oznacza to konieczność porozumiewania się za pomocą elektronicznego formularza umieszczonego na stronie licytacji, a nie dowolną komunikację drogą elektroniczną. Każda ze stron na żądanie drugiej ma obowiązek niezwłocznego potwierdzenia otrzymania dokumentów i innych przekazanych informacji(20). W tym momencie rozpoczyna się bezpośrednia licytacja, gdyż wyżej wymienione czynności stanowiły etap przygotowawczy do przeprowadzenia licytacji sensu stricto.

W licytacji elektronicznej każda oferta musi posiadać jedynie postać elektroniczną (art.78). Oznacza to wyjątek od ogólnej zasady pisemności ofert, a nawet odrzucenie oferty jako nieważnej w przypadku jej złożenia w formie pisemnej. Oferta nie musi być opatrzona bezpiecznym podpisem elektronicznym weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu. Brak obowiązku kwalifikowanego podpisu elektronicznego wprowadzony nowelizacją z 2008 r. miał na celu upowszechnienie stosowania licytacji. Nadal jednak został zachowany przepis art. 82 wskazujący na konieczność składania ofert z tzw. bezpiecznym podpisem elektronicznym. Wprowadza to w praktyce wiele nieporozumień, gdyż zamawiający nadal wymagają od wykonawców podpisu elektronicznego weryfikowanego za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu. W celu uniknięcia nieporozumień i spełnienia intencji ustawodawcy należałoby więc wyłączyć stosowanie art. 82 w omawianym trybie(21).

Składane przez wykonawców oferty podlegają automatycznej klasyfikacji na podstawie ceny. Jedynym kryterium ocennym jest więc cena, a wykonawcy mogą wielokrotnie składać coraz niższe oferty. Z tego powodu oferta przestaje wiązać, gdy inny wykonawca składa ofertę korzystniejszą, czyli o niższej cenie od oferty poprzedniej.

Ustawodawca umożliwia zamawiającemu przeprowadzenie licytacji w ramach jednego etapu lub wieloetapowo (art.79). Informacja o etapach i czasie ich trwania powinna znaleźć się w ogłoszeniu. Już w ogłoszeniu powinno się jednak znaleźć zastrzeżenie, że w przypadku licytacji wieloetapowej do kolejnego etapu będą kwalifikowani tylko ci wykonawcy, którzy składali wcześniej postąpienia. Rozwiązanie to ma na celu ograniczenie ilości uczestników postępowania, którzy tylko biernie obserwują przebieg procedury. W trakcie każdego z etapów licytacji zamawiający zobowiązany jest przekazywać wszystkim uczestnikom informacje o propozycji złożonych przez nich ofert, liczbie wykonawców biorących udział w każdym etapie, a także o cenach złożonych przez nich ofert. Etapowość licytacji elektronicznej rodzi pewne podobieństwa do przetargu ograniczonego, gdyż także w tym trybie oferty składają wykonawcy uprzednio zakwalifikowani do udziału w postępowaniu.

Ważnym uregulowaniem jest obowiązek zapewnienia poufności licytacji, czyli regulacja,

iż do momentu zamknięcia licytacji elektronicznej nie ujawnia się informacji umożliwiających identyfikację wykonawców. Jak wspomniano powyżej nie stosuje się przepisów dotyczących specyfikacji istotnych warunków zamówienia.

Zamknięcie licytacji odbywa się co do zasady w terminie określonym w ogłoszeniu oraz w przypadku licytacji wieloetapowej - po zakończeniu ostatniego etapu licytacji. Zamawiający zamyka także licytację, gdy w okresie określonym w ogłoszeniu nie zostaną zgłoszone nowe postąpienia. Bezpośrednio po zakończeniu licytacji zamawiający podaje na stronie internetowej nazwę i adres wykonawcy, którego ofertę wybrano. Zamówienie jest udzielane temu wykonawcy, który zaproponował najniższą cenę. Niezbędnym warunkiem dla zachowania ważności całej procedury jest jednak wpłynięcie co najmniej dwóch wniosków o dopuszczenie do udziału w licytacji. Postępowanie unieważnia się także, gdy nie została złożona żadna oferta oraz w sytuacjach przewidzianych art.93 ust.1. Wykonawcy nie przysługują środki ochrony prawnej na przebieg licytacji i na jej wynik i z tego powodu dopuszczalne jest zawarcie umowy ze zwycięskim wykonawcą niezwłocznie po zakończeniu licytacji.

3. Dynamiczny system zakupów

Dynamiczny system zakupów jest metodą udzielania zamówień publicznych przewidzianą w prawie unijnym i w ślad za nim także w prawie polskim (art.102-109). Polega na wstępnym kwalifikowaniu wykonawców na podstawie złożonych ofert orientacyjnych, spośród których w trakcie trwania systemu, wyłania się wykonawców konkretnych zamówień, objętych tym systemem(22). Ustanawiany jest co do zasady na okres do 4 lat, w wyjątkowych sytuacjach – na dłuższy okres czasu. Ustawodawca podkreśla, iż system nie może służyć do ograniczenia konkurencji.

Należy zaznaczyć, że ustanowienie systemu jest dla zamawiającego całkowicie dobrowolne i to on podejmuje decyzję o zastosowaniu omawianej metody. System zakłada, że jedynym sposobem komunikacji zamawiającego z wykonawcami na każdym etapie procedury są środki elektroniczne czyli jest to swoiste odstępstwo od zasady dobrowolności porozumiewania się zamawiającego z wykonawcami(23).

W dynamicznym systemie zakupów stosowane są odpowiednio przepisy odnoszące się do przetargu nieograniczonego. Nie ma również górnej granicy wartości zamówienia objętego dynamicznym systemem zakupów. Wartością dynamicznego systemu zakupów jest łączna wartość wszystkich zamówień, które zamawiający pragnie udzielić w okresie trwania systemu.

Podobnie jak w innych elektronicznych zamówieniach także w omawianej metodzie wszystkie oświadczenia, dokumenty, wnioski, zawiadomienia, zaproszenia i inne informacje przekazywane są drogą elektroniczną. Oferty pod rygorem nieważności muszą być opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym, weryfikowanym za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu. Także i w tym przypadku, wymóg kwalifikowanego podpisu elektronicznego powinien być uchylony ze względu na nadmierny formalizm postępowania.

3.1 Ustanowienie systemu

Postępowanie wszczyna publikacja ogłoszenia o ustanowieniu dynamicznego systemu zakupów. W zależności od wartości zamówienia poniżej lub powyżej progów unijnych, ogłoszenie publikuje się odpowiednio w Biuletynie Zamówień Publicznych lub Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Od tego dnia zamawiający udostępnia na stronie internetowej specyfikację istotnych warunków zamówienia oraz inne informacje dotyczące systemu – w szczególności: określenie przedmiotu zamówień, czasu trwania systemu, przewidywane terminy dokonywania zamówień, wymagania techniczne dotyczące kontaktów zamawiającego z wykonawcami. Specyfikacja istotnych warunków zamówienia powinna być dostępna na wskazanej przez zamawiającego stronie internetowej przez cały czas trwania dynamicznego systemu zakupów (art. 104).

W celu dopuszczenia do udziału w dynamicznym systemie zakupów wykonawcy mogą

składać oferty, które zwane są „ofertami orientacyjnymi”. Ma to na celu dopuszczenie wykonawcy do udziału w systemie. Oferty orientacyjne mogą być składane przez cały czas trwania dynamicznego systemu zakupów. Wykonawca jest zobowiązany do złożenia wraz z ofertą orientacyjną oświadczenia o spełnianiu warunków do udziału w postępowaniu, a na żądanie zamawiającego przedstawienia odpowiednich potwierdzających dokumentów. Oferty orientacyjne mogą być uaktualniane przez wykonawców. Zawierają one cenę i inne wymagania podlegające ocenie; kolejne oferty orientacyjne mogą być również mniej korzystne od wcześniej zaproponowanych.

Zamawiający ocenia oferty orientacyjne w terminie do 15 dni od ich otrzymania. Na podstawie złożonych ofert orientacyjnych zamawiający zawiadamia wykonawcę o dopuszczeniu lub odmowie dopuszczenia do dynamicznego systemu zakupów. Zobowiązany jest równocześnie do podania uzasadnienia faktycznego i prawnego swojej decyzji.

Po powyższym etapie składania ofert orientacyjnych, następuje etap tzw. właściwego postępowania w celu ustanowienia dynamicznego systemu zakupów. Przed wszczęciem postępowania zamawiający zamieszcza na stronie internetowej uproszczone ogłoszenie o zamówieniu, które zawiera co najmniej: termin i miejsce publikacji ogłoszenia o zamówieniu dotyczącego ustanowienia dynamicznego systemu zakupów, nazwę zamawiającego, przedmiot zamówienia oraz jego wielkość lub zakres, termin składania ofert orientacyjnych oraz adres strony internetowej zawierającej specyfikację istotnych warunków zamówienia.

Przed publikacją uproszczonego ogłoszenia zamawiający może zmienić treść specyfikacji istotnych warunków zamówienia, musi jednak uprzedzić o tym wszystkich wykonawców dopuszczonych do udziału w systemie i zamieścić odpowiednią informację na stronie internetowej. Zamawiający nie musi przy tym przedłużać terminu na składanie ofert ani uzasadniać takiej zmiany.

Odpowiadając na uproszczone ogłoszenie w postępowaniu może wziąć także udział wykonawca, który dotychczas nie był dopuszczony do udziału w systemie. Wykonawca składa wtedy ofertę orientacyjną w wyznaczonym terminie, a zamawiający niezwłocznie dokonuje ich oceny. Składanie i ocena ofert orientacyjnych zamyka część wstępną postępowania.

3.2 Udzielanie zamówień objętych systemem

Po dokonaniu oceny ofert orientacyjnych zamawiający wszczyna postępowanie o udzielenie zamówienia objętego dynamicznym systemem zakupów. Zaprasza wtedy do składania ofert wszystkich wykonawców dopuszczonych do tego systemu. Oferty mogą więc składać wykonawcy po publikacji ogłoszenia o zamówieniu oraz po publikacji uproszczonego ogłoszenia. Zamawiający wyznacza także termin składania ofert, który nie jest precyzyjnie określony w ustawie, a tylko wskazane jest, iż ma być to czas niezbędny do przygotowania i złożenia oferty(24).

Oferty ocenia się na podstawie kryteriów zawartych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia. Oferta składana przez wykonawcę w postępowaniu o udzielenie zamówienia nie może być mniej korzystna od oferty orientacyjnej. Można jednakże najpierw zmienić ofertę orientacyjną i dopiero potem ofertę ostateczną.

Dokumenty na potwierdzenie spełnienia warunków udziału w postępowaniu wykonawca składa na żądanie zamawiającego przy zaproszeniu do składania ofert, co wydaje się być w tym momencie zupełnie bez uzasadnienia skoro wykonawca już wcześniej został dopuszczony do udziału w dynamicznym systemie zakupów. Z tego powodu jako zbędne uregulowanie przepis powinien zostać uchylony (art. 109 ust. 3).

4. Aukcja elektroniczna

Aukcja elektroniczna jest formą wyboru najkorzystniejszej oferty. Nie jest to odrębna procedura ani też nie można utożsamiać jej z licytacją elektroniczną, co jest dość

częste wśród osób, które nie zajmują się zawodowo problematyką przetargową. Aukcja elektroniczna była odrębną procedurą w stanie prawnym przed 2006 r., lecz obecnie tryb poprzednio nazywany aukcją został nazwany licytacją elektroniczną (w związku z nazewnictwem unijnym). Konieczne jest więc wskazanie odrębności aukcji od licytacji w celu uniknięcia dalszych nieporozumień i w efekcie ryzyka stosowania niewłaściwej podstawy prawnej.

Aukcja regulowana jest przepisami art. 91a-91c ustawy Prawo zamówień publicznych w rozdziale poświęconym wyborowi najkorzystniejszej oferty. Do polskiego prawa została wprowadzona w celu wdrożenia uregulowań prawa unijnego. Odbywa się jednoetapowo i jest sposobem wyboru oferty w drodze elektronicznej, gdyż tą drogą przekazywane są wszystkie zawiadomienia i informacje.

Aukcja stosowana jest w postępowaniach prowadzonych w procedurze przetargu nieograniczonego, ograniczonego i negocjacji z ogłoszeniem. W procedurze negocjacji z ogłoszeniem stosowanie aukcji jest jednak ograniczone jedynie do sytuacji, gdy przyczyną negocjacji jest unieważnienie wcześniejszego postępowania z powodu odrzucenia wszystkich ofert, a warunki zamówienia nie zostały w istotny sposób zmienione. Nie może być stosowana do zamówień w zakresie działalności twórczej lub naukowej.

Aukcja stosowana jest po dokonaniu oceny ofert przez zamawiającego, jako swoista „dogrywka”, ale tylko wtedy, gdy została przewidziana w ogłoszeniu o zamówieniu lub złożono co najmniej 3 oferty niepodlegające odrzuceniu. Oznacza to, że nie wystarczy samo złożenie trzech ofert, muszą być one dodatkowo ofertami, które nie podlegają odrzuceniu(25).

Można więc stwierdzić, że aukcja elektroniczna jest dodatkowym etapem tradycyjnego postępowania przetargowego, w którym wykonawcy mogą jeszcze zmienić swoje oferty – głównie przez obniżenie ceny – i tym samym zwiększyć swoje szanse na uzyskanie zamówienia. Ponadto, gdyby aukcja z jakichś powodów nie mogła dojść do skutku to nie dochodzi do automatycznego unieważnienia postępowania, ale wiąże wtedy złożone wcześniej oferty pisemne.

Kryteria oceny ofert w aukcji elektronicznej muszą być wcześniej ogłoszone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia i konieczne jest, aby umożliwiały automatyczną ocenę ofert bez ingerencji zamawiającego. W odróżnieniu od licytacji elektronicznej mogą być stosowane inne kryteria oceny ofert niż sama cena(26). Przykładowo mogą być to takie warunki jak w szczególności cena, dłuższy termin gwarancji, krótszy termin realizacji, niższe koszty eksploatacyjne. Nie mogą być natomiast stosowane takie kryteria jak np. estetyka wykonania czy funkcjonalność, gdyż nie umożliwiają one automatycznego przeliczania punktacji.

Do udziału w aukcji elektronicznej zamawiający zaprasza wszystkich wykonawców, którzy złożyli oferty niepodlegające odrzuceniu (art. 91b, ust.1) w terminie nie krótszym niż 2 dni robocze od przekazania zaproszenia. Zapraszając do udziału w aukcji zamawiający informuje wykonawców o złożonych ofertach i ich punktacji, minimalnych wartościach postąpień, terminie otwarcia i zamknięcia aukcji oraz sposobie oceny ofert. Charakterystyczną cechą aukcji elektronicznej jest określenie minimalnej wartości postąpień w celu usprawnienia przebiegu aukcji.

Przebieg aukcji elektronicznej jest zbliżony do realizacji drugiej fazy licytacji elektronicznej(27). Wykonawcy zainteresowani udziałem w aukcji muszą zarejestrować się na podanej w ogłoszeniu stronie internetowej, natomiast jeżeli nie będą oni zainteresowani lub nikt niełoży nowej oferty, to o wyborze wykonawcy zadecyduje punktacja ze złożonych wcześniej ofert pisemnych. W odróżnieniu jednak od licytacji elektronicznej, w aukcji oferty wiążą wszystkich wykonawców.

Realizacja aukcji może odbywać się tylko na wskazanej stronie internetowej za pomocą umieszczonego tam formularza. Korzystniejsze postąpienia to w efekcie korzystniejsze oferty, które podlegają automatycznej ocenie i kwalifikacji. Wcześniej złożone oferty przestają wiązać danego wykonawcę. Postąpienia są dokonywane przez system komputerowy,

bez możliwości ingerencji zamawiającego.

Wszystkie postąpienia pod rygorem nieważności muszą być opatrzone bezpiecznym podpisem elektronicznym(28). Z tego wniosek, iż w aukcji nie może skutecznie składać postąpienia przedsiębiorca, który takim podpisem się nie legitymuje. Wymóg ten jest wskazywany jako bariera stosowania aukcji elektronicznej, ograniczająca praktyczne stosowanie aukcji. Przedsiębiorca może jednak ustanowić pełnomocnika posiadającego taki podpis i umocować go do dokonywania postąpień.

Termin zamknięcia aukcji jest przewidziany już w zaproszeniu i po jego upływie zamawiający powinien zweryfikować jej przebieg i dokonać formalnego wyboru oferty najkorzystniejszej w oparciu o automatyczny system aukcyjny. Po zakończeniu aukcji zamawiający podaje na stronie internetowej nazwę i adres zwycięskiego wykonawcy wraz z uzasadnieniem jego wyboru.

5. Podsumowanie

Efektywność wykorzystywania elektronicznych zamówień publicznych jest związana zarówno z koniecznością wprowadzania nowych instrumentów prawnych i administracyjnych, służących ułatwieniu ich stosowania, jak również zmian mentalnościowych zamawiających wspartych specjalistycznymi szkoleniami.

W celu zachęcenia zamawiających do korzystania z elektronicznych zamówień publicznych należy podkreślić zalety ich stosowania. Najważniejszą korzyścią jest przyspieszenie procedur oraz oszczędności w wydatkowaniu pieniędzy publicznych. Przykładowo zastosowanie aukcji elektronicznej jako metody wyboru oferty przynosi w skali UE oszczędności na poziomie 20-25% (w Polsce średnio 22 %)(29). Wykonawcy rywalizując o uzyskanie zamówienia są również skłonni znacznie obniżyć swoje marże, co jednakże może w skrajnych przypadkach skutkować cenami dumpingowymi, niską jakością realizowanego zamówienia lub negatywnie oddziaływać na sytuację podwykonawców, którym główny wykonawca nie zamierza zapłacić. Eliminacji wymienionych patologii, które są obecne także w tradycyjnych postępowaniach przetargowych, służyć może jednakże profesjonalne przeprowadzenie procedury przetargowej zgodnie z dostępnymi i wystarczającymi regulacjami prawnymi. Ważnym argumentem na rzecz stosowania licytacji elektronicznej jest brak obowiązku opracowania specyfikacji istotnych warunków zamówienia, co znacznie przyspiesza przygotowanie procedury. Elektroniczne zamówienia służą także usprawnieniu przepływu informacji, powszechnej dostępności wykonawców do zamówienia, minimalizacji ryzyka popełnienia błędu dotyczącego wyboru nieodpowiedniego trybu i przygotowania oferty, jak również przejrzystości wyboru wykonawcy.

W celu dalszego promowania zamówień w drodze elektronicznej planowane są zmiany w uregulowaniach prawnych. W dokumencie rządowym z 2008 r. pt „Nowe podejście do zamówień publicznych – zamówienia publiczne a małe i średnie przedsiębiorstwa, innowacje i zrównoważony rozwój”(30) postulowano m.in. zwiększenie znaczenia elektronicznych zamówień w celu zapewnienia innowacyjności i zrównoważonego rozwoju. Przyjęty niedawno Komunikat Komisji: Europejska Agenda Cyfrowa(31) postuluje zwiększenie znaczenia elektronicznych zamówień we wszystkich państwach członkowskich UE. Celowi temu służą działania podejmowane przez Urząd Zamówień Publicznych jak np. stworzenie bezpłatnych platform aukcji i licytacji elektronicznych, jak również planowane wprowadzenie elektronicznej kontroli spełniania przez wykonawców warunków udziału w postępowaniu. W oparciu o Elektroniczną Platformę Usług Administracji Publicznej (e-PUAP) planowane jest stworzenie otwartego systemu umożliwiającego szybkie sprawdzenie spełniania przez wykonawcę warunków udziału w postępowaniu. Zasadniczym celem budowy tego systemu miałyby być ograniczenie, a nawet wyeliminowanie, obowiązków biurokratycznych po stronie wykonawcy związanych z gromadzeniem i przekazywaniem zamawiającemu wraz z ofertą zaświadczeń właściwych organów, potwierdzających wiarygodność wykonawcy(32). Ponadto w projektowanej nowelizacji Prawa zamówień publicznych dotyczącej aukcji elektronicznej zakłada się możliwość składania postąpień bez bezpiecznego podpisu elektro-

nicznego. Podobna regulacja braku wymogu kwalifikowanego podpisu elektronicznego ma dotyczyć ofert orientacyjnych składanych przez wykonawców w dynamicznym systemie zakupów. W dynamicznym systemie zakupów planuje się także dopuszczenie składania przez wykonawców ofert niższych od oferty orientacyjnej. W procedurze licytacji elektronicznej ma zaś być już jednoznacznie dopuszczalne podanie przez zamawiającego ceny wywoławczej oraz możliwość zamieszczania dokumentacji na stronach internetowych.

Kolejnymi postulatami na rzecz zwiększenia ilości i znaczenia elektronicznych zamówień publicznych mogą być przykładowo: zapewnienie wersji elektronicznych dokumentów ZUS, KRUS i Urzędu Skarbowego; skrócenie terminów składania ofert, jeżeli zamawiający przewidzi możliwość stosowania aukcji elektronicznej, a nawet likwidacja zapytania o cenę w celu popularyzacji licytacji elektronicznej.

Elektroniczne zamówienia publiczne wraz ze wzrostem znaczenia społeczeństwa informacyjnego będą więc z pewnością wyznacznikiem dalszych zmian w procedurach wydatkowania środków publicznych, przyczyniając się do oszczędności czasu i pieniędzy oraz uproszczenia procedur.

Przypisy:

1. Ustawa z 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (ostatnia nowelizacja: Dz. U. 2011 nr 85 poz. 458) .
2. Ustawa z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2009 r., nr 19, poz. 177 z późniejszymi zmianami). Jeżeli nie zaznaczono inaczej, wszystkie artykuły pochodzą z ww. ustawy (w skrócie Pzp).
3. Problematykę zgłębia m.in. A. Mituś, *Udzielanie zamówień publicznych w formie elektronicznej*, w: red. A. Borowicz, M. Królikowska-Olczak, J. Sadowy, W. Starzyńska, *Ekonomiczne i prawne zagadnienia zamówień publicznych. Polska na tle Unii Europejskiej*, wydawnictwo UZP, Warszawa 2010 r., s. 27-45.
4. M. Szymczak, *Instrumenty elektroniczne w procesie udzielania zamówień publicznych*, wydawnictwo PARP, 2010 r., s.3.
5. Progi kwotowe, od których uzależniony jest obowiązek stosowania prawa unijnego są następujące: dla zamawiających z sektora administracji centralnej: 133 000 euro - dla dostaw lub usług;; dla zamawiających z sektora administracji samorządowej: 206 000 euro - dla dostaw lub usług;; dla zamawiających sektorowych: 412 000 euro - dla dostaw lub usług;; dla wszystkich zamawiających obowiązuje ten sam próg zamówień na roboty budowlane: 5 150 000 euro.
6. Dyrektywa 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi (tzw. dyrektywa klasyczna).; Dyrektywa 2004/17/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. koordynująca procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych (tzw. dyrektywa sektorowa); Dyrektywa 2007/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 grudnia 2007 r. zmieniająca dyrektywy Rady 89/665/EWG i 92/13/EWG w zakresie poprawy skuteczności procedur odwoławczych w dziedzinie udzielania zamówień publicznych.
7. Wszystkie dane statystyczne (jeżeli nie podano innego źródła) pochodzą ze Sprawozdania z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2009 r, Urząd Zamówień Publicznych, Warszawa, kwiecień 2010, s. 6 oraz s. 24-25.
8. Komisja Europejska, Plan działania w celu wdrożenia ram prawnych dla elektronicznych zamówień publicznych, SEC (2004) 1639.
9. Sprawozdanie z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2010 r, wydawnictwo Urząd Zamówień Publicznych, Warszawa, czerwiec 2011 r.
10. Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4, 2011 r. dostępny na www.uzp.gov.pl.
11. Ustawa z dnia 4.09.2008 r. o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych (Dz. U. Nr 171, poz.1058).
12. Por. M. Szymczak, op. cit., s.5.
13. W pierwotnym brzmieniu ustawy licytacja była ograniczona tylko do dostaw i usług.
14. E. Norek, LexPolonica, komentarz do art. 75 Pzp.
15. J. Pieróg, *Prawo zamówień publicznych. Komentarz*, wydawnictwo CH Beck, Warszawa 2010 r., s.297.
16. red. M. Winiarz, *Zamówienia publiczne po nowelizacji*, wydawnictwo Unimex, Wrocław 2006 r., s. 253.
17. M. Szymczak, op.cit., s.8.
18. M. Szymczak, op.cit., s.10.
19. J. Pieróg, op.cit.,s.297.
20. A. Mitruś, op.cit., s.40.
21. podobnie J. Pieróg, op.cit., s.301.
22. E. Gnatowska, *Dynamiczny system zakupów*, Gazeta Prawna nr 100/2006, s. A7.
23. M. Winiarz, op.cit., s.319.
24. J. Pieróg, op.cit., s. 377.
25. J. Pieróg, op.cit., s.334.
26. M. Płużański, *Prawo zamówień publicznych. Komentarz*, wydawnictwo CH Beck, Warszawa 2007 r., s.439.
27. podobnie M. Płużański, op.cit., s.441.
28. zgodnie z ustawą z 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz.U. nr 130, poz.1450 z późn zm).
29. Gazeta Prawna z 25.01.2011 r.
30. z 8.04.2008 r.
31. COM (2010)245.
32. Gazeta Prawna z 21.04.2011 r. Ponadto należy zauważyć, iż podobny system sprawdzania w drodze elektronicznej kontroli warunków udziału w postępowaniu został wprowadzony po raz pierwszy obligatoryjnie w Albanii w 2009 r. i jest on pozytywnie oceniany zarówno przez zamawiających, jak i wykonawców.

Polskie e-usługi jako wynik zarządzania poprzez projekty w sektorze administracji publicznej

dr Anna Kaczorowska

Wydział Zarządzania Uniwersytetu Łódzkiego
Katedra Informatyki

Streszczenie: Celem artykułu jest przedstawienie jakie inicjatywy zostały podjęte przez polską administrację publiczną na drodze do udostępniania dla swoich klientów kolejnych e-usług i wskazanie, że oferowanie coraz szerszego ich wachlarza jest następstwem zaimplementowania nowej formy zarządzania – poprzez projekty do tego sektora. Ze względu na fakt, że wszystkie jednostki administracji publicznej funkcjonują w oparciu o odpowiednie akty prawne, to w artykule wymienione zostały te, bez których e-działalność urzędów nie byłaby możliwa.

Udostępnianie, poprzez projekty informatyczne, nowych e-usług w Polsce wzrasta, ale nie jest równie szybkie jak w innych państwach Unii Europejskiej i dlatego we wnioskach zwrócono uwagę na pewne zjawiska i zawarto praktyczne wskazówki i zalecenia dla usprawnienia realizacji takich przedsięwzięć.

Słowa kluczowe: Wrota Polski, e-government, e-usługa, ePUAP, projekt informatyczny, audyt informatyczny.

1. E-usługi od Wrót Polski po nowelizację Ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne

1.1 Program kroczący Wrota Polski

Nim udostępniona została przez polską administrację pierwsza usługa poprzez Internet, w listopadzie 2000 r. Komitet Badań Naukowych (KBN) we współpracy z Ministerstwem Łączności przygotował dokument programowy Cele i kierunki rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce(1). Na jego podstawie powstał kolejny ePolska Plan działań na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce na lata 2001-2006(2), gdzie w ramach celu 3 – Stymulowanie lepszego wykorzystania technologii informacyjnych, w podpunkcie Administracja publiczna on-line, po raz pierwszy zwrócono uwagę na konieczność interaktywnych kontaktów obywateli z urzędami.

Kolejną inicjatywą na drodze do elektronicznych usług było powołanie 1 lipca 2002 r. Ministerstwa Nauki i Informatyzacji, na czele którego stanął minister M. Kleiberg. W tym samym roku powstały tutaj dwa nowe departamenty: Departament Systemów Informatycznych Administracji Publicznej (DIA) oraz Departament Promocji Społeczeństwa Informacyjnego (DPI), którego jednym z zadań były prace nad budową rządowego systemu e-Government pod nazwą Wrota Polski. Określenie to, w ścisłym znaczeniu, zostało zaproponowane jako nazwa zintegrowanego systemu informatycznego, umożliwiającego świadczenie usług publicznych przez organy administracji publicznej w Polsce przy pomocy nowoczesnych technik telekomunikacyjnych i informatycznych, zwłaszcza poprzez Internet.

Wrota Polski, to wynikający z obowiązującego wówczas prawa kroczący program informatyzacji administracji publicznej, który raczej należy postrzegać jako zbiór sformalizowanych inicjatyw, wymagań i koncepcji aniżeli klasyczny projekt.

Inicjatywę Wrota Polski, w szerszym znaczeniu, określono jako program kroczący po pierwsze dla podkreślenia, że nie jest to program zamknięty i będzie podlegał znaczącym modyfikacjom odpowiednio do zmian prawa, technologii i oczekiwań społecznych oraz zaawansowania i doświadczeń z procesów informatyzacji, a po drugie - miało to symbolizować otwarcie Polski na nowe techniki i potrzeby obywateli oraz współpracę z innymi krajami.

Należy zauważyć, że w oficjalnych sformułowaniach, celowo nie posługiwano się jeszcze terminem projekt, ale program kroczący. Było to spowodowane tym, że nie istniał jeszcze żaden akt prawny, w którym zdefiniowano by pojęcie projektu informatycznego, a to uniemożliwiało jego stosowanie.

Jeszcze przed przedstawieniem przez firmę McKinsey & Company, w grudniu 2002 r., dokumentu (przygotowanego na zlecenie KBN(3)) Wrota – wstępna koncepcja projektu(4). Regionalnym pionierem e-administracji w Polsce, który podjął prace (w ramach programu pi-

lotażowego) nad lokalnymi wrotami był Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego. 30 listopada 2002 r. odbyła się premiera platformy informacyjnej województwa, którą utworzono dla zapewnienia indywidualnym obywatelom i podmiotom gospodarczym Małopolski dostępu do regionalnych zasobów informacyjnych oraz umożliwienia świadczenia usług przez urzędy administracji publicznej. Inicjatywa Wrót Małopolski(5) została później wsparta przez ówczesne Ministerstwo Nauki i Informatyzacji (MNiI)(6) oraz jego następcę Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSWiA). Jako drugi, prace nad wrotami regionalnymi, również poprzez program pilotażowy, rozpoczął Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego. Obecnie trwają prace nad Wrotami Regionu Łódzkiego oraz Wrotami Lubelszczyzny. Istotne jest aby cele realizowane poprzez wdrożenie i prowadzenie wrót regionalnych były przede wszystkim skupione na przenoszeniu możliwie największej liczby usług publicznych na platformę elektroniczną oraz przetwarzanie i obieg dokumentów w wersji elektronicznej a także dostarczenie urzędom narzędzi do zarządzania i prowadzenia portalu, a nie tylko na publikowaniu informacji promujących poszczególne jednostki administracji.

Definicję usługi publicznej, w następującym brzmieniu: „usługa świadczona przez organa administracji publicznej na rzecz obywateli oraz organizacji, a także inne formy komunikacji pomiędzy organami administracji publicznej a obywatelami i organizacjami służące realizacji zadań administracji publicznej lub wywiązywaniu się obywateli i organizacji z obowiązków wobec państwa” zawarto w dokumencie Wrota – wstępna koncepcja projektu.

Wyróżniono tutaj także grupy usług priorytetowych dla osób fizycznych (sześć grup) i dla firm (pięć). Przedstawia je tabela 1.

Tabela. 1. Usługi realizowane priorytetowo w ramach Wrót Polski (opracowanie na podstawie McKinsey & Company, Wrota wstępna koncepcja projektu, str. 9-10)

Osoby fizyczne	Firmy
1. Rozliczenie podatku dochodowego	1. Rozliczenie ubezpieczenia pracowników
2. Pomoc w znajdowaniu zatrudnienia	2. Zgłoszenia celne
3. Uzyskanie praw do wypłat zasiłków z ZUS	3. Rozliczenia podatku dochodowego od osób prawnych i podatku VAT
4. Uzyskanie dokumentów – dowodu osobistego, prawa jazdy, paszportu	4. Przekazywanie danych statystycznych
5. Katalogi bibliotek publicznych	5. Udział w zamówieniach publicznych
6. Zapisywanie się na wizytę u lekarza	

Program kroczący Wrota Polski miał określony cel krótkoterminowy (jedynie na 2003 r.) oraz misję długoterminową. Tak w misji, jak i zamierzeniach na 2003 r. wskazywano na kluczowe znaczenie świadczenia usług publicznych poprzez Internet i inne kanały dostępu (centrum telefoniczne, infomaty, telefony komórkowe czy telewizję cyfrową) dla zwiększenia efektywności pracy i obniżenia kosztów działalności jednostek administracji publicznej.

Znaczenie tego programu jest bardzo duże, nie tylko w kontekście możliwości świadczenia e-usług, ale również dla całego kraju. W maju 2004 r. Polska stała się członkiem Unii Europejskiej, a naszą „wejściówką” otwierającą przed nami jej struktury były m. in. Wrota Polski.

W kolejach losu Wrót Polski były zarówno trudne momenty (jak np. unieważnienie, ze względu na zbyt małą liczbę ważnych ofert, postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na wsparcie zarządzania projektem i opracowanie wizji architektury informatycznej elektronicznej platformy usług publicznych) jak i wyjątkowe sytuacje (konsorcjum firm Infovide S.A. oraz McKinsey & Company wygrały konkurs zorganizowany przez MNiI na usługi doradcze w ramach programu Wrota Polski, a wybór firm

w drodze konkursu był pierwszym tego typu rozstrzygnięciem w sektorze IT, co umożliwiła znowelizowana ustawa o zamówieniach publicznych). Zwycięskie konsorcjum przedstawiło projekt ePUAP – elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej i finalnie powstał wówczas dokument Program realizacji projektu Wrota Polski, który 21 grudnia 2004 r. został zaakceptowany przez MNiI(7).

Wrota Polski zostały opracowane na podstawie konkursu ogłoszonego w związku z przygotowaniem kluczowego, dla rozwoju polskiego e-government, dokumentu - Projektu ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (2004 r.).

1.2 Ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne

Ustawa o informatyzacji niektórych podmiotów realizujących zadania publiczne(8) z 17.02.2005 r. (dalej - UINF) konstytuuje e-działalność wszystkich jednostek administracji publicznej w Polsce.

Zdefiniowano w niej następujące pojęcia:

- projekt informatyczny o publicznym zastosowaniu - „określony w dokumentacji zespół czynności organizacyjnych i technicznych mających na celu zbudowanie, rozbudowanie lub unowocześnienie systemu teleinformatycznego używanego do realizacji zadań publicznych, świadczenie usług dotyczących utrzymania tego systemu lub opracowanie procedur realizowania zadań publicznych drogą elektroniczną” (art. 3 § 6),
- ponadsektorowy projekt informatyczny - projekt informatyczny, którego zakres przedmiotowy dotyczy spraw należących do właściwości więcej niż jednego działu administracji rządowej (art. 3 § 7),
- sektorowy projekt informatyczny (art. 3 § 8) – należący do właściwości tylko jednego działu administracji rządowej.

Dzięki temu, że w UINF zdefiniowano te pojęcia, umożliwiono ich stosowanie w urzędach, w zgodzie z prawem i wykonano kolejny krok na drodze do formalnego ustanawiania projektów w sektorze administracji publicznej.

„Ustawa zawiera zapisy, które posłużyły do opracowania w czerwcu 2006 r. „Planu Informatyzacji Państwa na rok 2006” przedstawiającego stan prac nad informatyzacją Polski i ...”(9).

1.3 Plan Informatyzacji Państwa na rok 2006

Plan Informatyzacji Państwa na rok 2006(9) (dalej PIP2006) stanowi załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów (RM) z 1 sierpnia 2006 r. . Jego głównym celem było stworzenie warunków do powstania, spójnego nie tylko w skali kraju, ale również Europy, systemu usług on-line, opartych na współpracy systemów teleinformatycznych zaspokajających potrzeby mieszkańców i przedsiębiorców.

Dzięki pierwszemu w dziejach Polski planowi informatyzacji państwa pojawiła się w tym sektorze oficjalnie nowa forma zarządzania – poprzez ustanawianie projektów, której jednym z głównych założeń jest niepodejmowanie jakichkolwiek działań dopóki się nie ma przygotowanego planu. Proces informatyzacji państwa nie powinien zatem od tego momentu przebiegać w sposób doraźny i chaotyczny, jak najszybciej dla zaspokojenia krótkoterminowych celów, ale w zgodzie z wiedzą i praktyką zarządzania przedsięwzięciami powinno się go najpierw dobrze zaplanować.

W PPIP2006 oceniono zakres świadczenia usług publicznych drogą elektroniczną jako ograniczony i poniżej przeciętnego poziomu europejskiego i dlatego w ramach priorytetu drugiego („Tworzenie państwa nowoczesnego i przyjaznego dla obywateli”(10) zdefiniowano cel pierwszy jako: „Wprowadzanie i upowszechnianie świadczenia usług administracji publicznej drogą elektroniczną w celu ułatwienia mieszkańcom i firmom prowadzenia spraw urzędowych bez konieczności osobistego stawienia się w urzędzie” (11).

PIP2006 zawiera podsumowanie stanu prac nad informatyzacją kraju i zamieszczono w nim także (w punkcie czwartym) zestawienie 3 sektorowych i tyle samo ponadsektorowych projektów informatycznych (tabela 2).

Tabela 2. Zestawienie sektorowych i ponadsektorowych projektów informatycznych (opracowanie własne na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Planu Informatyzacji Państwa na rok 2006)

Lp.	Nazwa projektu lub źródło finansowania	Rodzaj projektu	Czas realizacji	Szacunkowy koszt
1.	E-PUAP – Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej	ponadsektorowy	2006-2008	35 mln zł
2.	STAP – Sieć Teleinformatyczna Administracji Publicznej	ponadsektorowy	2006-2007	Rezerwa budżetowa
3.	CEPIK – Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców	ponadsektorowy	2006-2007	52 mln zł
4.	E-DEKLARACJE – rozliczenia podatkowe dla podmiotów gospodarczych	sektorowy	IV kwartał 2005 – I kwartał 2008	152 mln zł
5.	PESEL2 – przebudowa rejestrów państwowych	sektorowy	Miał być podany w terminie późniejszym po opracowaniu założeń do projektu	200 mln zł
6.	E-PORTAL – dostęp do krajowego rejestru sądowego	sektorowy	2006-2007	6,2 mln zł

Dla świadczenia e-usług wyróżniono 6 projektów informatycznych, o łącznym budżecie większym niż 445,2 mln zł i w ten sposób zadeklarowano publicznie, że zaimplementowane ze sfery biznesu, zarządzanie poprzez projekty będzie najefektywniejsze w procesie informatyzacji Polski.

Projektem, spośród tych zestawionych w tabeli 2, bez którego nie doszłoby do udostępnienia jakiegokolwiek e-usługi jest e-PUAP. Akronim ten w pełnym brzmieniu, to Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej, której rozwiązania funkcjonalne i architektoniczne bazują na wymaganiach i wytycznych zawartych w koncepcji Wrota Polski. Dofinansowanie pierwszego etapu budowy e-PUAP było realizowane ze środków Sektorowego Programu Operacyjnego Wspieranie Konkurencyjności Przedsiębiorstw (działanie 1.5) stąd pierwszy etap projektu znany jest pod nazwą e-PUAP-WKP. „Podstawowym celem tego projektu było stworzenie jednolitego, bezpiecznego i w pełni zgodnego z prawem elektronicznego kanału udostępniania usług publicznych dla obywateli, przedsiębiorców i administracji”(12).

Premiera platformy ePUAP(13) nastąpiła 14 kwietnia 2008 r. na kilka tygodni wcześniej niż to przewidywał harmonogram i w ten sposób MSWiA wywiązało się ze zobowiązania wobec podmiotów publicznych, dotyczącego udostępnienia usługi elektronicznej skrzynki podawczej, którą od 1 maja 2008 r. winny posiadać wszystkie urzędy (na mocy UINF). Wiele jednostek administracji poprzez uruchomienie bezpłatnej skrzynki w centralnym systemie teleinformatycznym tylko w ten sposób mogło spełnić ustawowy obowiązek.

W oparciu o PIP2006 przygotowano kolejny dokument Plan Informatyzacji Państwa na lata 2007-2010(14) (dalej – PIP2007-2010).

1.4 Kolejne Plany Informatyzacji Państwa a Strategia rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce

Do końca 2010 r. obowiązywał PIP2007-2010(15) - drugi plan w historii informatyzacji administracji publicznej, który utrzymywał priorytety i cele ustanowione w PIP2006 i zakładał kontynuację określonych w nim zadań.

Część druga PIP2007-2010 zawiera zestawienie 28 projektów informatycznych, w podziale

na 5-ć ponadsektorowych i 23-y sektorowe(16), ustanowionych dla świadczenia w sposób elektroniczny priorytetowych usług dla indywidualnych obywateli i przedsiębiorców(17) (wszystkie priorytetowe e-usługi są zamieszczone w części czwartej tego planu).

Dla zapewnienia korelacji i kontynuacji pomiędzy kolejnymi Planami Informatyzacji Państwa a programami operacyjnymi funduszy strukturalnych UE w okresie 2007-2013 oraz Strategią kierunkową rozwoju informatyzacji Polski(18) założono w PIP2007-2010, że kolejny Plan Informatyzacji Państwa będzie obejmował lata 2010-2013.

Następny dokument, w którym są określone cele i wytyczne kierunki rozwoju Polski jako społeczeństwa informacyjnego to przygotowana (w październiku 2008 r.) przez Rząd RP Strategia rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce do roku 2013(19) (określana dalej jako Strategia). Minister właściwy do spraw informatyzacji (obecnie minister MSWiA) jest odpowiedzialny za jej opracowanie i realizację. Do strategii można wprowadzać zmiany nie częściej niż raz w roku.

Jakie są wzajemne relacje pomiędzy Strategią, Planami Informatyzacji Państwa, UINF i projektami informatycznymi? Strategia ma służyć do stworzenia Planu Informatyzacji Państwa, a on jest z kolei aktem wykonawczym do UINF. Projekty informatyczne są ustanawiane dla realizacji Planu Informatyzacji Państwa.

1.5 W PIP2007-2010 uwzględniono ponadsektorowy projekt e-PUAP2 (dla zapewnienia kontynuacji projektu e-PUAP) i określono czas jego realizacji na lata 2008-2013(20). W styczniu 2011 r. MSWiA udostępniło ulepszoną(21) wersję centralnej internetowej strony, poprzez którą świadczone mogą być e-usługi. Bez wątpienia, wykonano kolejny krok we właściwym kierunku rozbudowując klasyfikację usług, przebudowując interfejs użytkownika i rozszerzając dostępne funkcje. Nowelizacja ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne

Po 5-u latach od uchwalenia UINF nastąpiła jej nowelizacja(22). W tym miejscu zostaną przedstawione, w sposób skrócony, tylko te zmiany, które odnoszą się do projektów informatycznych i świadczenia usług na drodze elektronicznej.

Od daty wejścia w życie(23) nowego brzmienia większości artykułów UINF nie powinno się już dzielić projektów informatycznych na ponadsektorowe i sektorowe. Dla realizacji bieżącego Planu Informatyzacji Państwa ustanawiane są projekty informatyczne o publicznym zastosowaniu. Plan ma właśnie na celu koordynowanie realizowanych przez więcej niż jeden podmiot publiczny projektów informatycznych. „Jednak dla zapewnienia kontynuacji realizacji ustanowionych wcześniej jako sektorowe czy też ponadsektorowe projektów określono (art. 25), kto będzie przeprowadzał ich kontrole”(24).

Projekty informatyczne są najczęściej ustanawiane w tym sektorze dla udostępniania kolejnych e-usług i wdrożenia systemów teleinformatycznych, dzięki którym mogą być one świadczone. Jednakże na mocy UINF sprzed 6-u lat kontrola systemów informatycznych jednostek administracji publicznej nie mogła być faktycznie przeprowadzana. Przepisy znowelizowanej UINF przewidują również prawidłową realizację projektów informatycznych, kontrolowaną, jeśli chodzi o legalność, gospodarność, celowość i rzetelność wydatkowania środków publicznych przyznawanych na dofinansowanie ich realizacji. Właściwym posunięciem byłoby także przeprowadzanie audytu informatycznego w jednostkach administracji publicznej.

Zwłaszcza indywidualni klienci administracji nie korzystali ze wszystkich dostępnych e-usług, ponieważ nie posiadali drogiego podpisu elektronicznego weryfikowanego za pomocą ważnego certyfikatu. Po nowelizacji, wnioski i inne pisma kierowane do urzędu w postępowaniu administracyjnym można będzie opatrywać podpisem kwalifikowanym albo alternatywnie - nowym rodzajem bezpłatnej sygnatury elektronicznej – podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP(25), a dodatkowo ustawa sankcjonuje inne metody identyfikacji (wypracowane przez lokalne centra certyfikacji, jak np. katowicki SEKAP), jak również dopuszcza osobisty podpis elektroniczny, który ma być zawarty

w nowych dowodach elektronicznych. „Ustawodawca nie zamierza za darmo udostępniać Internautom elektronicznej sygnatury, którą mogliby podpisywać wszelkie oświadczenia woli, w tym umowy. Zakres korzystania z podpisu potwierdzonego zaufanym profilem ePUAP został ograniczony do podpisywania pism kierowanych do organów administracji publicznej w ogólnym postępowaniu administracyjnym oraz w postępowaniu podatkowym”(26).

W znowelizowanej UINF pozostawiono obowiązek dostarczania dowodu zapłaty należnej opłaty skarbowej. Chcąc go spełnić trzeba będzie albo osobiście udać się do urzędu, albo wysłać papierowy dowód zapłaty. Rzeczywistą możliwość załatwienia spraw za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej będą miały tylko osoby, którym przysługuje podmiotowe zwolnienie od opłaty skarbowej. Dla wszystkich pozostałych (w tym niepełnosprawnych) będą dostępne w pełni on-line tylko te usługi, w których nie jest wymagane wnoszenie opłaty skarbowej.

Wnioski

Udostępnianie kolejnych e-usług administracji publicznej ma tylko wtedy sens, jeśli odbywa się w zgodzie z rzeczywistymi potrzebami i oczekiwaniami klientów administracji, a nie jest jedynie podyktowane chęcią wprowadzenia do tego sektora najnowszych technologii ICT czy koniecznością realizacji planów UE.

Jest to długofalowy, ciągły proces i nie zakończy się sukcesem, jeśli dla informatyzacji państwa będą podejmowane tylko działania ad hoc dla zaspokojenia resortowych ambicji i celów ekip właśnie rządzących. Najefektywniej można go realizować poprzez ustanawianie projektów informatycznych i prawidłowe nimi zarządzanie.

Obserwatorzy informatyzacji naszego państwa zauważyli zjawisko znikania z list kluczowych projektów związanych z rozwojem e-government. Przykładowo: z przygotowanej w 2007 r., przez ówczesny rząd, listy 48-u projektów usunięto 33-y w następstwie weryfikacji przeprowadzonej przez MSWiA, ale już nowego rządu. Z kolei, w opublikowanym w czerwcu 2009 r. rankingu (ze względu na stan zaawansowania realizacji) projektów, z listy podstawowej w ramach 7 osi priorytetowej Planu Innowacyjna Gospodarka Społeczeństwo informacyjne – budowa elektronicznej administracji, znalazło się 18-e przedsięwzięć. W 2010 r. Centrum Projektów Informatycznych MSWiA przemilczało stan zaawansowania realizacji 10-u spośród tych projektów a szczegółowe informacje zamieszczało tylko o następujących 8-u przedsięwzięciach: ePUAP2, eUsługi (projekt wielowarstwowej platformy komunikacyjnej Policji z obywatelami i przedsiębiorcami), OCSŁR-1 (Ogólnokrajowy Cyfrowy System Łączności Radiowej), OST 112 (Ogólnopolska sieć teleinformatyczna na potrzeby obsługi numeru alarmowego 112), pl.ID, RADA UE (Zapewnienie infrastruktury informatyczno-telekomunikacyjnej do przygotowania i obsługi przewodnictwa Polski w Radzie Unii Europejskiej w II połowie 2011 r.), SI PR (System Informatyczny Powiadamiania Ratunkowego), SIS i VIS (projekt budowy polskiego komponentu Systemu Informacyjnego Schengen i Wizowego Systemu Informacyjnego). Jeśli te projekty, które zniknęły były źle zaplanowane i dlatego je usunięto, to można przejść nad tym stanem do porządku dziennego. Gdyby jednak zostały usunięte, ponieważ termin ich zakończenia przypadał w kadencji kolejnego rządu, który wolał ustanawiać własne, aniżeli zachowując ciągłość w działaniach, kontynuować projekty poprzedników, to nie będzie możliwe zrealizowanie oczekiwań odbiorców nowych e-usług.

Kolejne specyficzne dla tego sektora zjawisko, to obciążenie dużym ryzykiem niepowodzenia projektów o harmonogramie dłuższym niż kolejna kadencja wyborcza. Mając to na względzie należy rzetelnie selekcjonować kadrę zarządzającą przedsięwzięciami i na kierowników projektów wybierać ludzi wysoko kompetencyjnie osadzonych w swoich jednostkach lub Project managerów z listy zawodowych kierowników projektów, którzy by potrafili oszacować wielkość i złożoność projektu, i prawidłowo podzielić go na etapy dające się w miarę bezpiecznie realizować, umieli nie tylko identyfikować ryzyko, ale również je

obsługiwać, ściśle wiązali cele projektu z analizą opłacalności jakie niosą technologie ICT dla pracowników i klientów administracji, i wreszcie, co najcenniejsze – kontynuowali i koordynowali prace w wielu powiązanych ze sobą przedsięwzięciach, które się odbywają w tym samym czasie. Polska administracja ustanowiła i uruchomiła bowiem liczne projekty informatyczne chcąc najszybciej i najskuteczniej wprowadzić nowe e-usługi dla swoich klientów indywidualnych i firm.

Co więcej, należałoby zapewnić, nie tylko dla kadry zarządzającej urzędami, ale także ich pracowników i klientów możliwość udziału w szkoleniach z zarządzania projektami oraz z zakresu działania tych technologii ICT, za pomocą których udostępniane będą e-usługi, jak np. zakładanie konta na ePUAP'ie, czy posługiwanie się nowym podpisem elektronicznym – profilem zaufanym ePUAP.

Przypisy:

1. Komitet Badań Naukowych, Ministerstwo Łączności, Cele i kierunki rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce, <http://kbn.icm.edu.pl/cele/index1.html>, 28 listopada 2000 r.
2. Ministerstwo Gospodarki, *ePolska Plan działań na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce na lata 2001-2006*, <http://www.kbn.gov.pl/cele/epolska.html>, 11 września 2001 r.
3. W 2003 r. na mocy rozporządzenia Rady Ministrów zniesiono KBN i utworzono Ministerstwo Nauki i Informatyzacji, które także nie istnieje od października 2005 r.
4. McKinsey & Company, Wrota wstępna koncepcja projektu, http://www.informatyzacja.gov.pl/_d/documents/wrota.pdf, 11 grudnia 2002 r.
5. Kuniszewski S., *Cyfrowe wrota regionu*, IT w administracji, 2011, 02, str. 56-59.
6. W 2005 r. nowy rząd zlikwidował MNiI i przeniósł dział informatyzacji do MSWiA.
7. Kaczorowska A., *Elektroniczna administracja*, w: *Spółeczeństwo informacyjne*, Papińska-Kacperek J., Warszawa 2008, str. 538.
8. Ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. nr 64, poz. 565 ze zm.).
9. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Planu Informatyzacji Państwa na rok 2006 (Dz. U. z dnia 18 sierpnia 2006 r.).
10. Kaczorowska A., *IT w polskiej administracji publicznej czyli krajowy i światowy e-government*, w: *Komputerowo zintegrowane zarządzanie*, tom I; Knosala R.; Opole 2010, str. 607-608.
11. Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Planu Informatyzacji Państwa na rok 2006 (Dz. U. z dnia 18 sierpnia 2006 r.).
12. Orłowski J., *ePUAP po liftingu*, IT w administracji, 2011, 02, str. 54.
13. Frontowa część platformy jest dostępna pod adresem www.epuap.gov.pl
14. 21.04.2007 r. weszło w życie rozporządzenie RM odnośnie tego planu.
15. Stanowiący załącznik do rozporządzenia RM z dnia 28 marca 2007 r. (Dz. U. nr 61, poz. 415).
16. Kaczorowska A., *Elektroniczna administracja*, w: *Spółeczeństwo informacyjne*, Papińska-Kacperek J., Warszawa 2008, str. 552-555.
17. Kaczorowska A., *Elektroniczna administracja*, w: *Spółeczeństwo informacyjne*, Papińska-Kacperek J., Warszawa 2008, str. 551-552.
18. Przyjętą przez RM w dniu 29 czerwca 2005 r.
19. Zawarto w niej ocenę poziomu świadczenia w Polsce 20 podstawowych usług administracji publicznej, zalekow-mendowanych przez Komisję Europejską, które powinny być w pełni dostępne on-line.
20. Budżet dla e-PUAP2 na lata 2008-2013 to 184 mln zł; zatem w sumie na cały e-PUAP (e-PUAP-WKP i e-PUAP2) plan przewiduje 219 mln zł.
21. z zastosowaniem aktualnego wzornictwa dla stron w Internecie.
22. 12 lutego 2010 r. Sejm uchwalił Ustawę o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne i niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 40, poz. 230).
23. Od 17 czerwca 2010 r.
24. Kaczorowska A., *Audyt i kontrole systemów teleinformatycznych oraz projektów IT w sektorze administracji publicznej*, w: *Komputerowo zintegrowane zarządzanie*, tom I, Knosala R.; Opole 2011, str. 448.
25. 17 czerwca z usługi profilu zaufanego ePUAP nie można było skorzystać a jej udostępnienie zostało przesunięte najpierw na początek, a obecnie na połowę 2011 r.
26. Kaczorowska A., Papińska-Kacperek J., *Polskie e-usługi w roku nowelizacji ustawy o informatyzacji administracji publicznej*, w: *Współczesne systemy informatyczne i ich zastosowania*, Kapczyński A., Smugowski S., Katowice 2010, str. 93.

TRANSPORT

Łódzkie
nabiera prędkości

Nowoczesna administracja Województwa Łódzkiego

Działania jednostek samorządu terytorialnego w regionie łódzkim

Agnieszka Pięgot

Starostwo Powiatowe w Poddębicach

Przyjazna Administracja – Informatyzacja Urzędów Powiatu Poddębickiego

„Przyjazna Administracja - Informatyzacja Urzędów Powiatu Poddębickiego” przygotowała region poddębicki do długofalowego procesu budowy społeczeństwa informacyjnego poprzez umożliwienie korzystania z usług nowoczesnych technologii informacyjnych i komunikacji. Projekt zapewnia szybki, powszechny i bezpieczny dostęp do Internetu, przeciwdziała marginalizacji obszarów wiejskich i małych miast, przyczynia się do zwiększenia konkurencyjności i atrakcyjności inwestycyjnej powiatu oraz zapewnia lepszy dostęp do edukacji na jego terenie.

Mając na względzie wyrównywanie dysproporcji w zakresie dostępu i wykorzystania internetu oraz szybsze i sprawniejsze zarządzanie instytucjami samorządowymi na terenie powiatu i zapewnienie rozwoju elektronicznych usług dla ludności i podmiotów gospodarczych zmodernizowano infrastrukturę sprzętową, sieciową urzędów, wprowadzono elektroniczny obieg dokumentów wraz z podpisem elektronicznym.

Istotnym elementem projektu jest siedem Publicznych Punktów Dostępu do Internetu działających przy każdym urzędzie na terenie powiatu, które spełniają funkcję informacyjną oraz edukacyjną, a ponadto są istotnym czynnikiem niwelowania zróżnicowania w dostępie do e-usług w układzie przestrzennym. Realizacja projektu rozpoczęła się w lipcu 2004 r. i w listopadzie 2006 roku uznaje się projekt za całkowicie wdrożony i w pełni realizowany.

Projekt „Przyjazna Administracja - Informatyzacja Urzędów Powiatu Poddębickiego” objął wdrożenie zintegrowanego systemu służącego do zarządzania obiegiem dokumentów we wszystkich jednostkach samorządowych na terenie powiatu, tj: Urząd Gminy w Dalikowie, Urząd Gminy w Pęczniewie, Urząd Miejski w Poddębicach, Urząd Gminy w Wartkowicach, Urząd Miasta i Gminy w Uniejowie, Urząd Gminy w Zadzimiu, Starostwo Powiatowe w Poddębicach. Ponadto w projekt włączyły się jednostki podległe samorządom: Liceum Ogólnokształcące w Poddębicach, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Poddębicach, Szkoła Muzyczna I Stopnia w Uniejowie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Poddębicach, Powiatowa Biblioteka Publiczna w Poddębicach, Miejsko – Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Poddębicach, Dom Pomocy Społecznej w Gostkowie, Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Pęczniewie, Powiatowy Urząd Pracy w Poddębicach oraz Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego, Państwowa Inspekcja Sanitarno – Epidemiologiczna w Poddębicach, Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Poddębicach, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Poddębicach, w których wdrożono podpis elektroniczny, uzupełniono sprzęt informatyczny oraz zapewniono szerokopasmowy dostęp do Internetu.

Projekt dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego priorytet 1.5 Infrastruktura społeczeństwa informacyjnego obejmował takie elementy jak:

- zakup licencji oprogramowania do obsługi elektronicznego obiegu dokumentów, ich archiwizacji, wymiany i zarządzania treścią cyfrową w komórkach i jednostkach organizacyjnych urzędów,
- dostawę licencji oprogramowania systemowego serwerów i stacji roboczych, narzędziowego i baz danych,
- modernizację i rozbudowę sprzętu komputerowego o stacje robocze i serwery,

- modernizację i rozbudowę wewnętrznej sieci komputerowej urzędów,
- szkolenia dla pracowników celem wdrożenia systemu,
- wdrożenie podpisu elektronicznego,
- obsługę załatwiania spraw w Internecie,
- uruchomienie Publicznych Punktów Dostępu do Internetu.

Połączenie wyżej wymienionych elementów pozwala na:

- obsługę kancelarii, sekretariatów i wydziałów urzędów w zakresie elektronicznego obiegu dokumentów,
- obsługę archiwum urzędu,
- wymianę informacji między jednostkami organizacyjnymi, obywatelami i podmiotami gospodarczymi Unii Europejskiej oraz innymi urzędami,
- obsługę elektronicznego podpisu,
- zwiększenie bezpieczeństwa przechowywania i przesyłania danych,
- stworzenie systemu do pełnej obsługi zamówień publicznych,
- utworzenie Punktów Dostępu do Internetu zapewniających dostęp mieszkańców do sieci internetowej.

W Starostwie Powiatowym w Poddębicach i urzędach miast i gmin powiatu poddębickiego nie funkcjonował system informatyczny, umożliwiający społeczeństwu i podmiotom gospodarczym załatwianie spraw przez Internet, elektroniczny obieg i wymianę dokumentów w urzędzie jak i pomiędzy urzędami. Brakowało dostępu do elektronicznej informacji publicznej, możliwości obsługi elektronicznego podpisu oraz bezpiecznego przechowywania i przesyłania danych.

Z powyższych względów zaistniała więc potrzeba wprowadzenia zintegrowanego systemu informatycznego, który spełniłby ww. wymagania i przyczynił się do usprawnienia pracy urzędów. Ponadto system ten umożliwił osiągnięcie europejskich standardów jakościowych w zakresie infrastruktury. Drugim elementem wchodzącym w skład projektu było uruchomienie Publicznych Punktów Dostępu do Internetu, które znajdują się w każdym z 7 urzędów biorących udział w projekcie.

Publiczne Punkty Dostępu do Internetu spełniają funkcję usługową, informacyjną oraz edukacyjną i stały się istotnym czynnikiem w niwelowaniu różnicowania w publicznym dostępie do Internetu w układzie przestrzennym, co ma wyraźny wpływ na zwiększenie szans rozwojowych regionów, a w szczególności terenów wiejskich i małych miast. Mają one na celu stworzenie każdemu z mieszkańców powiatu poddębickiego szansy do uczestnictwa w globalnym społeczeństwie informacyjnym, szczególnie na terenach wiejskich i małych miast jak Poddębice i Uniejów. Powstanie Punktów przyczyniło się do stymulowania wzrostu aktywności w pozostałych obszarach życia społeczno – gospodarczego, a także do tworzenia więzi społecznych i umacnianiu demokracji lokalnej.

W wyniku realizacji projektu powiększył się zakres usług świadczonych za pośrednictwem szerokopasmowego dostępu do Internetu.

Mieszkańcy dzięki projektowi mogą:

- za pośrednictwem Internetu pobrać i przygotować dokumentację oraz złożyć dokumenty w urzędzie,
- otrzymać decyzje, pozwolenie, odpowiedź za pośrednictwem Internetu,
- kontrolować przebieg realizacji sprawy w urzędzie,
- korzystać z bezpłatnego dostępu do Internetu w Punktach Dostępu,

Projekt został zrealizowany przy prawie 80 % udziale środków zewnętrznych. Koszt całkowity projektu to 991 186,12 zł, w tym 724 009,88 zł pozyskano z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Priorytetu I ZPORR „Rozbudowa i Modernizacja infrastruktury służącej wzmocnieniu konkurencyjności regionów”, Działanie 1.5. „Infrastruktura Społeczeństwa Informacyjnego” oraz Państwowego Funduszu Rehabilitacji

Osób Niepełnosprawnych w wysokości 20 349,60. Środki własne (jednostek samorządu terytorialnego) stanowiły niewiele ponad 20 % i wyniosły 242 709,14 zł.

Projekt „Przyjazna Administracja – Informatyzacja Urzędów Powiatu Poddębickiego” podzielony został na pięć etapów.

- Pierwszym etapem były prace związane z osieciowaniem Urzędów, w ramach którego we wszystkich jednostkach samorządowych położono sieć internetową i uzupełniono sieć elektryczną.

- Drugim etapem było doposażenie urzędów w sprzęt komputerowy i urządzenia biurowe. W ramach tej części zadania zakupiono 72 zestawy komputerowe, 10 serwerów, 7 urządzeń wielofunkcyjnych, 95 UPS'ów, 33 drukarki, 9 skanerów oraz 58 kości pamięci i 18 kart sieciowych.

- Trzecim etapem projektu było zakupienie i wdrożenie komputerowego zintegrowanego systemu służącego do zarządzania obiegiem dokumentów. W skład systemu wchodzi: system obiegu dokumentów, biuletyn informacji publicznej, Biuro Rady, System do obsługi zamówień publicznych oraz archiwum.

- Czwarty etap to zakupienie 52 podpisów elektronicznych.

Piąty i ostatni obejmował wdrażanie projektu, uruchomienie Publicznych Punktów Dostępu do Internetu.

Wdrożenie projektu „Przyjazna Administracji – Informatyzacji Urzędów Powiatu Poddębickiego” zapewnia szybki i płynny przepływ informacji między jednostkami oraz łatwy i jasny przepływ informacji między urzędem a interesantem.

W ramach projektu przygotowano kancelarie, w których wprowadzane są do wewnętrznego obiegu dokumenty wpływające do urzędu. Następnie poprzez system komputerowy wójtowie, burmistrzowie i starostwie danej jednostki przekazują pisma do realizacji przez poszczególne wydziały/referaty. Wprowadzenie pisma do systemu przy pomocy nadanego PIN umożliwia Interesantowi kontrolowanie przebiegu realizacji jego sprawy.

W systemie odnotowywane są wszelkiego rodzaju zmiany i sposób realizacji sprawy. Posiadacze podpisu elektronicznego mogą za pośrednictwem Internetu przesłać podania, wnioski i wszystkie dokumenty nie odwiedzając urzędu i tą samą drogą otrzymać odpowiedź. Ponadto projekt ułatwia pracę również w takich dziedzinach jak: przetargi czy aukcje internetowe.

Do wdrożenia i realizacji projektu „Przyjaznej Administracji” przyjęto kryteria wyboru zgodne z zasadą „neutralności technologicznej” określoną w dokumencie roboczym Komisji Europejskiej „Przewodnik w sprawie kryteriów i warunków wdrażania Funduszy Strukturalnych w ramach wsparcia komunikacji elektronicznej”. Nie były faworyzowane żadne konkretne technologie jak również wprowadzane żadne ograniczenia możliwości technologicznego wyboru. Sprzęt i inne parametry techniczne były dostosowane do konkretnych elementów projektu, które obejmowały:

- dostawę licencji oprogramowania do obsługi elektronicznego obiegu dokumentów, ich archiwizacji, wymiany i zarządzania treścią cyfrową w komórkach i jednostkach organizacyjnych urzędów,
- dostawę licencji oprogramowania systemowego serwerów i stacji roboczych, narzędziowego i baz danych,
- modernizację i rozbudowę zasobów sprzętu komputerowego o stacje robocze i serwery,
- modernizację i rozbudowę wewnętrznej sieci komputerowej urzędów,
- usługi szkoleniowe dla pracowników celem wdrożenia systemu,
- wdrożenie podpisu elektronicznego,
- wdrożenie systemu obsługi Biura Rady,
- obsługę załatwiania spraw w Internecie,
- uruchomienie Publicznych Punktów Dostępu do Internetu.

Połączenie wyżej wymienionych elementów pozwoliło na:

- obsługę kancelarii, sekretariatów i wydziałów urzędów w zakresie elektronicznego obiegu

dokumentów,

- obsługę archiwum urzędu,
- wymianę informacji między jednostkami organizacyjnymi, obywatelami i podmiotami gospodarczymi Unii Europejskiej oraz innymi urzędami,
- obsługę podpisu elektronicznego,
- zwiększenie bezpieczeństwa przechowywanych i przesyłanych danych,
- stworzenie systemu do pełnej obsługi zamówień publicznych,
- utworzenie Punktów Dostępu do Internetu (Telecentrów) zapewniających dostęp mieszkańcom do sieci internetowej.

W ramach promocji projektu i akcji informacyjnej na terenie powiatu przeprowadzono cykl szkoleń dla mieszkańców, w czasie których prezentowano możliwości wdrożonego systemu, przygotowano folder „Przyjazna Administracja – Informatyzacja Urzędów Powiatu Poddębickiego” oraz ulotkę informacyjną z instrukcją obsługi. Informacje o projekcie prezentowane były na antenie lokalnej telewizji i w radiostacjach o zasięgu lokalnym.

Starostwo Powiatowe w Poddębicach wraz z Urzędami Gmin wdrożyło projekt pozwalający w pełni zarządzać systemem wewnętrznego obiegu dokumentów w swoich jednostkach, ułatwić i zapewnić przejrzystość realizacji zadań ustawowych. Nie obyło się oczywiście bez problemów, którymi było przede wszystkim przełamanie barier poglądowych zarówno wśród władz jak i pracowników urzędów. Wdrożenie programu do wewnętrznego obiegu dokumentów spotkało się z niewielkimi uwagami zarówno ze strony pracowników jak i klientów urzędów. Wypracowano wspólny model, który usatysfakcjonował wszystkich beneficjentów. Dzięki realizacji programu udało się ograniczyć koszty funkcjonowania jednostek, ułatwić i udoskonalić przepływ informacji a ponadto przygotowało je do pełnej obsługi mieszkańców za pośrednictwem Internetu.

Projekt „Przyjazna Administracja – Informatyzacja Urzędów Powiatu Poddębickiego” przygotował wszystkie samorządy z terenu powiatu poddębickiego do pełnej obsługi mieszkańców za pośrednictwem Internetu, dostosował struktury urzędów i spełnia wszystkie wymogi ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, ponadto projekt pozwala na ograniczenie kosztów jednostek. Wdrożenie projektu pozwoliło zapewnić szerokopasmowy dostęp do Internetu wszystkim urzędom, przygotować bezpłatne Publiczne Punkty Dostępu do Internetu. „Przyjazna Administracja – Informatyzacja Urzędów Powiatu Poddębickiego” to łatwe do przeniesienia i realizacji zarówno w pojedynczych jednostkach samorządowych jak i w ramach porozumienia między samorządami. Zapewnia jednolitość systemów informatycznych, oprogramowania do wewnętrznego obiegu dokumentów, a także pozwala wkroczyć i stworzyć nową jakość w administracji publicznej. System przepływu informacji i rozwiązania oraz doświadczenia Powiatu Poddębickiego mogą być z sukcesem przeniesione i zastosowane w innych dziedzinach życia społeczno – gospodarczego.

Projekt „Przyjazna Administracja – Informatyzacja Urzędów Powiatu Poddębickiego” był i jest projektem innowacyjnym w szczególności w zakresie rozwiązań i zasięgu działania, a także na płaszczyźnie organizacyjnej i społecznej. Zostały sprecyzowane cele zadania, których podjęcie i zrealizowanie pozwoliło na rozwiązanie istniejących w powiecie problemów. Do pilnych zadań na terenie powiatu zalicza się między innymi:

- zoptymalizowanie i zróżnicowanie oferty edukacyjnej,
- zmniejszenie bezrobocia oraz wprowadzenie aktywnych form pomocy społecznej,
- zbudowanie w społeczności lokalnej poczucia współodpowiedzialności i solidarności społecznej,
- poprawę funkcjonowania infrastruktury administracyjnej,
- rozwój usług kulturalnych i informacyjnych,
- rozwój jakościowy oświaty i szkolnictwa wyższego zgodnego z potrzebami gospodarki rynkowej,
- wspieranie rozwoju przedsiębiorczości,
- stworzenie systemu aktywnego poszukiwania inwestorów i ich sprawnej obsługi,

- rozwój infrastruktury i systemów telekomunikacyjnych,
- rozwój informatyzacji powiatu.

Realizacja wyżej wymienionych zadań wpłynie na zmniejszenie negatywnych zjawisk w sferze społeczno – gospodarczej powiatu.

Do momentu wdrożenia projektu zarówno w Starostwie Powiatowym w Poddębicach jak i w pozostałych urzędach miast i gmin powiatu poddębickiego nie funkcjonował system informatyczny, umożliwiający społeczeństwu i podmiotom gospodarczym załatwianie spraw przez Internet, elektroniczny obieg i wymianę dokumentów w urzędzie i pomiędzy urzędami. Nie było dostępu do elektronicznej informacji publicznej, możliwości obsługi elektronicznego podpisu oraz bezpiecznego przechowywania i przesyłania danych.

Z powyższych względów zaistniała potrzeba wprowadzenia zintegrowanego systemu informatycznego, który spełniłby ww. wymagania i przyczynił się do usprawnienia pracy urzędów. Ponadto system ten umożliwił osiągnięcie europejskich standardów jakościowych w zakresie infrastruktury.

Po zakończeniu realizacji rzeczowej i rozliczeniu dalszą eksploatacją i utrzymaniem inwestycji zajmują się partnerzy porozumienia, tj. Powiat Poddębicki, Gmina Dalików, Gmina Pęczniew, Gmina Poddębice, Gmina Uniejów, Gmina Wartkowice, Gmina Zadzim. Partnerzy we własnym zakresie i z własnych środków utrzymują uzyskany majątek i ponoszą za niego odpowiedzialność. Osiągnięte rezultaty projektu mają charakter trwały i wnoszą ponadczasową wartość w organizację i usprawnienie pracy wszystkich podmiotów uczestniczących w projekcie. Współpracujące ze sobą urzędy są w stanie tworzyć sprawnie działający układ partnerów przygotowany organizacyjnie i merytorycznie do realizacji trudnych przedsięwzięć związanych z budowaniem społeczeństwa informacyjnego.

Powiat Poddębicki za realizację projektu „Przyjazna Administracja – Informatyzacja Urzędów Powiatu Poddębickiego” został nagrodzony w wielu prestiżowych konkursach. Do najważniejszych należy zaliczyć I miejsce w konkursie „Przyjazny Urząd Administracji Samorządowej 2006” w kategorii Powiat. Konkurs zorganizowany został przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji przy współpracy Związku Miast Polskich, Związku Gmin Wiejskich RP i Związku Powiatów Polskich. Celem konkursu było wyróżnienie najlepszych samorządów lokalnych wdrażających sprawną i przyjazną obsługę klientów administracji publicznej oraz upowszechnienie dobrych praktyk i wspierania procesu świadomego uczenia się jednostek samorządowych.

W konkursie „new@poland 2007” organizowanym przez Polski Związek Producentów Prywatnych Informatyki i Telekomunikacji, Szkołę Biznesu Politechniki Warszawskiej oraz Szkołę Główną Handlową w Warszawie Powiat Poddębicki otrzymał nagrodę w kategorii E-government.

Starostwo Powiatowe w Poddębicach
99-200 Poddębice
ul. Łęczycka 16
www.poddebicki.pl
BIP; www.e-powiat.poddebicki.pl
e-mail; powiat@poddebicki.pl

 Łódzkie
nabiera prędkości

LOGISTYKA
LOGISTICS

Andrzej Karczmarsz

Starostwo Powiatowe w Łasku

Nie tylko ePUAP

Starostwo Powiatowe w Łasku od 2006 roku posiada elektroniczny system, który pozwala na rejestrację pism i wprowadzenie ich do obiegu w Urzędzie. Brakowało tylko poprawnie działającej Elektronicznej Platformy Usług Administracji Publicznej – zwanej ePUAP. Przez dwa lata nie pojawił się ani jeden wniosek na naszym koncie. W 2008 roku rozpoczęliśmy poszukiwania innego rozwiązania umożliwiającego „elektroniczny” kontakt Interesanta z Urzędem oraz połączenia go bezpośrednio z elektronicznym obiegiem dokumentów wewnątrz Urzędu. Rok później Władze Powiatu zdecydowały o ujęciu tych zadań w projekcie współfinansowanym przez Unię Europejską pn. „Budowa e-Administracji w Powiecie Łaskim”. W ten sposób powstał system, który w prosty sposób zapewnia wymianę dokumentów między Interesantem a Starostwem Powiatowym w Łasku.

Po stronie Urzędu wdrożony został tzw. Elektroniczny System Obieg Dokumentów (ESOD), którego podstawowymi cechami są:

1. przyjmowanie i rejestracja dokumentów przychodzących drogą tradycyjną („papierowych” i elektronicznych) , a także faksem, pocztą elektroniczną oraz z Elektronicznej Skrzynki Podawczej (ESP),
2. sterowanie przepływem pracy w oparciu o zapisy instrukcji kancelaryjnej,
3. prowadzenie w systemie dowolnej sprawy według odpowiednio zdefiniowanej procedury z uwzględnieniem przewidzianych terminów na wykonanie określonych w procedurze czynności,
4. możliwość monitorowania prowadzonych w Urzędzie spraw, ocenę stopnia ich realizacji oraz śledzenie obiegu dokumentów z nimi związanych (korespondencja, poczta elektroniczna, faksy, polecenia służbowe itp.),
5. wspieranie obsługi podpisu elektronicznego w zakresie możliwości podpisywania dokumentów oraz załączników do nich certyfikatem elektronicznym.

Po stronie Interesanta, w ramach Portalu Internetowego Powiatu, uruchomione zostało Elektroniczne Biuro Obsługi Interesanta (EBOI), które pozwala na załatwianie spraw administracyjnych oraz prowadzenie korespondencji z Urzędem. To rozwiązanie zastępuje ePUAP i charakteryzuje się prostą i intuicyjną obsługą przez użytkownika, który może:

1. samodzielnie zarejestrować się na EBOI, wprowadzając wymagane dane,
2. wybrać wniosek powiązany z odpowiednią procedurą z katalogu spraw,
3. złożyć wniosek wraz załącznikami podpisując go bezpiecznym podpisem elektronicznym,
4. odebrać Urzędowe Poświadczenie Odbioru (UPO),
5. sprawdzić stan sprawy,
6. sprawdzić podpis elektroniczny pod dokumentem.

Wniosek złożony przez Interesanta za pomocą EBOI trafia do Elektronicznego Systemu Obiegu Dokumentów w Starostwie, gdzie weryfikowany jest podpis, następuje rejestracja i dekretacja do wydziału, osoby, która merytorycznie zajmie się załatwianiem sprawy. W tym czasie Interesant ma możliwość sprawdzania gdzie i na jakim etapie znajduje się jego sprawa. Decyzja podpisana elektronicznie przez uprawnioną osobę z Urzędu trafia bezpośrednio do Interesanta na Elektroniczne Biuro Obsługi Interesanta.

Przydatną i ważną cechą systemu jest to, że Interesant nie musi składać żadnego pisma przez EBOI, aby obserwować co dzieje się z jego sprawą. Wystarczy, że jest zarejestrowany na EBOI i złożył pismo metodą tradycyjną w Kancelarii lub przesłał pismo pocztą elektroniczną.

Inne możliwości, to:

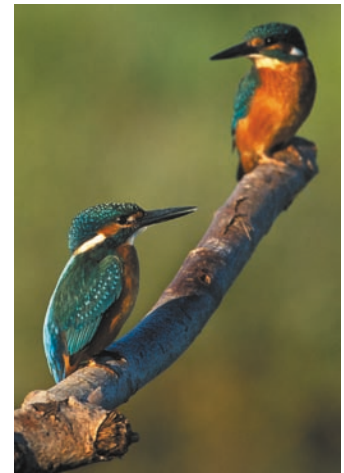
- potwierdzanie tożsamości Interesanta w bazie PESEL
- płatności elektroniczne
- powiadomienia
- oraz współpraca z ePUAP!

Ta ostatnia jest szczególnie ważna, biorąc pod uwagę wprowadzenie w niedługim czasie na Elektronicznej Platformie Usług Administracji Publicznej bezpłatnego sposobu potwierdzania tożsamości obywatela w systemach elektronicznej administracji zwanego profilem zaufanym. Metoda ta może spowodować zdecydowane zwiększenie liczby Interesantów chcących załatwiać sprawy w urzędach za pomocą Internetu. Osoba, która będzie posiadać taki profil zaufany na ePUAP bez problemu będzie mogła wymieniać dokumenty z naszym Starostwem.

Od czasu wdrożenia w Starostwie nowego systemu, tj. w okresie od czerwca 2010 do marca 2011, zarejestrowało się na EBOI 20 Interesantów, a do obiegu dokumentów trafiły z niego trzy wnioski. Liczby te wydają się śmiesznie małe, ale jest to wielki postęp w porównaniu z liczbą zarejestrowaną na ePUAP. Główną przyczyną, zniechęcającą do korzystania z usług elektronicznych, jest koszt podpisu elektronicznego. Mamy nadzieję, że wkrótce to się zmieni (być może rozwiązaniem będzie profil zaufany) i więcej spraw będzie załatwianych przez Internet.

 Łódzkie
nabiera prędkości

PRZYRODA NATURE

Mgr Magdalena Michalak

Urząd Miasta Zgierza

**Marzenia w przeszłości, dziś - realia.
Uczyć się wszędzie o każdej porze - innowacyjna
administracja XXI wieku w szkolnictwie
na przykładzie nowoczesnej platformy
usług edukacyjnych w Zgierzu**

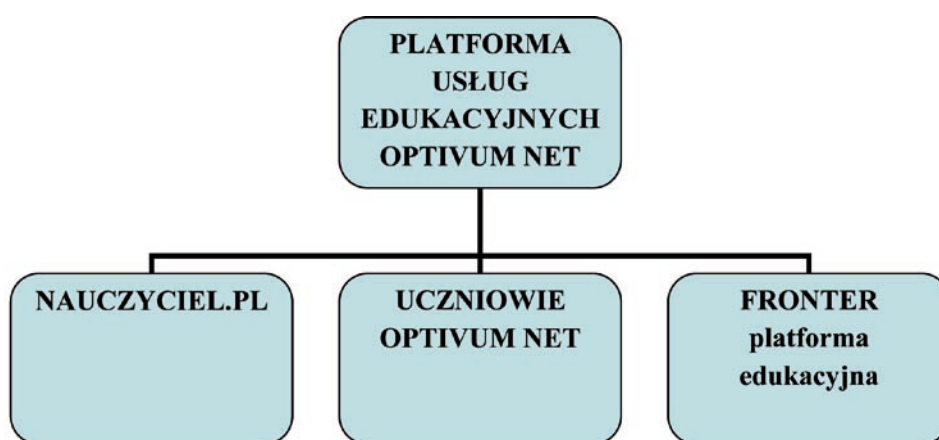
Termin nowoczesnej administracji jest w różnoraki sposób definiowany. W odniesieniu do innowacyjności, będącej inicjatywą wspólnotową krajów Unii Europejskiej, należałoby terminologię powiązać ze źródłem w Komisji Europejskiej, która uważa nowoczesną administrację za administrację skuteczną, przejrzystą, odpowiedzialną, opartą na zasadach etyki, równych szans, przyjaznej dla środowiska i wielojęzycznej. W samym centrum nowoczesnej administracji, leżą technologie komunikacyjne i innowacyjne, łączące powyższe cechy i przekształcające administrację w e-administrację.(1) Światowe, a tym samym europejskie trendy wskazują Polsce drogę działania i powodują, iż nasza administracja stoi przed wielkim wyzwaniem. Wynika to i z różnic w poziomie ekonomicznym, demograficznym jak i ze specyfiki naszego kraju, np. wciąż ograniczonego rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Aby im sprostać administracja pod każdym względem powinna zmienić swe struktury i wdrażać nowoczesne narzędzia informatyczne. Służby publiczne nabierają nowych umiejętności, które mają za zadanie poprawić poziom świadczonych przez nie usług.

Jak daleko jesteśmy od tendencji światowych można łatwo stwierdzić sięgając do etymologii pojęcia „społeczeństwo informacyjne”. Wprowadzono je już w roku 1963 w Japonii. Na grunt europejski zostało przeszczepione znacznie później, ale już definicja pojęcia pojawiła się w 1994 roku w tzw. raporcie Bangemanna.(2) Społeczeństwo informacyjne w Polsce, na potrzeby Strategii rozwoju społeczeństwa informacyjnego do roku 2013, zostało zdefiniowane jako „przetwarzające informację z wykorzystaniem technologii informatycznych i komunikacyjnych stanowiących znaczącą wartość ekonomiczną, społeczną i kulturową”. W pełni rozwinięte społeczeństwo informacyjne korzysta ze wspólnej przestrzeni informacyjnej (zwanej platformą), a więc usług administracji publicznej, usług społecznych i zdrowotnych. W roku 2010 prawie 70% gospodarstw domowych w Polsce posiadało przynajmniej jeden komputer. Jednakże dane z roku 2009, porównujące nas do średniej krajów Unii Europejskiej pokazują, iż udział gospodarstw domowych wyposażonych w komputery wśród wszystkich gospodarstw w Polsce był o 5 punktów procentowych niższy niż średnia krajów UE i wynosił 65%.(3) Liczba osób korzystających z komputera w roku 2010 w Polsce wyniosła 19,8 mln.(4) Wprowadzenie powszechności technologii informacyjno – technologicznych, polegających na przetwarzaniu, gromadzeniu i przesyłaniu informacji drogą elektroniczną (od angielskiego określenia Information and Communications Technologies zwane w skrócie ICT) stwarza m.in. warunki edukacyjne do powszechnego wykorzystania informacji np. w świadczeniu usług.(5) W roku 2010 64% gospodarstw domowych w Polsce posiadało dostęp do Internetu w domu.(6) Według danych GUS, e- administracja (zdefiniowana jako „stosowanie technologii informatycznych w administracji publicznej”(7)) jest najpowszechniej wykorzystywaną usługą oferowaną przez Internet. Społeczeństwo wykorzystuje Internet w kontakcie z organami administracji publicznej w celu pozyskiwania informacji pobierania formularzy oraz składania ofert.

Powszechność Internetu oraz coraz bardziej elastyczny infrastrukturalnie dostęp do sieci jest w Polsce realizowany dzięki współfinansowaniu projektów ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach regionalnych programów operacyjnych według osi priorytetowej Społeczeństwo Informacyjne. Miasto Zgierz, nie pozostające

w tym, w roku 2009 przystąpiło wraz z gminami Andrespol, Konstantynów Łódzki, Koluszki, Nowosolna i Stryków do realizacji projektu „Metropolitalna sieć szerokopasmowego dostępu do Internetu” z podprojektem „Budowa platformy usług edukacyjnych w Mieście Zgierz” o wartości 1,383 mln zł, a dofinansowanego w kwocie 1,037 mln zł. Projekt rzeczowo został zakończony w kwietniu 2010 roku. Celem przedsięwzięcia było wsparcie tworzenia społeczeństwa informacyjnego poprzez budowę platformy edukacyjnej na stronie wykonawcy projektu oraz zakup i wdrożenie infrastruktury teleinformatycznej w Zgierzu. Oświata od zawsze była dla naszego miasta dużym wyzwaniem, zarówno organizacyjnym jak i finansowym. Odkąd jednostki samorządu terytorialnego przejęły prowadzenie szkół, samorządy muszą samodzielnie stawić czoła jakości nauczania i pracy w swoich placówkach oświatowych. Edukacja jest w Zgierzu najważniejsza i nie jest to truizm. Tu edukacja zawsze była wyznacznikiem działań.⁽⁸⁾ Nie bez powodu lwią część w budżecie miasta stanowią właśnie wydatki na oświatę. Obecnie wykonaliśmy kolejny krok. Platforma edukacyjna wraz z zasobami stworzyła nową jakość funkcjonowania placówek oświatowych oraz wirtualne środowisko nauczania w Zgierzu. Wykorzystanie tak innowacyjnej metody przekazywania informacji i wdrożenia sposobu komunikacji na linii urząd – szkoła – rodzic – uczeń spowodowało bezsprzecznie usprawnienie codziennej pracy urzędu oraz szkół zlokalizowanych na terenie miasta.

Realizacja projektu rozpoczęła się od podstaw, a więc zakupu, instalacji i uruchomienia zestawów komputerowych oraz serwerów, zapewniających stworzenie bezpiecznej i wydajnej powierzchni przetwarzania i magazynowania danych dzięki odpowiedniemu systemowi antywirusowemu. Niezbędne do efektywnego i szybkiego funkcjonowania platformy było także zakupienie okablowania strukturalnego oraz oprogramowania portalu edukacyjnego dostępnego dla osób zaangażowanych w proces edukacyjny.

Schemat 1. Struktura narzędzia internetowego wspierającego zarządzanie oświatą w Zgierzu

Platforma usług edukacyjnych realizowana jest w wielu miastach w Polsce. Jej podstawowym elementem jest rejestr szkół pozwalający na zaprezentowanie informacji o wszystkich placówkach oświatowych podlegających danej jednostce samorządowej, w tym wypadku Gminie Miasto Zgierz. Komunikator VNET wspiera zarządzanie komunikacją inicjowaną przez urząd oraz wspiera kontrole stopnia realizacji powierzonych pracownikom oświaty zadań. Treść portalu redagowana jest wprost w przeglądarce internetowej przez

uprawnioną osobę, aczkolwiek do czynności tej nie jest wymagana specjalna wiedza informatyczna, dzięki systemowi zarządzania treścią.

Dostęp do platformy edukacyjnej jest uzależniony od nadanych uprawnień i mają go pracownicy urzędu, pracownicy podległych jednostek oświatowych, uczniowie i kandydaci do szkół, rodzice, a przede wszystkim mieszkańcy. Aplikacjami o zróżnicowanym poziomie dostępności zintegrowanymi z Platformą są: internetowy system zarządzania informacją o uczeniu – Uczniowie Optivum NET, narzędzia do nauki i współpracy w trybie online Fronter oraz multimedialne materiały edukacyjne Nauczyciel.pl.

Uczniowie Optivum NET jest narzędziem przeznaczonym dla dyrektora – ułatwia mu zaplanowanie nad procesami i dokumentami w szkole, sekretarza szkoły, nauczyciela – wyposaża go w narzędzie wspierające ocenianie kształtujące, pedagoga – daje im więcej informacji o wychowankach i więcej czasu na wychowanie, ucznia – uczy go samodzielności oraz rodzica – angażuje go w proces edukacyjny dziecka. Po wprowadzeniu do niego danych są one dostępne dla wszystkich uprawnionych użytkowników. W jego skład wchodzi m.in. Dziennik lekcyjny, spełniający wszelkie określone prawem cechy papierowego dziennika lekcyjnego oraz Witryna dla rodzica/ucznia gwarantująca bieżący dostęp do spójnych i aktualnych postępów dziecka w nauce. Dziennik lekcyjny podobnie jak tradycyjny dziennik papierowy rejestruje obecność uczniów, tematy lekcji w powiązaniu z rozkładami materiału nauczania, oceny częściowe i kwalifikacyjne, oceny z zachowania, uwagi o zachowaniu wg kategorii. Za jego pomocą mogą być drukowane świadectwa, kartki na wywiadówki, może także zostać przeprowadzona rozmowa na odległość z rodzicem dzięki wbudowanemu komunikatorowi. Witryna dla rodzica ucznia udostępnia analizę ocen dziecka z poszczególnych przedmiotów w rozbiciu na typ zadania i datę wystawienia, śledzi obecność dziecka na zajęciach, zadania przydzielone uczniowi (sprawdzian, praca domowa), uwagi ucznia i jego klasy oraz osiągnięcia ucznia w różnych dziedzinach. Rodzic czy uczeń może także śledzić dzięki witrynie aktualny plan zajęć na dany tydzień oraz listę nauczycieli uczących danego dnia. Tu także jest możliwość systematycznej komunikacji na odległość dzięki wbudowanemu komunikatorowi.

Platforma edukacyjna Fronter to narzędzie internetowe dostosowane do potrzeb ucznia. Za jego pomocą uczniowie mogą się uczyć o dowolnej porze, korzystając z wirtualnych zasobów edukacyjnych zamieszczonych przez nauczycieli, odrabiać zadania domowe za pomocą komputera i od razu otrzymywać wyniki rozwiązywanych przez siebie testów. Mogą także na bieżąco konsultować się z nauczycielem. Co najważniejsze – w przypadku nieobecności w przypadku wykorzystania tego narzędzia nie powstają zaległości. Uczeń na bieżąco może bowiem realizować program nauczania bez pożyczania zeszytów od kolegów. To narzędzie można wykorzystać także do pracy w grupie. W aplikacji Fronter pracuje także nauczyciel, który w ten sposób przekazuje materiały do lekcji, zleca zadania domowe, sprawdza je, ocenia, omawia z uczniami, dokumentuje postępy w nauce, tworzy internetową bazę testów i publikuje ją dla uczniów oraz ich rodziców. Nauczyciel może konsultować się w czasie lekcji i poza nią z innymi nauczycielami – za pomocą maila, forum, czatu i dodawania komentarzy. Także rodzic w aplikacji Fronter może odegrać swoją rolę. Istnieje możliwość obserwacji bieżącej wydarzeń, projektów edukacyjnych realizowanych w szkole i aktywnego w nich uczestnictwa. Zapoznanie się z materiałem realizowanym przez dziecko za pośrednictwem Internetu na pewno wspomaga prace przy odrabianiu lekcji. Rodzic także może się komunikować z tego poziomu zarówno ze szkołą jak i innymi rodzicami. Wszyscy wyżej wymienieni użytkownicy otrzymują dostęp do aplikacji za pomocą zdefiniowanych nazw użytkowników oraz haseł przesyłanych drogą mailową.

Innowacyjną propozycją przygotowaną specjalnie dla kadry edukacyjnej szkół podstawowych, gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych jest współtworzący platformę edukacyjną portal Nauczyciel.pl. Oferuje on dostęp do wysokiej jakości kilkunastu tysięcy multimedialnych materiałów edukacyjnych, ściśle połączonych z podstawą programową. Materiały te są podzielone na kategorie: animacje, ćwiczenia, lekcje uczniowskie, lekcje nauczycielskie, filmy wideo, karty pracy, mapy historyczne, narracje, pokazy slajdów, symulacje, biografie, lektury szkolne, tablice, gry, ilustracje. Tak bogate rozwiązanie

w prosty sposób pozwala na przygotowanie lekcji, prezentacji oraz zadań do rozwiązania dla uczniów w wygodny i inspirujący sposób. Nauczyciel ma możliwość także wprowadzać na portal swoje scenariusze lekcji, zadania. Korzystając z portalu wzbogaca się proces dydaktyczny o dwa istotne aspekty – nauczanie z wykorzystaniem innowacyjnych rozwiązań informatycznych oraz korzystanie z gotowych interaktywnych zasobów sieciowych.

Wdrożona w naszym mieście platforma stworzyła bez wątpienia wirtualne środowisko nauczania. Z jednej strony dzięki rozbudowie miejskich i lokalnych sieci teleinformatycznych w placówkach Gminy Miasto Zgierz przybyło począwszy od okablowania poprzez zestawy komputerowe do serwerów – urządzeń informatycznych. Na pewno jest to niezbędny czynnik do stworzenia bezpiecznej i wydajnej platformy przetwarzania i magazynowania danych. Należy sobie jednak zadać na zakończenie pytanie czy społeczeństwu od ilości urządzeń jest społeczeństwem bardziej poinformowanym czy też bardziej mądrym? Jak wynika z badań Wskaźniki społeczeństwa informacyjnego GUS 2010 – „Internet jest najczęściej wykorzystywany do wysyłania i odbierania korespondencji za pomocą poczty elektronicznej. Z tej formy przesyłania informacji korzystało w 2010 roku 47,8 % Polaków.” Bardzo duży jest udział wykorzystania Internetu do wyszukiwania informacji o towarach bądź usługach – 39,2% Polaków.⁽⁹⁾ Udział w czatach i dyskusjach to 32.2% populacji. Na dalszych miejscach znajdują się korzystanie z usług bankowych, telefonowanie przez Internet czy też wyszukiwanie informacji dotyczących zdrowia. Z czytania czy też pobierania czasopism online korzystało w 2010 roku tylko 17,4% Polaków. Jest więc niewątpliwie możliwość zdobywania nauki przez Internet jeszcze dziedziną raczkującą, a co za tym stwierdzeniem idzie innowacyjną. Warto z niej korzystać, biorąc pod uwagę, iż daje ona tylko korzyści – wszystkim ze stron uczestniczących. Uczniom – możliwość uczenia się w dowolnym miejscu i czasie wszystkich przedmiotów, dostęp do materiałów, możliwość wyboru – nauka w grupie czy samodzielna. Nauczycielom – możliwość wgrzywania autorskich materiałów (testów, ćwiczeń, ścieżek edukacyjnych) i udostępniania ich uczniom, tworzenia zadań indywidualnych i grupowych, ich rozsyłania i sprawdzania. Rodzicom – dostęp do informacji o swoim dziecku i szkole, a także możliwość uczestnictwa w projektach realizowanych w szkole. Przede wszystkim zaś wszystkim stronom nowa platforma – co podkreśla jej twórca – daje okazję do komunikowania się na odległość na wszystkich etapach edukacji.

Przypisy:

1. http://ec.europa.eu/civil_service/admin/e_comm/index_pl.htm; publikacja z dn. 9.12.2010
2. „Społeczeństwo informacyjne w Polsce. Wyniki Badań statystycznych Zlat 2006 – 2010”, opracowanie zbiorowe pod red. Józefa Oleńskiego i Haliny Dmochowskiej, Informacje i Opracowania Statystyczne, Warszawa 2010, s. 7
3. Jw.s.76
4. Jw.s.77
5. Jw.s.7
6. Jw.s.82
7. Jw.s.59
8. <http://www.vulcan.net.pl/jst/zgierz/rejestr.aspx>, 2011
9. Dane dotyczą całej populacji, nie zaś osób korzystających z Internetu, „Społeczeństwo informacyjne w Polsce. Wyniki Badań statystycznych Zlat 2006 – 2010”, opracowanie zbiorowe pod red. Józefa Oleńskiego i Haliny Dmochowskiej, Informacje i Opracowania Statystyczne, Warszawa 2010, s. 95, 96

MODA
FASHION

Artur Prasal

Urząd Miasta Łodzi

**Od papierowego obiegu dokumentów
do systemu elektronicznego zarządzania
dokumentacją w Urzędzie Miasta Łodzi**

Właściwa organizacja obiegu dokumentów w urzędach administracji publicznej niewątpliwie wpływa na sprawną realizację zadań i obsługę obywateli. Wynika ona często z uregulowań prawnych, ale także z wewnętrznych procedur czy też zasad ustalonych w danej jednostce. Od kilku lat w urzędach administracji publicznej obserwuje się dążenie do wdrażania elektronicznego obiegu dokumentów wykorzystywanego często jako wspomaganie obiegu papierowego. Zakres funkcjonalny wdrażanych systemów jest różny - począwszy od prostych systemów kancelaryjnych, poprzez systemy do zarządzania pismami i sprawami aż do systemów zarządzania dokumentacją w pełnym zakresie - od wpływu lub wytworzenia w urzędzie w różnych postaciach (papierowej, elektronicznej), poprzez wykonywanie czynności kancelaryjnych aż do archiwizacji.

W 2003 r. w Urzędzie Miasta Łodzi podjęto decyzję o zaprojektowaniu i wdrożeniu systemu o pełnym zakresie funkcjonalnym umożliwiającym ograniczenie czy nawet rezygnację z wykorzystywania dokumentów w postaci papierowej wewnątrz Urzędu. Wyzwanie to okazało się bardzo trudne do realizacji od strony technicznej, organizacyjnej i prawnej, jednakże zakończyło się sukcesem. Prace przygotowawcze do projektu rozpoczęte zostały w 2003 r., zaś w roku 2005 projekt otrzymał dofinansowanie w wysokości 13 077 861,67 PLN, przy czym łączna wartość projektu wyniosła 17 437 148,90 PLN. Cały system „e-Łódź” dedykowany był przygotowaniu Urzędu Miasta Łodzi do realizacji usług publicznych na platformie elektronicznej z wykorzystaniem elektronicznego obiegu dokumentów. Swoim zakresem obejmował on realizację 35 Dział - aplikacji dziedzinowych i innych systemów, oraz zakup i dostawę ponad 20 serwerów i innych maszyn (bazodanowych, aplikacyjnych, integracyjnych, prezentacyjnych), 8 Infomatów, 500 zestawów komputerowych, 200 urządzeń do realizacji kwalifikowanego podpisu elektronicznego.

Głównym elementem umożliwiającym przygotowanie UMŁ do realizacji usług publicznych drogą elektroniczną było zapewnienie możliwości procedowania spraw w postaci elektronicznej wewnątrz samego urzędu. Zadania związane z opracowaniem założeń systemu powierzono jednemu z ponad 20 zespołów roboczych powołanych zarządzeniem Prezydenta Miasta Łodzi do realizacji projektu - zespołowi ds. Elektronicznego Obiegu Dokumentów i Archiwum Elektronicznego. Zadaniem zespołu było przede wszystkim przygotowanie założeń funkcjonowania aplikacji z uwzględnieniem wymagań obowiązujących wówczas przepisów prawa i złożonej struktury organizacyjnej urzędu.

Bardzo szeroki zakres prac związany z przygotowaniem, a następnie wdrożeniem systemu na 2000 stanowisk pracy, doprowadził do podjęcia decyzji o powierzeniu zadań związanych z zarządzaniem dokumentacją elektroniczną wyodrębnionej komórce organizacyjnej. W 2005 r. utworzono Biuro ds. Elektronicznego Urzędu, którego zadania stopniowo rozszerzano o realizację spraw związanych z e-administracją (m.in. koordynacja udostępniania informacji w Biuletynie Informacji Publicznej, wdrożenie podpisu elektronicznego, zarządzanie elektronicznymi usługami, w tym opracowywanie procedur postępowania z dokumentami elektronicznymi. Pracownicy Biura brali również czynny udział w pracach rządowych związanych z opracowywaniem założeń i wymagań prawnych elektronicznej administracji). Co istotne - zadania powierzono pracownikom posiadającym już wiedzę i doświadczenie w zakresie organizacji urzędu. Tego typu rozwiązanie doskonale sprawdziło się w UMŁ. Wynikało to z faktu, iż wdrożenie projektu o tak szerokim zakresie, w urzędzie realizującym olbrzymią

liczbę spraw, wymagało przygotowania narzędzi uwzględniających organizację każdej komórki organizacyjnej - sposobu jej funkcjonowania. Oczywiście od strony informatycznej projektu „e-Łódź” zapewniono również wsparcie kilkunastu informatyków uczestniczących w pracach każdego zespołu roboczego. Realizowali oni olbrzymią liczbę zadań dotyczących infrastruktury sprzętowej, sieciowej, baz danych, bezpieczeństwa, wydajności itd.

Istotnym elementem związanym z przygotowaniem wdrożenia Podsystemu Obiegu Dokumentów, ale również całego systemu e-urząd, było przeprowadzenie kompleksowej analizy prawnej i organizacyjnej możliwości realizacji usług publicznych na platformie elektronicznej. Analiza prawna przygotowana przez pracowników Biura ds. Elektronicznego Urzędu została wykorzystana nie tylko w ramach projektu „e-Łódź” realizowanego w Urzędzie Miasta Łodzi. Dokument opublikowano w branżowym ogólnopolskim czasopiśmie dla administracji - *Gazeta Samorządu i Administracji*. Stał się również przyczynkiem do dyskusji nad dalszymi losami e-administracji w Polsce, między innymi podczas przeprowadzonej debaty przedstawicieli resortów administracji rządowej, związków organizacji samorządowych i firm komercyjnych na początku 2008 r. (*Gazeta Samorządu i Administracji* Nr 3/2008).

Wśród problemów prawnych kluczowym czynnikiem dla wdrożenia POD była przede wszystkim Instrukcja kancelaryjna obowiązująca od 1999 r. Jej przepisy nie uwzględniały rozwoju technologii i możliwości jej wykorzystania w bieżącej pracy urzędu z korzyścią dla mieszkańców, przedsiębiorców (usługi elektroniczne) jak i samych pracowników (wewnętrzne zarządzanie dokumentacją z wykorzystaniem systemu informatycznego). Dlatego też - przy opracowywaniu założeń dla systemu obiegu dokumentów elektronicznych (POD) - pierwotnie przyjęto konieczność „przełożenia” papierowego obiegu dokumentów narzuconego Instrukcją Kancelaryjną na zarządzanie dokumentacją elektroniczną. Doświadczenia pracy w systemie wskazywały na konieczność jego modyfikacji i automatyzacji niektórych czynności. Uwzględniając również zmieniające się otoczenie prawne system stale jest modyfikowany - wdrażane są nowe rozwiązania i funkcjonalności.

Mimo przestarzałych przepisów Instrukcji kancelaryjnej, ograniczających możliwość elektronicznego zarządzania dokumentacją podjęto jednak udaną próbę przygotowania systemu do realizacji spraw w sposób ułatwiający dostęp do dokumentacji, co nie oznacza że wszystkie założenia udało się zrealizować.

Przy projektowaniu systemu konieczne było zapewnienie zgodności z obowiązującymi przepisami prawa, ze szczególnym uwzględnieniem Instrukcji kancelaryjnej, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustaw: o podpisie elektronicznym, o dostępie do informacji publicznej, o ochronie danych osobowych. Wśród podstawowych założeń funkcjonalnych przyjęto m.in. wymagania w zakresie elektronicznej rejestracji dokumentów (pism), elektronicznej rejestracji spraw, numeracji pism i spraw, zarządzanie wersjami dokumentów, wykorzystanie mechanizmów dekretacji pism zapewniających kontrolę obiegu i stanu realizacji sprawy, rozpatrywania spraw - wg różnych procedur, różnych metod dostępu do informacji w systemie, archiwizacji spraw zakończonych.

Istotnym elementem funkcjonowania Podsystemu Obiegu Dokumentów (jak i całego systemu „e-Łódź”) było zapewnienie jednolitego standardu opisu dokumentów elektronicznych.

W ramach projektu „e-Łódź” opracowano dokument pn. „Metastandard dokumentów elektronicznych”, który przekazano Ministerstwu Spraw Wewnętrznych i Administracji do dalszego wykorzystania i rozpropagowania. Podlegał aktualizacji w latach kolejnych.

„Metastandard dokumentów elektronicznych” obejmował również modele procesów biznesowych oraz schematy i standardy dokumentów elektronicznych wykorzystywanych przez jednostki samorządu terytorialnego, w tym rekomendacje:

- standardy, na podstawie których może zostać zaimplementowany Metastandard,
- model danych będący podstawą dla implementacji Metastandardu,
- przypadki użycia dokumentów będące podstawą dla implementacji Metastandardu,

- ogólne zasady formułowania standardów dokumentów,
- zbiór prymitywów używanych do budowy schematów plików XML,
- zalecenia dotyczące udostępniania i rozwoju Metastandardu,
- przykładowe schematy plików XML zbudowane w oparciu o Metastandard.

W oparciu o tak przyjęte założenia, wdrożenie Podsystemu Obiegu Dokumentów rozpoczęto w 2006 r. W lutym 2007 r. system był już wykorzystywany pilotażowo w Biurze ds. Elektronicznego Urzędu. Na podstawie doświadczeń pracowników Biura i dotychczasowej wiedzy nt. organizacji Urzędu, zostały przygotowane formalne zasady wdrożenia i zarządzania systemem obowiązujące wszystkich pracowników. Określono jednocześnie strukturę zarządzania systemem. Tego typu podejście podyktowane było koniecznością organizacji prac wdrożeniowych w organizacji o dużym stopniu różnicowania i złożonej strukturze organizacyjnej. Na koordynatorów wdrożenia systemu, wyznaczeni zostali pracownicy Biura ds. Elektronicznego Urzędu - administratorzy systemu (analitycy), odpowiedzialni za opracowywanie szczegółowych procedur, zarządzanie organizacją wdrożenia, współpracą, w tym wspieraniem komórek organizacyjnych, konfiguracją m.in. uprawnień dostępu do poszczególnych zbiorów dokumentów. Zadania w zakresie dotyczącym aspektów technicznych (instalacja, zapewnienie sprzętu komputerowego na stanowiskach, zapewnienie prawidłowego - nieprzerwanego funkcjonowania aplikacji od strony bazodanowej, serwera aplikacji itp.), powierzono informatykom w Biurze Informatyki. Za wdrożenie systemu w poszczególnych komórkach odpowiedzialność ponosili kierownicy tych komórek, zapewniając między innymi możliwość uczestnictwa pracowników w szkoleniach, ale również wyznaczając administratorów lokalnych i liderów wdrożenia, kancelistów. Dla każdej z wymienionych grup pracowników określono odrębne uprawnienia i zadania związane z wdrożeniem i wykorzystywaniem systemu.

Z uwagi na fakt, iż funkcjonowanie systemu wspomagające pracę Urzędu, w zakresie zarządzania dokumentacją na wszystkich stanowiskach pracy, jest ściśle związane z organizacją, w tym zmianami organizacji Urzędu, opracowano również zasady obiegu informacji, dotyczących planowanych zmian organizacyjnych mających wpływ na sposób zarządzania przepływem informacji w Urzędzie. Wdrożenie tego rozwiązania było uzasadnione koniecznością konfiguracji systemu -od strony administracyjnej - stosownie do nowej organizacji, dostępu do danych, ról systemowych itp.

W trakcie wdrożenia i rozwoju systemu wystąpiły również zagrożenia (ryzyka projektu). Wśród nich wskazać można kilka podstawowych:

1) zagrożenia prawne wynikające ze zmian otoczenia prawnego. W latach 2006 -2011 w Polsce wydano wiele aktów prawnych regulujących sposób postępowania z dokumentacją elektroniczną w urzędach administracji publicznej. Uregulowano lub zracjonalizowano procedury wnoszenia podań w postaci elektronicznej, ich rozpatrywania, ewidencjonowania, doręczania i archiwizowania. Każdorazowo wejście w życie nowych regulacji prawnych wymagało ich analizy i uwzględnienia w systemie do zarządzania dokumentacją elektroniczną. Wcześniej prowadzona analiza organizacyjno-prawna pozwoliła określić ryzyka projektu. Mimo to wprowadzone zmiany prawne wymagały oczywiście ich implementacji w systemie teleinformatycznym;

2) zagrożenia techniczne. System teleinformatyczny wykorzystywany do zarządzania dokumentacją ma szczególnie newralgiczny charakter. Nie wszystkie ryzyka można zidentyfikować przed rozpoczęciem projektu. Niestety również w trakcie wdrożenia Podsystemu Obiegu Dokumentów w Urzędzie Miasta Łodzi pojawiły się problemy natury technicznej. Spowodowały one wydłużenie okresu wdrożenia o kilka miesięcy. W tym czasie podjęto dodatkowe prace analityczne, przeprowadzono olbrzymią liczbę dodatkowych testów. Mimo wydłużenia czasu wdrożenia, również tego typu sytuacje pozwoliły na wprowadzenie modyfikacji do systemu, usprawniających jego pracę. Wśród zagrożeń należy również uwzględnić zmianę - rozwój technologii. Wdrożenie nowych wersji oprogramowania, systemów, czy też po prostu ich aktualizacja w infrastrukturze informatycznej może mieć poważne kon-

sekwencje dla całej platformy. Przy systemach zintegrowanych, o dużym stopniu skomplikowania - każda nieprzetestowana zmiana może mieć wpływ na funkcjonowanie aplikacji. Dlatego też - w przypadku Podsystemu Obiegu Dokumentów stworzono równoległe środowisko do testów. W środowisku tym dokonywano i nadal dokonuje się wewnętrznych testów funkcjonowania POD;

3) zagrożenia organizacyjne. Opracowane procedury dotyczące obiegu informacji dotyczących zmian organizacyjnych w większości przypadków umożliwiają przygotowanie systemu w odpowiednim czasie - przed wdrożeniem zmian organizacyjnych. System musi być bardzo elastycznie dostosowywany do różnych zmian w organizacji i funkcjonowania urzędu w szczególności, zmian komórek organizacyjnych, zmian osobowych, znaków spraw itp. Niektóre zmiany mogą mieć charakter nieplanowany, mogą następować niepożądane skutki wprowadzonych zmian, które trzeba zniwelować, ale również mogą wynikać z przyczyn zewnętrznych, wymuszających gwałtowne działania. Problemy organizacyjne występują przede wszystkim przy zmianach o szerokim zakresie. Dlatego też szczególną uwagę należy poświęcić na uwzględnienie wpływu zmian na system teleinformatyczny do zarządzania dokumentacją

4) czynnik ludzki. Zmiana sposobu realizacji codziennych zadań, wykonywanych „od zawsze” w jeden sposób, w tym przypadku papierowy, powoduje bardzo trudny do przezwyciężenia „opór ludzki”. Przy wdrożeniu Podsystemu Obiegu Dokumentów uwzględniono również ten czynnik. Podejmowano kilka działań zmierzających do zmniejszenia wpływu tego czynnika na wdrożenie. W pierwszej kolejności zaplanowano prezentację dla kierownictwa urzędu - przedstawienie docelowej wizji systemu „e-Łódź” i planu ich realizacji. Kolejnym krokiem były szkolenia finansowane ze środków własnych jak i dofinansowane ze środków unijnych. Jednocześnie zaangażowano wszystkie komórki organizacyjne w realizację zadań (wcześniej opisana struktura zarządzania wdrożeniem). Zapewniono jednocześnie wsparcie merytoryczne analityków systemu. Podkreślenia wymaga, iż wdrożenie tego typu aplikacji wymagało zapewnienia pracownikom urzędu wsparcia ze strony osób posiadających bardzo szeroką wiedzę z zakresu nie tylko funkcjonowania aplikacji, ale przede wszystkim w zakresie wymagań prawnych postępowania z dokumentami elektronicznymi, jak również zarządzania dokumentacją papierową. Nie wolno bowiem zapominać, iż dokumentacja w postaci papierowej bardzo długo była i zapewne będzie ważnym nośnikiem przekazu informacji w administracji. Przygotowanie pracownika do zmiany z zarządzania „papierowego” na zarządzanie „elektroniczne” wymaga doskonałej znajomości wymagań dla obu tych trybów. Stąd - za koordynację wdrożenia i rozwoju odpowiedzialni są pracownicy posiadający wiedzę prawną w zakresie e-administracji i organizacyjną dotyczącą funkcjonowania urzędu. Bez połączenia szerokiej wiedzy prawno-organizacyjnej i biegłej umiejętności obsługi narzędzi informatycznych istnieje zagrożenie, iż wdrożenie nie będzie przeprowadzone w sposób kompleksowy.

Mimo podjętych działań nie zawsze udało się jednak przełamać ten opór. Jest to niestety stała cecha projektów zmierzających do wprowadzenia zmian, szczególnie o tak szerokim zakresie. Konieczne jest jednak - dla osiągnięcia sukcesu projektu - podjęcie działań, które zminimalizują ryzyko niepowodzenia.

Podsystem Obiegu jest aplikacją przeznaczoną dla 2000 pracowników Urzędu Miasta Łodzi. W 2010 r. zarejestrowano łącznie 99.116 spraw. Mimo tak dużej liczby spraw system nadal nie jest w pełni wykorzystywany. Jego gwałtowny rozwój następuje obecnie. Od 20 stycznia 2011 r. obowiązują przepisy rozporządzenia w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych. Rozporządzenie zastąpiło dotychczas obowiązującą - przestarzałą Instrukcję kancelaryjną. Wprowadziło jednocześnie wymagania i procedury dla postępowania z dokumentacją elektroniczną określając również wymagania dla systemu elektronicznego zarządzania dokumentacją (EZD). Nowe regulacje prawne powodują konieczność opracowania założeń modyfikacji wykorzystywanego Podsystemu Obiegu Dokumentów. Podobnie jak przy realizacji wdrożenia POD, tak przy wdrożeniu podstawową rolę

odgrywają pracownicy obecnego Oddziału ds. Elektronicznego Urzędu. Głównym zadaniem jest identyfikacja wymagań prawnych i organizacyjnych, ich analiza pod kątem funkcjonowania systemu, ale również organizacji Urzędu. Połączono tym samym rolę analityka systemu z rolą koordynatora czynności kancelaryjnych dla dokumentacji elektronicznej i papierowej, co zdecydowanie ułatwia opracowanie procedur zarządzania dokumentacją w Urzędzie w sposób jednolity. Ułatwia również wsparcie pracowników Urzędu przy realizacji codziennych zadań.

Podkreślenia wymaga, iż osoby nadzorujące wykorzystywanie Podsystemu Obiegu Dokumentów współuczestniczyły (od marca 2009 r. do grudnia 2010 r.) przy opracowaniu założeń nowej Instrukcji kancelaryjnej. Wiedza nt. założeń nowej Instrukcji kancelaryjnej pozwoliła na szybsze zidentyfikowanie niezbędnych modyfikacji systemu pod kątem nowych wymagań prawnych.

Po wykonaniu analizy wymagań prawnych i organizacyjnych, następuje opracowanie założeń sposobu wdrożenia zmian w Podsystemie Obiegu Dokumentów, ich implementacja, testy i właściwe wdrożenie w środowisku produkcyjnym. Konieczne jest również zwiększenie wydajności systemu, zakładając znaczny przyrost danych. Od 2 listopada 2011 r. planuje się, iż Urząd Miasta Łodzi będzie wykorzystywał Podsystem Obiegu Dokumentów jako system Elektronicznego Zarządzania Dokumentacją dla wybranych kategorii spraw. Wdrożenie systemu EZD wiąże się z „zatrzymaniem” dokumentów w postaci papierowej w punktach kancelaryjnych. Treść dokumentów papierowych (skany) jak i elektronicznych będą dostępne w Podsystemie Obiegu Dokumentów. Również wszystkie czynności kancelaryjne związane z procedowaniem dokumentu/sprawy będą wykonywane w systemie teleinformatycznym aż do zakończenia sprawy. Dokumenty papierowe (oryginały) zostaną natomiast przekazane do składu chronologicznego.

Nota o autorze:

Absolwent Wyższej Szkoły Administracji Publicznej w Łodzi oraz Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego. Od 1998 r. pracownik Urzędu Miasta Łodzi.

Głównym przedmiotem zainteresowania zawodowego są procedury administracyjne dotyczące realizacji usług publicznych na platformie elektronicznej, wykorzystanie środków komunikacji elektronicznej w bieżącej działalności administracji, procedury zarządzania informacją funkcjonowanie systemów elektronicznego zarządzania dokumentami, zastosowanie podpisu elektronicznego.

Autor i współautor publikacji dotyczących wykorzystania środków komunikacji elektronicznej w urzędach administracji publicznej.

Dodatkowe informacje o autorze

Imię i nazwisko:	Artur Prasal
Telefon:	601252910
e-mail:	a.prasal@uml.lodz.pl

Łódzkie
nabiera prędkości

HISTORIA HISTORY

Anna Ochota

Urząd Miasta Ozorków

Informatyzacja Urzędu Miejskiego w Ozorkowie oraz rozwój usług publicznych on-line

Biorąc pod uwagę liczne problemy, jakie pojawiały się w związku ze statutową działalnością Urzędu Miejskiego w Ozorkowie w zakresie dostępności do sieci szerokopasmowych, a także pozyskiwania i wykorzystywania nowych Technologii Informacyjnych i Komunikacyjnych w zakresie publicznego dostępu do internetu w układzie przestrzennym i w pracy administracji samorządowej, w listopadzie 2004 r. opracowana została strategia informatyzacji Urzędu Miejskiego w Ozorkowie. Tak powstał pomysł, aby napisać i zrealizować projekt pn. „Informatyzacja Urzędu Miejskiego w Ozorkowie oraz rozwój usług publicznych on-line”.

Przedmiotem oraz celem projektu była rozbudowa infrastruktury teleinformatycznej i zakup specjalistycznego oprogramowania w celu poprawy efektywności pracy administracji (e-administracja) oraz rozwoju e-usług publicznych, a także przetworzenia posiadanych przez Urząd zasobów danych na nowsze. Wdrożenie systemu umożliwiło współdziałanie z innymi sieciami – zarówno regionalnymi, jak i krajowymi, a także włączenie do systemu jednostek np. szkół.

Informatyzacja urzędu i rozwój usług publicznych on-line to wymóg ustawowy. Koszt wdrożenia e-urzędu to ponad 861 tys. złotych, 75% tej kwoty Miasto Ozorków otrzymało ze środków unijnych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. Umowa z Wojewodą Łódzkim, w sprawie współfinansowania inwestycji, została podpisana 18 października 2007 r.

Projekt składał się z trzech etapów:

1. Zakup i wdrożenie systemu Elektronicznego Obiegu Dokumentów, którego zadaniem była automatyzacja obiegu dokumentów w Urzędzie, organizacja pracy urzędników, a co za tym idzie - usprawnienie zarządzania. Ponadto integracja wewnętrznych zasobów Urzędu z Biuletynem Informacji Publicznej na stronie www.
2. Integracja elektroniczna obiegu dokumentów z portalem zewnętrznym udostępniającym usługi Urzędu dla ludności;
3. Rozbudowa infrastruktury teleinformatycznej mająca na celu modernizację sieci strukturalnej, zintegrowaną platformę informacyjną opartą na Elektronicznym Obiegu Dokumentów, Infomaty, Portal Internetowy oraz Politykę Bezpieczeństwa Systemu. Ponadto wdrożenie infrastruktury podpisu elektronicznego, w tym zakup usług certyfikacyjnych oraz dostosowanie struktury Urzędu i jednostek podległych do potrzeb świadczenia usług on-line, a także tworzenia cyfrowej treści dokumentów.

Na początku stycznia 2008 r., w drodze przetargu, wyłoniono firmę, która zbudowała sieć oraz wdrożyła systemy informatyczne. Aby e-urząd mógł funkcjonować wymieniono 60 komputerów, dotychczasowe były przestarzałe. Zakup nowego sprzętu również został zapisany w projekcie i został dofinansowany ze środków unijnych (75%).

Ponadto zlikwidowano część pokoi, a w ich miejsce utworzono otwarte stanowiska (łady i przeszklona ściana). Prace te były konieczne m. in. ze względu na przystosowanie pracy poszczególnych wydziałów do zmian wynikających z założeń projektu. Wszyscy pracownicy urzędu przeszli cykl szkoleń, związanych z wdrażaniem przedsięwzięcia.

Wprowadzenie e-urzędu daje możliwość mieszkańcom Miasta Ozorkowa załatwienia wielu spraw przez Internet „bez wychodzenia z domu” dzięki umieszczonym na stronie internetowej formularzom oraz możliwości zalogowania się i uzyskania informacji na temat etapu rozpatrywania konkretnej sprawy. Skrócił się też czas oczekiwania na wydanie decyzji, co niewątpliwie usprawniło efektywność obsługi interesantów.

Zainstalowane na dwóch budynkach Urzędu infomaty umożliwiają bezpłatne korzystanie z Internetu mieszkańcom Ozorkowa.

Dzięki nim Ozorkowianie nie posiadający łącza internetowego oraz osoby spoza miasta, mogą bezpłatnie wyszukać pożądane informacje, czy sprawdzić pocztę elektroniczną.

Informatyzacja urzędu to dla gminy możliwość zredukowania kosztów operacyjnych, polepszenie jej własnego wizerunku, a także zwiększenie kontroli nad procesami obsługi obywateli. Internet jest przecież niezbędnym narzędziem nawiązywania kontaktów z inwestorami.

Anna Ochota

Urząd Miasta Ozorków

Wydział Współpracy Europejskiej, Strategii i Rozwoju Gospodarczego

ul. Wigury 1, 95-035 Ozorków

tel. 42 710 31 11

e-mail: ochota.a@umozorkow.pl

JARMARK WOJEWÓDZKI REGIONAL FAIR

mgr Iwona Orzechowska-Kłucjasz

Urząd Marszałkowski w Łodzi

**Wymierne efekty innowacyjnej, przestrzennej bazy adresowej
województwa łódzkiego w pilotażowym programie
Wojewódzkiego Urzędu Statystycznego.
(praktyczna realizacja dyrektywy WE 2/2007 INSPIRE).**

Rosnące potrzeby dostępu do informacji przestrzennej oraz jej optymalnego wykorzystania, zmusiły kraje Unii Europejskiej do stworzenia spójnego systemu informacji przestrzennej i podjęcia działań legislacyjnych. Efektem współpracy państw unijnych było „przyjęcie przez Parlament Europejski i Radę w dniu 14 marca 2007 r. dyrektywy 2007/2/WE ustanawiającej infrastrukturę informacji przestrzennej we Wspólnocie „INfrastructure for SPatial InfoRmation in Europe” (INSPIRE)(1), (Dz. Urz. UE L 108, z 25.04.2007, str. 1). Dla Polski oznaczało to zobowiązanie terminowego utworzenia Polskiej Infrastruktury Informacji Przestrzennej. Implementacja dyrektywy INSPIRE na prawo polskie w postaci Ustawy z dnia 4 marca 2010 roku „o Infrastrukturze Informacji Przestrzennej” zaowocowała w Polsce otwarciem drzwi do interdyscyplinarnej, międzyresortowej, wielopodmiotowej oraz wielotematycznej infrastruktury informacji przestrzennej. Celem ustawy było wprowadzenie mechanizmów prawnych, które pozwoliłyby na zapewnienie interoperacyjności i współdziałania w zakresie danych, metadanych, usług elektronicznych, koordynacji budowy i rozwoju infrastruktury.

Aby wzmocnić i przyspieszyć realizację zadań wynikających z przyjętej w dniu 12 lutego 2007 roku przez Parlament Europejski Dyrektywy 2007/2/WE ustanawiającej Infrastrukturę Informacji Przestrzennej (INSPIRE), Samorząd Województwa Łódzkiego zdecydował o umieszczeniu projektu „Infrastruktura Regionalnego Systemu Informacji Przestrzennej Województwa Łódzkiego” w „Indykatywnym Wykazie Indywidualnych Projektów Kluczowych dla Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013”. Beneficjentem projektu zostało Województwo Łódzkie, a realizowany jest on w partnerstwie z 12 jednostkami samorządu terytorialnego z województwa łódzkiego przez Departament Geodezji i Kartografii. Po spełnieniu wymagań formalnych i merytorycznych projekt IRSIP WŁ Uchwałą Zarządu Województwa Łódzkiego nr 1301/09 z dnia 12 sierpnia 2009r. uzyskał współfinansowanie w wysokości nieprzekraczającej 65,37% wydatków kwalifikowanych. Całkowita wartość projektu to: 30.645.674,20 zł, w tym kwota dofinansowana z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wyniosła 20. 000. 000,00 zł.

Celem projektu IRSIP WŁ jest wyrównanie dysproporcji w zakresie dostępu do informacji przestrzennej poprzez wykorzystanie technologii informacyjnych i komunikacyjnych przez mieszkańców i urzędy na terenie województwa łódzkiego. Wdrożenie IRSIP WŁ ma na celu kompleksowe i systemowe uporządkowanie spraw związanych z tworzeniem, utrzymaniem i korzystaniem z zasobów danych przestrzennych, gromadzonych przez instytucje działające w regionie, szczególnie instytucje administracji publicznej. Projekt przyczyni się do podniesienia konkurencyjności i wydajności województwa łódzkiego poprzez poprawę jakości pozyskiwania, zarządzania i analizowania dużych zbiorów danych przestrzennych. Zadaniem projektu jest także stworzenie warunków technicznych, administracyjnych i prawnych, sprzyjających udostępnianiu i efektywnemu wykorzystaniu informacji przestrzennej w regionie łódzkim. Utworzy on przejrzyste i przyjazne obywatelom wrota administracji publicznej oraz usprawni jej działania.

Poprzez realizację projektu dąży się do zbudowania jednolitego i spójnego systemu umożliwiającego przetwarzanie informacji przestrzennych z terenu województwa łódzkiego. Należałoby jeszcze zwrócić uwagę na charakterystykę funkcjonalną użytkowników RSIP WŁ. Z uwagi na różnorodność możliwości i planów inwestycyjnych poszczególnych uczestników Systemu wyrażonych w studiach wykonalności, podjęto próbę

o ich podziale na grupy funkcjonalne ze względu na stopień i zakres zaangażowania w rozbudowę infrastruktury sprzętowo – programowej przeznaczonej na rzecz RSIP WŁ. Zostały wyodrębnione trzy grupy, w grupach tych zawierają się powiaty z terenu całego województwa.

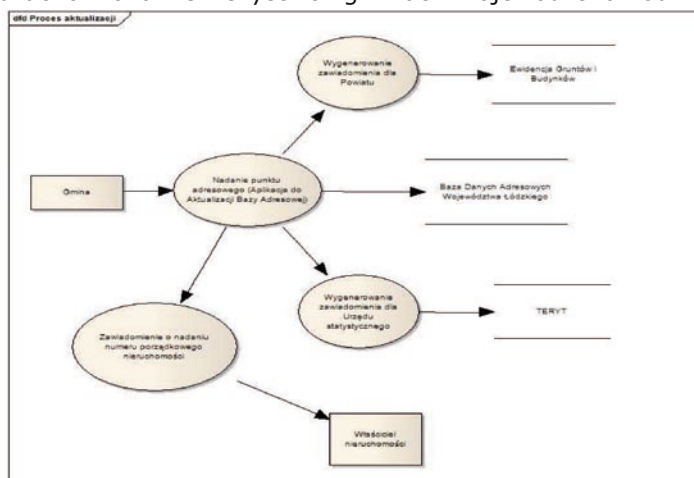
1. Użytkownicy, których stopień zaangażowania w rozbudowę infrastruktury jest największy lub najistotniejszy. Uczestnicy tej grupy planują budowę (lub już posiadają) odpowiednio skonfigurowanego środowiska GIS, które może być bezproblemowo włączone w struktury realizowanego Systemu. Planują budowę (lub już wykorzystują) portale internetowe serwujące informacje przestrzenne. Na tym poziomie przygotowywane będą (lub są) informacje specjalne i analizy przestrzenne wykorzystywane w codziennej pracy urzędów.

2. Użytkownicy, których stopień zaangażowania w rozbudowę infrastruktury jest duży. Uczestnicy tej grupy planują inwestycje (lub już posiadają) w oprogramowanie GIS umożliwiające zarządzanie zasobem danych przestrzennych. W tej grupie nie ma planów tworzenia lokalnych portali informacji przestrzennych. Dopuszcza się natomiast możliwość konwersji danych do formatów i postaci wykorzystywanych w portalu regionalnym administrowanym przez RCPD. Uczestnicy tej grupy będą mogli (lub już mogą) przygotowywać analizy przestrzenne oraz informacje specjalne opracowywane w oparciu o lokalny zasób danych.

3. Użytkownicy, których stopień zaangażowania w rozbudowę infrastruktury jest najmniejszy. Uczestnicy tej grupy planują inwestycje głównie w sprzęt oraz cyfryzację zasobu. Nie przewiduje się na tym poziomie implementacji jakiegokolwiek środowiska GIS, które umożliwiłoby opracowywanie złożonych analiz przestrzennych lub konwersji danych z formatów źródłowych (archiwizacyjnych) do formatów wyjściowych stosowanych w przyjętym docelowym środowisku portalu regionalnego. Wszelkie prace mające na celu konwersję danych, opracowywanie analiz przestrzennych czy przygotowywanie informacji w oparciu o dane źródłowe mają być wykonane na szczeblu regionalnym w ramach działań realizowanych przez RCPD.

Obecne braki w szybkim dostępie do wiarygodnej i pełnej informacji o przestrzeni województwa, mają negatywny wpływ na powodzenie przedsięwzięć gospodarczych i społecznych, a tym samym na konkurencyjność regionu. Sytuacja taka powoduje, że koszt i czas pozyskiwania informacji, spełniającej kryteria wysokiej jakości jest bardzo duży, wskutek czego gospodarka regionu nie wykorzystuje w sposób optymalny swoich szans.

Istotą infrastruktury przestrzennej jest interoperacyjność, czyli możliwość łączenia zbiorów danych przestrzennych, gromadzonych przez różne podmioty, dlatego założenia funkcjonalne dla aplikacji do obsługi bazy adresowej województwa łódzkiego zostały przygotowane zgodnie ze standardami zawartymi w dyrektywie INSPIE. Została stworzona aplikacja do gromadzenia i edycji punktów adresowych, której celem będzie utrzymywanie w aktualności zbiorów danych Bazy Adresowej Województwa Łódzkiego. Aplikacja będzie docelowo uruchomiona we wszystkich gminach Województwa Łódzkiego.

rys. 1 Proces aktualizacji Bazy Adresowej Województwa Łódzkiego
/Departament Geodezji i Kartografii
Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi/

rys. 2 Aplikacja do gromadzenia i edycji Punktów Adresowych
/Departament Geodezji i Kartografii Urzędu Marszałkowskiego w Łodzi/

Założenia funkcjonalne dla aplikacji do obsługi bazy adresowej województwa łódzkiego:

Planowani użytkownicy aplikacji:

- Urząd Marszałkowski w Łodzi i jednostki podległe, m.in. Departament Geodezji i Kartografii,
- Starostwa Powiatowe, w ich strukturach m.in. jednostki prowadzące ewidencję gruntów, budynków i lokali
- Urzędy gmin, w ich strukturach m.in. jednostki prowadzące rejestr numeracji porządkowej nieruchomości, ewidencję ludności, inne
- Inne jednostki administracji rządowej i samorządowej, np. Urząd Statystyczny w Łodzi, Policja, Straż Pożarna, Urząd Wojewódzki oraz Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego, itp.

Tworzenie bazy adresowej należy podzielić na dwa etapy:

- etap masowego zasilania danych (przy użyciu narzędzi typu desktop)
- etap aktualizacji bazy (przy wykorzystaniu zdalnego dostępu do bazy za pomocą dedykowanej aplikacji webowej)

Użytkowników aplikacji pod względem uprawnień można podzielić na:

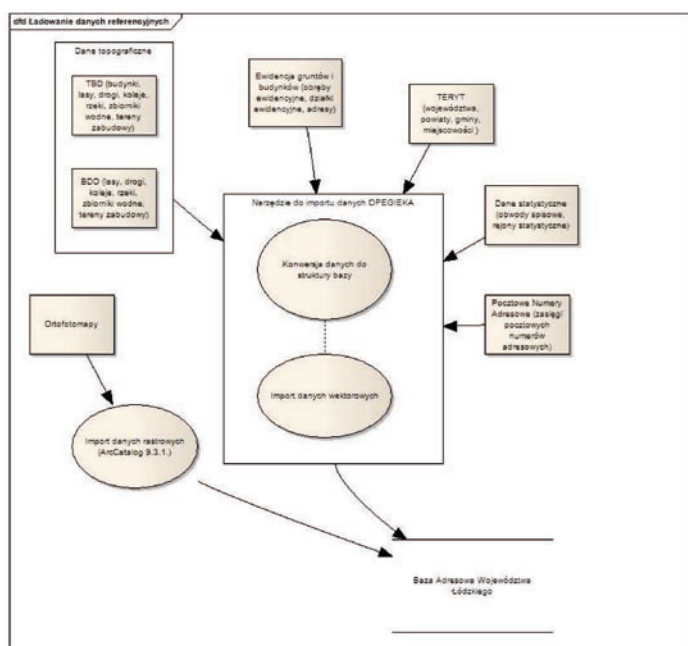
- użytkowników mających możliwość jedynie przeglądania danych
- użytkowników mających uprawnienia do edycji danych w bazie
- administratorów aplikacji i bazy danych

Założenia funkcjonalne aplikacji:

- Utrzymać w aktualności bazę punktów adresowych województwa (standard TBD) na podstawie danych zgromadzonych w gminnych rejestrach numeracji porządkowej nieruchomości;
- Zapewniać dostęp do aktualnej informacji z ewidencji gruntów i budynków w zakresie niezbędnym do prowadzenia rejestru numeracji porządkowej nieruchomości;
- Umożliwiać edycję oraz tworzenie danych w bazie dla użytkowników systemu;
- Zapewniać przesyłanie danych dotyczących punktów adresowych w formacie możliwym do zaczytania przez systemy powiatowe, w których prowadzona jest baza EGIB;
- Umożliwiać prowadzenie rejestru numeracji porządkowej w gminach przez urzędy gmin;
- W zakresie prowadzenia rejestru numeracji porządkowej przez gminy umożliwiać przygotowanie określonych prawem raportów i zestawień, np. zawiadomień o nadaniu numeracji porządkowej nieruchomości (budynku), załącznika graficznego (opcjonalnie), zestawienia adresów (operat ulicy/miejscowości), zawiadomienia do Urzędu Statystycznego;
- Realizowanie innych, istotnych z punktu widzenia gminy, funkcji rejestru numeracji po-

rządkowej nieruchomości;

- Umożliwiać integrację z istniejącymi rejestrami elektronicznymi numeracji porządkowej w gminach i wymianę danych pomiędzy systemami;
- Umożliwiać okresową kontrolę rozbieżności pomiędzy zbiorami TERYT i EGIB a bazą punktów adresowych;
- Umożliwiać prezentację danych z wykorzystaniem GIS-u;
- Posiadać funkcje administracyjne – do zarządzania aplikacją, użytkownikami, poziomem dostępu do poszczególnych funkcji;
- Zapewniać odpowiedni poziom bezpieczeństwa (integracja z usługami katalogowymi LDAP/Active Directory);

rys. 3 Proces ładowania danych referencyjnych do Bazy Adresowej Województwa Łódzkiego

Utworzenie spójnej przestrzennej, cyfrowej i aktualnej bazy punktów adresowych województwa łódzkiego stanowi jedno z głównych wyzwań realizacji projektu IRSIP WŁ, które między innymi może mieć zastosowanie do analizy przestrzennej zjawisk społecznych. Rozmowy z Urzędem Statystycznym były już prowadzone w roku 2008. Geodeta Województwa Łódzkiego Aleksander Bielicki informuje o podejmowanych działaniach na rzecz statystyki publicznej, „Rozpoczęliśmy niedawno rozmowy z Urzędem Statystycznym w Łodzi w związku z przygotowaniami do spisu powszechnego w 2011 roku. Chcemy wykorzystać tę akcję, bo nas nigdy nie będzie stać na to, by w jednym czasie wysłać 12 tyś. ludzi do spisania danych z terenu województwa. Zrealizowaliśmy pilotaż, obejmujący utworzenie bazy punktów adresowych, zorganizowanej na wzór niemiecki, z dużą liczbą atrybutów dotyczących zarówno samej budowli, jak i szybko zmieniających się informacji gospodarczych. Jeżeli bowiem w budynku np. zamiast restauracji powstaje sklep, to w gminie wiedzą o tym natychmiast, ale my dowiemy się dopiero za osiem lat, przy następnej aktualizacji mapy topograficznej. Nasze założenia są takie, że te atrybuty budynku, które zostaną spisane, powinny być dalej administracyjnie aktualizowane.”(2).

Powszechny Spis Rolny, zrealizowany w roku ubiegłym i Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań w 2011 roku, są pierwszymi spisami od czasu przystąpienia do Unii Europejskiej. Przeprowadzane są w tym samym terminie i w tym samym zakresie tematycznym, co w innych państwach członkowskich UE. Po raz pierwszy wprowadzono zarządzanie pracą rachmistrzów w terenie przy pomocy GIS. Połączenie map cyfrowych i ortofotomap oraz urządzeń z wbudowanymi odbiornikami GPS zmieniło procedury związane z pracami spisowymi zarówno w fazie przygotowań jak i w trakcie spisu. Po raz pierwszy wykorzystanie wyników prac związanych z tworzeniem Bazy Adresowej Województwa

Łódzkiego, w pracach przygotowawczych do spisów powszechnych było możliwe dzięki porozumieniu pomiędzy Województwem Łódzkim, a Prezesem GUS w sprawie współdziałania w zakresie tworzenia IRSIP WŁ. W tworzonej obecnie Bazie Adresowej Województwa Łódzkiego zawarte są informacje o terenie, drogach, budynkach mieszkalnych, obiektach, takich jak : urzędy, przedsiębiorstwa, zakłady opieki zdrowotnej, apteki, placówki edukacji. Dla porównania, w krajowym rejestrze urzędowym podziału terytorialnego TERYT ujęte są tylko te budynki, w których są mieszkania. Na mocy wspomnianego porozumienia z Bazy Adresowej Województwa Łódzkiego, udostępnione zostały i ostateczne i zatwierdzone dane dla powiatu zgierskiego, gminy Zduny i części miasta Łowicz. Były to numery porządkowe nieruchomości powstałe w ramach opracowania referencyjnej bazy danych przestrzennych w realizowanym projekcie Geoportal 2, następnie zostały one przekonwertowane do formatu Bazy Adresowej Województwa Łódzkiego i w takim formacie przekazane. Urząd Statystyczny otrzymał także osie dróg głównych, utworzone na podstawie ortofotomapy. Przekazywane dane były pogrupowane do obszaru powiatu i przesyłane sukcesywnie w kolejności opracowywania. Ponadto do tworzonej na potrzeby spisów powszechnych bazy przestrzennej, pozyskano zbiory robocze: punktów adresowych dla 8 powiatów, osi dróg dla obszaru 14 powiatów oraz zbiory zawierające dane dotyczące budynków ewidencyjnych dla 10 powiatów. Najbardziej przydatne były zbiory robocze punktów adresowych. Zawierały one punkty, uzgodnione z rejestrami gminnymi (ewidencją numeracji porządkowej nieruchomości, ewidencją gruntów i budynków i ewidencją ludności) oraz potwierdzone lustracją w terenie. „W wyniku parowania tych zbiorów z danymi ujętymi w rejestrze TERYT uzyskano około 90% zgodności. Porównanie zbiorów EGIB i Bazy Adresowej Województwa Łódzkiego dla powiatu zgierskiego pokazało jednoznacznie różnicę w jakości tych danych, a co za tym idzie możliwość wykorzystania do tworzonej przez statystykę przestrzennej bazy adresowej. Otrzymana od Geodety Województwa baza adresowa dla powiatu zgierskiego, zawierała 48,1 tys. punktów adresowych, podczas gdy w zbiorach uzyskanych ze Starostwa Powiatowego w Zgierzu ujętych było tylko 2,6 tys. adresów budynków i 16, 3 tys. adresów działek. W rejestrze TERYT, dla powiatu zgierskiego, zapisane są adresy 29,3 tys. punktów adresowych (budynków mieszkalnych). W celu wykorzystania informacji ujętych w Bazie Adresowej Województwa Łódzkiego w Urzędzie Statystycznym w Łodzi dokonano parowania danych tam zgromadzonych z informacjami zebranymi w rejestrze TERYT. W rezultacie tych prac uzyskano 95% zgodności.” Informacje przytoczone powyżej zostały zaczerpnięte z opracowania przedstawionego na posiedzeniu Rady Programowej RSIP WŁ w dniu 13 stycznia 2011 roku. W chwili obecnej wszystkie aktualne dane przekazywane są na bieżąco.

Reasumując, korzyści z szerokiego dostępu do danych przestrzennych są niezwykle pomocne w: zarządzaniu gminą, powiatem, regionem, krajem; zarządzaniu kryzysowym; ratownictwie medycznym; planowaniu przestrzennym; statystyce publicznej; ochronie i monitorowaniu środowiska, działalności gospodarczej; działalności inwestycyjnej i wielu innych.

Pozwalają one „na analizę przestrzenną zjawisk społecznych ułatwiając planowanie przestrzenne w zakresie m.in. budownictwa mieszkaniowego, inwestycji usługowych (handel, banki)” i przemysłowych, terenów rekreacji i rozrywki, komunikacji. Ponadto pozwalają na lepsze zarządzanie przestrzenią, w tym również na opracowanie strategii rozwiązywania problemów społecznych, tzn. diagnozowania potrzeb mieszkańców, monitorowania grup społecznych, podejmowania działań przez odpowiednie jednostki samorządowe oraz ocenę skuteczności i efektywności ich działań(3).

Przypisy:

1. Uzasadnienie do Ustawy z dnia 4 marca 2010 roku o Infrastrukturze Informacji Przestrzennej
2. Magazyn Geoinformacyjny. Geodeta, czerwiec 2008, artykuł *Nie ma na co czekać*
3. Prezentacja multimedialna *Ocena przydatności materiałów geodezyjnych w spisie powszechnym*, Piotr Ryszard Cmela.

Innovations 2011

Modern Administration of the Łódzkie Voivodeship

The paper was financed from the resources of the Marshal's Office in Łódź.
Scientific reviewer – prof. dr hab. Eugeniusz Wojciechowski

Scientific editor: Paweł A. Nowak
Technical editor: Maria Kucińska

Department of Infrastructure
Information Society Division

Al. Piłsudskiego 8
90-051 Łódź
tel./fax 42 291 98 81
e-mail: si@lodzkie.pl

www.si.lodzkie.pl

Table of contents

	Page
Foreword by Witold Stępień, Marshal of the Lodz Region	95
Chapter 1	
Paweł Nowak – Objectives of a voivodeship local government in developing information society, Department of Local Government Economics, Faculty of Economics and Sociology, the University of Lodz	97
Chapter 2	
Anna Górczyńska, PhD – Electronic public procurements, Department of European Economic Law, The Faculty of Law and Administration of the University of Lodz	115
Chapter 3	
Anna Kaczorowska, PhD – Polish e-services as a result of project management in the public administration sector, Institute of Information Sciences, The Faculty of Management of the University of Lodz	127
Chapter 4	
Practical examples of implementing e-administration in the Lodz region.	
Agnieszka Pięgot – Friendly Administration – Computerization of the Poddębice District Offices, the Poddębice District Authority Office, the Department of Promotion, Development, Education and Foreign Cooperation	139
Andrzej Karczmarz – Something more than just ePUAP, The District Authority Office in Łask, Management Department	147
Magdalena Michalak - Dreams in the past, today - the reality. Learn anywhere, anytime - an innovative twenty-first century administration in education illustrated with an example of modern platform of educational services in Zgierz, Zgierz City Office, The Department of City Promotion	151
Artur Prasal - From paper document flow to an electronic document flow system in the City of Lodz Office, The City of Lodz Office, department of IT	157
Anna Ochota – Computerization of the Ozorków Town Hall and the development of the public online services, Ozorków Town Hall, The Department of European Cooperation, Strategy and Economic Development	165
Iwona Orzechowska-Kłucjasz – Measurable effects of the innovative, spatial address database of the Lodz region in a pilot program of the Voivodeship Statistical Office. (Practical implementation of the INSPIRE EC Directive 2/2007), The Marshal's Office in Lodz, The Department of Geodesy and Cartography	169

Dear Readers,

We give you the most recent publication on innovations in the Lodz region. This year's issue is devoted to new technologies in administration. Due to the fact that both applicants and officials care for dealing with cases properly, and also for fast acquiring or providing information, this type of innovation, manifesting, among other things, as construction of public e-services, is one of the more urgent needs.

The Lodz Region self-government, using the opportunities created by the EU funds provided for the period of 2007-2013, employs an extensive strategy for propagation of Internet connections in the region and creating access to public services with the help of the Internet.

We started from the beginning, namely from constructing a broadband network, implementing the Lodz Regional ICT Network project (ŁRICTN). Its cost is about 71 million Polish zloty, 50 million of which will be a grant from the European Regional Development Fund.

The project aims at providing universal, fast and secure access to knowledge, electronic services and information offered via the Internet for citizens, businesses and public administrations in the region. The construction of a harmonized ICT infrastructure will increase the accessibility of electronic media, help accelerate actions in respect to the construction of cheaper, faster and more secure Internet and investment in human capital, and facilitate the completion of key projects in the field of e-services implemented in the region - a project related to telemedicine and e-administration.

ŁRICTN is designed to complement existing resources belonging to different operators and to fill the gaps in access to next generation networks. The investor of the project is the Lodz region - the self-government will award a public contract for the construction of a network that will become its property. When the investment is completed, the self-government will entrust the management of the network to an infrastructure operator, who will use it to provide wholesale services for last mile operators offering Internet access to households and entrepreneurs.

Local projects are included in the plans and construction of the voivodeship network - this is one of the specific features of the Lodz concept. This is how the ŁRICTN pilot project was established, including a grass-root initiative of 5 communes of the LAG Foundation PRYM. Now there is a fully functional network, a part of ŁRICTN, funded under Phase 1 of its construction. Another local area network is planned by the 7 communes and the Local Action Group BUDUJ Razem. The Marshal's Office will build three distribution points of voivodeship network there within the framework of ŁRICTN and the voivodeship and commune activities will be closely coordinated.

Only universal access to broadband Internet will enable effective implementation of further steps which we have planned. And these are the Gates of the Lodz Region or the e-services and e-health system which will help build the database for hospitals founded by the self-government of Lodz Region.

The Regional Medical Information System for the Lodz Region is a part of the e-Health strategy, which aims at the computerization of health care facilities and ensures the continuity of the process of treating patients from across the region, through the exchange of electronic data between computer systems of health care facilities. The system, the construction of which will cost 40 million Polish zloty, was financed with a grant of 30 million Polish zloty from the Priority Axis IV „Information Society” under the Lodz region Regional Operational Programme.

The creation of the Regional Medical Information System for the Lodz Region is based

on several essential tasks:

- designing and implementing a modern computer hardware and network infrastructure
- implementation of modern software in marshal institutions, enabling better healthcare for patients and effective management,
- designing and implementing a regional platform for decision makers involved in health policy in order to increase the effectiveness of its planning;

The RMIS project is a continuation of the process of self-government health facilities computerization, associated with the need to organize the existing information systems in health care facilities in a manner that will eventually allow for electronic exchange of medical data in the region. The project will be implemented by a partnership of the Lodz Region and 18 healthcare institutions subordinate to the Lodz Region self-government.

The Lodz Region is also well advanced in implementing a project called „Building the Integrated Public e-Service of Lodz Region (Lodz Region Gates).” The task is valued at more than 22 million Polish zloty. Its aim is to create e-government and to develop electronic public services in the Lodz region, as well as to increase the use of information technologies in self-government administration. This will be achieved by building a modern and comprehensive e-government in the Lodz region and the extensive development of public e-services, ensuring the elimination of the traditional way of managing issues, which will increase the effectiveness of the management of self-government units and improve access to public services and quality of their provision, as well as cause development of communication via the Internet.

The project provides comprehensive solutions consisting of implementing modern information systems in 150 institutions: self-government offices and their organization units, tailored to the needs of the individual administrative units. The wide technological range of the project and the implementation of many of its components at the same time will bring benefits in terms of improving the procedures for implementation of tasks by units of self-government administration. Both officials and residents of the region, including entrepreneurs, will benefit from the project.

The project partners will implement the workflow in their organizational units and integrate the existing systems with a platform for public e-services. Increased access to e-services for residents of the region stipulates, among others, 24-hour access to public services, seven days a week. Access to the platform will be possible from home or through a network of so-called infomats. At the same time we will give attention to implementing the equal opportunities policy and preventing the „digital exclusion”. This feature of the project is consistent with the priorities of the European Union’s efforts to equalize the chances of people with disabilities through active participation in social life.

Many local authorities, also drawing from EU funds, introduce systems that enable the implementation of public e-services on their own territories. In this respect the Lodz region is one of the most vigorously operating regions in the country. In the near future we will all begin to profit from new technologies implemented in the administration, which will thus become more user-friendly to residents, while entering the cyber world that surrounds us all around.

Meanwhile, I encourage you to read this paper.

Włodzisław Stępień

Paweł A. Nowak

*Acting Director of the Information Society Department
Department of Infrastructure, Marshal's Office in Lodz
Department of Local Government Economics
Faculty of Economics and Sociology, the University of Lodz*

OBJECTIVES OF A VOIVODESHIP LOCAL GOVERNMENT IN DEVELOPING INFORMATION SOCIETY

INTRODUCTION

In March 2010, the European Commission presented the Europe 2020 strategy for managing the financial crisis and which goal is to prepare the EU economy for the challenges of the coming decade. The strategy outlines a vision of high level of employment, low-emissions economy, efficiency and social sustainability which will be achieved through specific EU-wide and notional initiatives. To ensure growth and employment, it is necessary to ensure proper management at the top political levels and to mobilize all communities throughout Europe.

Digital Agenda for Europe is one of seven leading projects of the Europe 2020 strategy. Its goal is to define the main role of information and communications technology (ICT) if Europe wants to achieve its goals and ambitions by 2020.

The task of the Agenda is to determine the best route offering the most efficient utilization of the economic and social potential of ICT, especially the Internet, which is a significant means of economic and social activity: used for work, entertainment, communication and for the freedom of expression. The success of the Agenda will increase innovation growth, economic growth and it will improve everyday life of people and businesses. A wider and more efficient use of ICT will help Europe face its main challenges. For Europeans, this will mean a better quality of life thanks to, among other, better healthcare, safer and more efficient transportation, cleaner environment, new media opportunities easier access to public services and culture.

ICT sector generates (directly) 5% of the EU's GDP, its annual market capitalization is 660 billion EUR, but its influence on general productivity is even greater (20% directly from the ICT sector and 30% from ICT investments). This is a result of the high dynamics and innovation of the sector and its ability to alter the mode of operation of other sectors. The significance of ICT's social results increased as well. An example of a change of the mode of life is that more than 250 million Europeans use the Internet every day, while nearly all Europeans have a mobile phone.⁽¹⁾ Based on data from 2007, i.e. definitely from before the crisis in the EU's economy, ICT would generate 25% of GDP growth and 40% of productivity growth in the EU.

Another important issue for the information society is that the phenomena related to its development have not yet been included in the main stream of social sciences. Therefore, it is necessary to echo a warning from an entirely different age (...), the Gospel of Matthew: "Woe to those who do not see the signs of time". And there are many such signs, and all of them indicate that the turn of the second millennium is far more exceptional than the turn of the first millennium was. It is so because we are entering into a new era which has been called by different names: the age of information, the digital era, and the society: information, telematic, network society.⁽²⁾

The goal of this work is to popularize the fundamental problems of creating information society in Poland in the context of the execution of the voivodeship government's own initiatives. Using the example of the Lodz region, I will also try to present the logic

behind public intervention, its main directions and sources of financing.

I. INFORMATION SOCIETY - HISTORY, DEFINITIONS, CHARACTERISTICS AND FUNCTIONS

In order to properly describe the tasks of a voivodeship self-government in building information society it is necessary to narrow the scope of this notion. "Information society" was first used in 1963 by Tadao Umesao in an article on the theory of evolution of a society based on information technology ("jōhōka shakai" in Japanese), but the term was coined thanks to Kiyohito Koyama's thesis: Introduction to Information Theory.(3)

As always in the case of new terms in social sciences, there have been various attempts at defining it. Thus, by applying the industrial approach information society is a society in which information has become a production resource which defines new competitive advantages and which ensures an increasing level of social adaptability, both in general and individual terms, to the ever-changing environment(4). A slightly different definition is offered by the social approach. Information society is a new type of society which is different from the industrial society. Unlike (...) post-industrial terms - within information society production of information and non-material values becomes the driving force of formation and progress(5), whereas in the economic (macro-economic) approach information society is a society which not only possesses extensive means of processing information and of communication, but they form a basis for generating national income and they provide a source of income for the majority of the society.(6) Łuszczak and Pawłowska provide one of the best-organized definitions of information society. Information society is a multi-dimensional reality composed of four main components:

- Technological – technical infrastructure, i.e. access to equipment used for collecting, processing, storing and sharing information, multiplicity of data transfer channels and ability to combine them in various arrangements,
- Economic – information sector of economy, i.e. those branches of production and services which produce information and information technologies and which distribute them. Information societies are characteristic for the large share of these branches in gross domestic product.
- Social – high percentage of people using information technology at work, school and home, which corresponds to the high level of education within society.
- Cultural – high level of information culture understood as the level of acceptance of information as a strategic good and commodity, as well as the proper level of information culture understood as possessing the skills related to using computer equipment.(7)

The differences between individual definitions are mainly a result of the multi-dimensional character of the term "information society can be found at the intersection of once unrelated industries: communication, e-media and information industry which are based on the paradigm of digital information"(8), and, in turn, a result of describing this reality from the point of view closest to the interests of individual authors. What is not disputable for most of them, are the characteristics and functions of information society.

Characteristics of information society:

- Information production - mass character of generated information, mass need for information and mass mode of use of information.
- Information storage - technical abilities to collect and unlimited storing of information.
- Information processing - developing technologies and standards for uniform description and exchange of information.
- Information broadcasting - broadcasting information regardless of time and space.
- Information reception - ability to receive information by all interested parties.
- Information utilization - common, open and unlimited use of the Internet as a source of information.

Functions of information society:

- Educational - propagation of scientific knowledge and raising the general awareness of the importance of raising qualifications.
- Communicational - the task of information society is to create a means of communication between various groups within the global society.
- Socialization and motivational - stimulation of people temporarily or permanently excluded from free-functioning within the society. Additionally, it encompasses performance of individual occupations without the need to leave home and professional activation of the disabled.
- Participatory - ability to conduct online debates and to vote.
- Organizational - creating market competition conditions.
- Protection and control - creating mechanisms protecting citizens and institutions from Internet crime.

The abovementioned list of characteristics and functions directly indicates the tasks necessary for the creation of information society, which may be divided into three main groups:

- developing infrastructure,
- developing e-services,
- developing demand (incl. training).

Even though, in the case of developing infrastructure and, to a limited extent, in the case of developing e-services, commercial entities play the leading role (e.g. the development of fiber-optic networks for the needs ICT services or the most popular e-services such as online banking or shopping), in the case of developing public e-services, competence or activation training it is obvious that economic entities do not play a dominant role because of low profitability of such initiatives or because of legal limitations.

II LEGAL ASPECTS OF VOIVODESHIP SELF-GOVERNMENT ADMINISTRATION'S INTERVENTION IN DEVELOPING INFORMATION SOCIETY

The third level of local government administration – voivodeship self-government – was established through the Voivodeship Self-Government Administration Act of 5 June 1998(9). Since 1 January 1999 voivodeship self-government administration:

- 1) performs public tasks as defined in specific acts on its own behalf and at its sole responsibility,
- 2) administers voivodeship property,
- 3) individually conducts financial management on the basis of a budget plan.(10)

According to the obligations specified by the legislator, the main objectives of voivodeship self-government's activity are to ensure regional development which considers and protects regional identity, natural and cultural heritage.

To ensure this, the legislator requires the voivodeship local government to develop and implement a plan which will be a regional development strategy

Voivodeship local government established voivodeship development strategy, taking into consideration the following goals:

- 1) to cultivate Polish identity and to stimulate development and formation of national, citizen and cultural identity of its inhabitants and to cultivate and develop local identity,
- 2) to stimulate economic activity,
- 3) to raise the level of competitiveness and innovation of voivodeship economy,
- 4) to retain the values of the cultural and natural environment while considering the needs of future generations,
- 5) to shape and retain spatial order.(11)

However, such an entry would allow for too much of interpretation of the scope of tasks to be executed which is why in Art. 14.1 of the Voivodeship Local Government

Act the legislator specified a list of voivodeship local government's own tasks constituting the "obligatory program". These tasks include: supporting public education, including higher education; healthcare and its promotion; supporting culture and protection of cultural heritage; modernizing rural areas; spatial development; protecting consumer rights; employment policy and professional activation of the local employment market; supporting ICT initiatives (the note on ICT initiatives was included in the Act after amendment related to a "special ICT act" - own note).(12)

In the basic form, initiatives in this respect were limited to assigning voivodeship financing for individual institutions which directly executed said initiatives (hospitals, schools, voivodeship roads and motorways management, financial support of regional railroad transportation, etc.) This was a result both, a lack of ideas for a more effective manner of execution of assigned tasks and a lack of sufficient financial means for proper support initiatives.

The situation changed considerably with Poland's accession to the European Union. As a result of a huge cash inflow from the Integrated Regional Development Operational Programme (2004-2006) and even a bigger one from Regional Operational Programmes (2007-2013) mostly aimed at eliminating differences in the development of Poland and "the old" EU member states, most voivodeships updated their development strategies, planning more ambitious and considerably broader investments.

To ensure uniform development of Poland, legislator placed a requirement on the local government to adhere to national and EU strategies when devising regional strategies. This applies to both, subject and temporal coherence

In practice, this means that all regional documents need to agree with domain development strategies:

- at the European level, with the Digital Agenda for Europe (DAE) and its implementation plan at the national level, for which a consideration for the goals of implementation of DAE by regional and local authorities will be extremely important.(13)

- at the national level, with the Development strategy of information society in Poland by 2013(14), which defines the following main directions for the development of individual domains:

People:

Spur the development of intellectual and social capital of Poles using information and communications technology,

Economy:

Increase of efficiency, innovation and competitiveness of companies, thus, of Polish economy as a whole in the global market and to facilitate communication and cooperation between companies using information and communications technology,

The State:

Increase of accessibility and efficiency of public administration services using information and communications technology for redevelopment of internal processes within the administration and of the mode of providing services.(15)

A measure of the degree of execution of the strategy are the 13 specific goals, some of which should be achieved by voivodeship local governments within own projects, while the remaining ones through competitions enabling co-financing outside entities' initiations (other territorial government units, NGOs and businesses) within the regional component of the Human Capital Operational Programme and each of the sixteen Regional Operational Programmes. It is important, though, for own projects to retain strict relationship with own tasks resulting from the Voivodeship Local Government Act of 5 June 1998.

The new reality of developing information society was a result of a ICT Services and Networks Development Support Act of 5 May 2010(16) which authorizes local govern-

ment units to conduct ICT operations. Until then, ICT investments of voivodeship self-governments bore various formal and legal doubts, e.g. towards the applicable scope of public intervention into operations which were not directly included in the self-governments own tasks. Only after implementation of the Act of 5 May 2010 could the self-governments develop ICT networks (both regional and local), which has been treated as public utility own task since then. Those tasks should be financed through unit's own means (including through means acquired through EU aid programs). Local self-government units will mainly develop ICT infrastructure, its passive elements (wire channels, collocation rooms, posts, masts, cables) and prepare investments to be used as the basic layer of ICT networks. Self-governments may also develop fully-functional ICT networks and utilize networks and infrastructure and acquire the rights for already existing infrastructure. An important novelty is the ability to render accessible infrastructure and networks to ICT companies as well as to administrators of other non-public networks. The Act of 5 May 2010 also facilitates localization of a specific form investment, i.e. regional broadband networks - localization of such investments will be specified through a decision for establishing localization of regional broadband network issued by a specific voivode. The solution where the decision is issued by a voivode, irrespective of the existence or the form of spatial development plans, will considerably facilitate the preparation and execution of investments. The Act also regulates the facilitation of ICT investments at the level of local spatial development plans stating that a local spatial development plan cannot impose any restrictions and the solutions defined in such a plan cannot block localizations of ICT investments which constitute a public goal

III. LODZ REGION - DEVELOPMENT OF INFORMATION SOCIETY AND ITS FINANCING

Lodz region was one of the first voivodeships in Poland to develop a sector strategy for the development of information society. On 19 September 2007, the Board of Lodz region passed i-Lodzkie 2013 – Program Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Województwie Łódzkim do roku 2013 (i-Lodzkie - Programme for the Development of Information Society in Lodz region by 2013)(17), which specifies the priorities for the development of information society in the region indicating own key projects which are to help reach the projected level of e-development potential. A starting point for this document was an evaluation of the state of development of information society in Lodz region (2006). To evaluate the level of e-development in Lodz region as of 2006, the evaluators used a research methodology using the so-called eDevelopment potential indicator developed by experts at the Cities on the Internet Association to analyze the development of information society at district level. (...) In Lodz region, there were found no districts with very high level of eDevelopment. The highest value of the indicator achieved Lodz, which helped classify the city, together with the Skierniewice district and the Łódź Wschód district, as districts displaying high level of eDevelopment. 12 districts were classified as low-level eDevelopment districts, i.e. half of all administrative units at this level in the region(18) The potential for eDevelopment was then linked with the innovation potential of ICT sector in the region, utilization of ICT in education and higher education, indicators of computerization of Lodz region public administration and computerization of households in the region.

This offered basis for establishing priorities for developing information society in the region:

Priority I - human capital for eDevelopment - includes initiatives for the creation and improvement of ICT competences necessary for:

- effective utilization of information resources available online,
- work using tools and services available online,
- living among constantly developing ICT solutions (distance learning, contact with public institutions, but also entertainment)

Priority II - economic growth based on innovative ICT solutions - encompasses direct

support of initiatives for execution of innovative initiatives based on utilization of ICT products and services and modernization initiatives of traditional industry companies base on ICT(19)

Priority III - citizen-friendly online services - includes support of initiatives of self-government administration and self-government organization units which goal is to develop and propagate the system of public eServices and to support the development of other distance services.

Success of the i-Lodzkie 2013 Program Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Województwie Łódzkim do roku 2013 strategy is possible only if it is based on projects fulfilled within the framework of three building blocks of Information society:

1. Knowledge and skills, i.e. digital competences of entrepreneurs and the general population of the region.
2. Contents, i.e. services and applications available online.
3. Infrastructure, i.e. access to broadband Internet services.

The ongoing 2007-2013 financial perspective includes many diverse financial instruments which can be used for the development of information society. It must be stressed, however, that descriptions of individual operational programs and of the types of initiatives and projects which can be fulfilled within their framework is a nearly unintelligible network of relationships and references. As a result, successful utilization of EU financial aid requires extensive theoretic knowledge and experience. Another problem of using the financial aid is the low number of descriptions of Polish good practices, whereas good practices from the "original" member states are difficult to transfer onto the Polish ground, e.g. because of essential difference in legal regulations. Using the example of the Lodz region, I will attempt to trace the manner in which the regional self-government approaches this problem.

It is completely justifiable to choose the Lodz region as it is among the leaders among other Polish regions in this respect. As a proof of its position, in 2010, during 14th Cities on the Internet Conference, the region received the award "Złota @ 2010", sponsored by the Minister of the Interior and Administration, in the Polish Region - Leader of Information Society Development.

Within the scope of all the above mentioned building blocks of information society, the self-government of the Lodz region fulfils own projects. The overview of current projects has been developed according to the following model: project name, objectives (short description), value, source of financing.

1. Knowledge and skills, i.e. digital competences of entrepreneurs and the general population of the region.

1.1 - Innovation Capital 2009. Updating Regional Innovation Strategy in the Lodz region.

Project beneficiaries include entities responsible for developing and implementing Regional Innovation Strategy, entrepreneurs and academics. This is a key group for the development of the region's economy based on this type of knowledge.

The goal of the project is to update the Regional Innovation Strategy (RIS) by redefining the state of development of the region's knowledge-based economy and the level of utilization of innovative ICT solutions at entities developing and implementing RIS guidelines, which in turn is to help establish their training needs.

Project budget: 700,000 PLN Project is financed through Submeasure 8.2.2 of the Human Capital Operational Programme (systemic project):

1.2 - Innovation Capital 2009. Coach training

The goal of the project was to create a qualified support team for the development of

RIS by providing a group of 10 coaches, employees of the Marshal's Office in Lodz, with knowledge on innovation and information society. They will participate as coaches in training sessions organized by the Marshal's Office in Lodz for territorial administration units and their subsidiaries as well as for entrepreneurs with regard to innovation, information society, knowledge-based economy and the sources of financing of such areas. Project budget: 110,000 PLN Project is financed through Submeasure 8.2.2 of the Human Capital Operational Programme (systemic project)

1.3 Modern self-government - raising professional competence of Lodz region territorial self-government officials.

During a research towards updating RIS and CAF self-assessment at the Marshal's Office in Lodz it turned out that one of the bigger obstacles in developing region's information society was the lack of basic computer competences among self-government officials, i.e. people who, according to the theory of information society, should be at the heralds of change. In order to raise the level of those competences and to create a standard which would become a job requirement for all self-government officials in the region, a project entitled "Nowoczesny samorząd – podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników jednostek samorządu terytorialnego Województwa Łódzkiego" (Modern self-government - raising professional competences of Lodz region territorial self-government officials) was drawn up.

According to the grant application, the goal of the project was to raise and unify computer and communication competences of beneficiaries, which translates into an increase of the quality of services provided by public administration.

With regard to computer competences, all employees of Project Partners (Marshal's Office in Lodz, District Authority in Zgierz and Łódź Wschód District Authority) will take part in training which will prepare them to take and be successful at ECDL (European Computer Driving License) examination. Additionally, special training for IT specialists are being planned.

With regard to communication competences, the project will include a set of training sessions for public officials who contact Project Partners' clients directly - such training covers the knowledge related to developing and communicating information, provides a frame for managing the knowledge related to writing official correspondence, answers to requests, etc. and to developing Internet documents. Additionally, selected Project Partners' employees will participate in training on developing and managing websites, photo editors and basic graphic skills.

Project budget: 1,155,000 PLN Project is financed through Submeasure 5.2.1 of the Human Capital Operational Programme (competition project)

1.4 Updating RIS - research and monitoring

The goal of the project is to establish a constant control of the condition of SMEs by developing a method for systematic evaluation which will enable continued support corresponding to the real needs of SMEs, conducting cataloguing the region's potential, developing specific support strategies for the SMEs sector and a broad offer of services provided in the region, developing methodology offering the widest view of small and medium enterprises in the region.

Project budget: 1,328,000 PLN Project is financed through Submeasure 9.2.2 of the Human Capital Operational Programme (systemic project)

1.5 Lodz Platform of Knowledge Transfer

The goal of the project is to bring closer two key sectors for the development of the voivodeship: SMEs and R&D. An additional assumption is to create permanent and productive links between the business and the academia with support from public administration. Among those who will receive support there are entrepreneurs, academics working in the innovations sector and the employees of support institutions of business and public administration. An integral part of the Platform will be a website enabling

exchange of experience and information between research units, businesses and business support institutions.

Project budget: 1,456,000 PLN Project is financed through Submeasure 9.2.2 of the Human Capital Operational Programme (systemic project)

1.6 Strategic map of the region - researching the Lodz region for development scenarios

The goal of the project is to provide, using ICT, entities which influence the social and economic situation of the Lodz region with knowledge necessary for strategic decision-making by creating alternative development scenarios which will consider optimistic, pessimistic and neutral versions of the future for all communes, districts and sub-regions of the Lodz region.

Project is financed through Submeasure 8.1.4 of the Human Capital Operational Programme (systemic project)

1.7 Regions for better broadband connectivity - B3 Regions

This project, fulfilled under the auspices of the EU, supports the development of the best and the most efficient solution for introducing broadband technology, especially at highlands, rural areas and non-sufficiently developed areas. The goal of the project is to acquire practical knowledge in developing, execution and managing ICT investments by optimizing the process of developing broadband networks, rendering international good practices widely available, thus, enabling effective utilization of available resources.

Total project value: 3,500,000 Euro. Project financed through INTERREG IV C

2 Contents, i.e. services and applications available online.

2.1 Developing integrated system of public eServices in Lodz region (The Gateway of the Lodz Region)

This is one of the biggest and the most demanding logistically projects fulfilled by Lodz region self-government using EU funding. The project combines the efforts of 109 partners - territorial self-government institutions from the region. The goal of the project is to provide territorial self-government institutions (project partners) with hardware and software which will be used for providing e-services for the inhabitants of Lodz region. In the course of the project, six standard e-services will be developed which the inhabitants and the business will be able to operate online. The website and the electronic document flow projects partners will receive as part of the project will enable them to create new eServices.

Project budget: 22,665,004 PLN Project is financed within the framework of IV.2 Regional Operational Programme of Lodz region.

2.2 in4health - Regional Online Healthcare Services

The goal of the project is to raise the quality of life of the general population of Lodz region by enabling them to use a broad database of centralized information on healthcare through:

- access to online health self-diagnosis services,
- improving the quality of information related to the regional healthcare system by improving accessibility to essential information via information services,
- supporting pro-health programs using online tools,
- offering channels posting information about healthcare policy and eHealth and about the progress in implement them.

Project budget: 2,130,000 PLN Project is financed within the framework of IV.2 Regional Operational Programme of Lodz region.

2.3 Services of the Regional Medical Information System of Lodz region

The goal of the project is to improve management of healthcare institutions liable to the

voivodeship self-government, improve the utilization of tools and ICT at those institutions, improve ICT and computer tools competences, improve access to information and knowledge by implementing eHealth services.

Project budget: 17,651,448 PLN Project is financed within the framework of IV.2 Regional Operational Programme of Lodz region.

2.4 RICHARD (Regional ICT based Clusters for Healthcare Applications and R&D Integration)

The general goal of the project is to improve and promote research in new or existing and promising ICT-based territorial clinical models in the area of home healthcare in order to manage chronic illnesses. Another goal is to organize brokerage workshops in order to create a network for cooperation of different institutions developing research methodology and innovation in healthcare in the regions participating in the project and for exchange of good practices.

Project financed within the framework of the Seventh Framework Programme for Research, Technology Development (FP7).

2.5 EHR-QTN - Electronic Health Record Quality Thematic Network

The goal of the project is to develop a means of validation and certification of suppliers of electronic health records, a uniform European standard of electronic health record and European exchange of project-related knowledge and experience in this respect, by organizing e.g. national workshops, conferences in the countries which participate in the project and meetings of project partners.

Value of the Voivodeship project component: 24,000 Euro. 100% of the project is financed by the Competitiveness and Innovation Framework Programme 2007-2013.

2.6 Horse-back tourism - infrastructure of innovative and unique tourist product

Apart from developing the longest horse trail in Europe with rest areas and accommodations, the project will include, e.g. setting up of a website, network of tourist information centers and kiosks, providing interactive online services such as bookings, driving directions, all based on digital maps and GPS coordinates. Additionally, as part of the project, ambulances and other rescue vehicles will receive GPS equipment (over 250 sets) with maps with pre-loaded tourist trails. This is to lower the time of reaching an injured tourist waiting for help, which is especially important in forest areas.

Project value: 33,300,000 PLN This project is financed within the Innovative Economy Operational Programme.

3. Infrastructure, i.e. access to broadband Internet services.

3.1 Lodzka Regionalna Sieć Teleinformatyczna (Lodz Regional ICT Network)

The goal of the project is to ensure common, fast and secure access to knowledge, e-services and information offered online in selected areas for the general population, entrepreneurs and units of public administration in Lodz region. Uniform ICT network will enable us to increase access to electronic media and to raise the attractiveness of the region for ICT operators who provide the so-called last mile services. By opening the once inaccessible market will result in the increase of the number of investments related to end user infrastructure which in turn will help improve Internet access for institutions, businesses and the general population of peripheral areas facing the problem of "digital divide".

Project budget: 71,428,000 PLN Project is financed within the framework of IV.1 Regional Operational Programme of Lodz region.

3.2 Infrastructure of the Regional Medical Information System of Lodz region

The goal of the project is to improve management processes at healthcare institutions managed by the voivodeship, raise utilization of ICT tools and technology at those insti-

tutions, improve the treatment process by modernizing information systems.
Project budget: 22,347,472 PLN Project is financed within the framework of IV.1 Regional Operational Programme of Lodz region.

3.3 Infrastructure of the Regional Spatial Information System

The goal of the project is to develop a working tool (instrument) supporting the process of realization of statutory objectives of the voivodeship self-government, especially in regard to creating regional development strategies, as well as to produce a development plan and to update them, all considering the principles of sustainable development. The system will need to be used during the execution of statutory objectives of lower-level territorial self-government authorities (districts, communes), with regard to, e.g. Water Resources Law and Natural Environment Protection Law. The tool will consist of a specifically organized database necessary for numerical and spatial analyses, developed in a way which will enable free spatial aggregation of new variables and using any available techniques for analyzing data sets (matrixes).

Specific project goals:

- Optimize decision-making processes of all levels of public administration.
- Increase efficiency of environmental protection.
- Facilitate the work of crisis management services.
- Facilitate planning processes at the regional level.
- Raise investment and tourist attractiveness of the voivodeship.
- Facilitate the work of the Marshal's Office.

Project value: 30,645,674 PLN Project is financed within the framework of IV.2 Regional Operational Programme of Lodz region.

III.1 OVERVIEW OF INFORMATION SOCIETY DEVELOPMENT PROJECTS FULFILLED BY SELECTED VOIVODESHIPS

In order to understand the situation better, it is worth comparing information society development projects from the following 12 regions: Lublin, Lubusz, Lodzkie, Lesser Poland, Masovian, Podlaskie, Pomeranian, Świętokrzyskie, Silesian, Warmian-Masurian, West Pomeranian. Projects fulfilled by Lodzkie were re-listed on purpose. This will facilitate a thorough analysis of the types of projects fulfilled by the regions in respect to individual pillars of the development of information society and proper comparison of the projects fulfilled by each region.

INFRASTRUCTURE				
1	Development of e-administration systems in Lesser Poland	7,123,760.58	IROP	LESSER POLAND
2	Broadband Network of Lesser Poland	156,986,731.84	Regional Operational Programme	LESSER POLAND
3	Video communication system for the Office of the Marshal of Lesser Poland Voivodeship and organizational units of Lesser Poland Voivodeship	2,926,910.57	Regional Operational Programme	LESSER POLAND
4	Neutralization of the digital divide - the Internet as a chance for a better start for students in Lesser Poland	31,407,330.05	Innovative Economy Programme	LESSER POLAND
5	Virtual Museums of Lesser Poland	10,573,303.00	Regional Operational Programme	LESSER POLAND
6	Development of regional system of search engine optimisation in Lesser Poland Voivodeship	1,633,802.00	IROP	LESSER POLAND
7	Development of integrated information systems for managing and satellite monitoring in Lesser Poland	12,655,199.00	Regional Operational Programme	LESSER POLAND

8	Internet for Masovian Voivodeship	400,000,000.00	Regional Operational Programme	MASOVIAN
9	Neutralization of the digital divide in rural schools	9,630,000.00	Regional Operational Programme	MASOVIAN
10	Łódzka Regionalna Sieć Teleinformatyczna (Lodz Regional ICT Network)	71,500,000.00	Regional Operational Programme	LODZKIE
11	Infrastructure of the Regional Medical Information System of Lodz region	22,350,000.00	Regional Operational Programme	LODZKIE
12	Infrastructure of the Regional Spatial Information System	30,650,000.00	Regional Operational Programme	LODZKIE
13	Opole eSchool - the school of the future - stage 2	33,299,900.00	Regional Operational Programme	OPOLE
14	Broadband Network of Eastern Poland - Podlaskie Voivodeship	252,358,083.25	Development of Eastern Poland Operational Programme	PODLASKIE
15	E-Świętokrzyskie - development of ICT infrastructure	9,496,348.52	IROP	ŚWIĘTOKRZYSKIE
16	"e-świętokrzyskie Development of ICT Infrastructure of territorial self-government units"	38,987,458.52	Regional Operational Programme	ŚWIĘTOKRZYSKIE
17	"e-świętokrzyskie Development of Spatial Information System of Świętokrzyskie Voivodeship"	25,000,000.00	Regional Operational Programme	ŚWIĘTOKRZYSKIE
18	Development of Fibre-Optics Broadband Network in Eastern Poland	202,159,758.13	Regional Operational Programme	ŚWIĘTOKRZYSKIE
19	Śląska Sieć Punktów Dostępu do Informacji - SSPI (Information Access Point Network of Silesia)	410,600.00	Regional Operational Programme	SILESIA
20	Śląska Regionalna Sieć Szkieletowa (Silesia Regional Frame Network)	55,975,792.00	Regional Operational Programme	SILESIA
21	Development of the Virtual Culture Center eŚwiatowid.pl - establishing a cultural community website	1,755,411.38	Regional Operational Programme	WARMIAN-MASURIAN
22	Modernization and development of the Network Management Center at the Marshal's Office of Warmian-Masurian Voivodeship in Olsztyn	2,824,690.37	Regional Operational Programme	WARMIAN-MASURIAN
23	Development of broadband infrastructure and network of PIAPs in Warmian-Masurian Voivodeship	15,629,856.25	Regional Operational Programme	WARMIAN-MASURIAN
24	Purchase and implementation of ICT infrastructure at Wojewódzki Zespół Medycyny Przemysłowej (Voivodeship Group for Industrial Medicine)	124,281.30	Regional Operational Programme	WARMIAN-MASURIAN
25	Development of ICT infrastructure at Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego (Voivodeship Center for Psychiatric Treatment) in Olsztyn in order to improve the quality and availability of healthcare services.	1,477,385.50	Regional Operational Programme	WARMIAN-MASURIAN
26	Broadband Network of Eastern Poland - Warmian-Masurian Voivodeship	258,514,407.81	Development of Eastern Poland Operational Programme	WARMIAN-MASURIAN
27	Szczecin information society infrastructure - stage 1 Infrastructure	7,500,000.00	Regional Operational Programme	WEST POMERANIAN
28	Smart Koszalin - expansion of the e-Koszalin information society infrastructure - development of ICT and CCTV network	12,200,000.00	Regional Operational Programme	WEST POMERANIAN
29	"The Gates of Parsęta II" - information society infrastructure in the area of Parsęta basin	15,750,000.00	Regional Operational Programme	WEST POMERANIAN
eSERVICES				
1	The Gates of Lublin region-Computerization of Administration	36,249,910.41	Regional Operational Programme	LUBLIN
2	Development of Regional Infrastructure of Spatial Information	13,759,568.64	Regional Operational Programme	LUBLIN

3	e-Administration of Lubusz Voivodeship	25,000,000.00	Regional Operational Programme	LUBUSZ
4	Development of integrated system of public eServices in Lodz region (The Gateway of the Lodz Region)	22,655,000.00	Regional Operational Programme	LODZKIE
5	in4health - Regional Online Healthcare Services	2,130,000.00	Regional Operational Programme	LODZKIE
6	Services of the Regional Medical Information System of Lodz region	17,651,500.00	Regional Operational Programme	LODZKIE
7	RICHARD (Regional ICT based Clusters for Healthcare Applications and R&D Integration)		FP7	LODZKIE
8	EHR-QTN - Electronic Health Record Quality Thematic Network	120,000.00	Competitiveness and Innovation Framework Programme 2007-2013	LODZKIE
9	Horse-back tourism - infrastructure of innovative and unique tourist product	8,000,000.00	IE OP	LODZKIE
10	System of modern economy of Lesser Poland - Measure 2.6 IROP	800,745.67	IROP	LESSER POLAND
11	Expansion of availability of e-services in Lesser Poland	3,177,446.57	Regional Operational Programme	LESSER POLAND
12	Tourist Information System in Lesser Poland	1,230,000.00	Regional Operational Programme	LESSER POLAND
13	Development of integrated computer system for managing property in Lesser Poland Voivodeship and in the voivodeship's organizational units	1,999,360.18	Regional Operational Programme	LESSER POLAND
14	Lesser Poland Voivodeship Roads Management System	4,323,678.00	Regional Operational Programme	LESSER POLAND
15	Increased utilization of ICT tools in regard to services provided by Wojewódzki Specjalistyczny Szpital Dziecięcy im. św. Ludwika w Krakowie (Saint Ludwik's Voivodeship Specialist Children's Hospital in Cracow)	605,815.40	Regional Operational Programme	LESSER POLAND
16	Implementation of e-services for registration of patients at Ośrodek Rehabilitacji Narządu Ruchu "Krzeszowice" ("Krzeszowice" Motor Rehabilitation Center)	936,120.00	Regional Operational Programme	LESSER POLAND
17	Development of computer system supporting administration with integration of database resources in the voivodeship and the district	49,180,032.00	Regional Operational Programme	LESSER POLAND
18	Development and implementation of an access system to environmental information by public administration units	1,469,848.70	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (Voivodeship Fund for Natural Preservation and Water Management)	LESSER POLAND
19	Expansion of electronic administration at Masovian Voivodeship's local self-governments for elimination of bipartition of the voivodeship's potential	48,780,000.00	Regional Operational Programme	MASOVIAN
20	Increase in the growth rate of competitiveness of Masovian Voivodeship by developing information society and the economy based on knowledge by creating integrated knowledge bases about Masovian region	146,340,000.00	Regional Operational Programme	MASOVIAN
21	Development and implementation of innovative methods for integrating cadastre data, master maps and Topographic Database and for modernization of public services provided by Służba Geodezyjna i Kartograficzna (Cartographic and Survey Office)	20,000,000.00	EEA Financial Mechanism Fund and the Norwegian Financial Mechanism	MASOVIAN
22	Opole eSchool - through school into the future	16,649,950.00	Regional Operational Programme	OPOLE

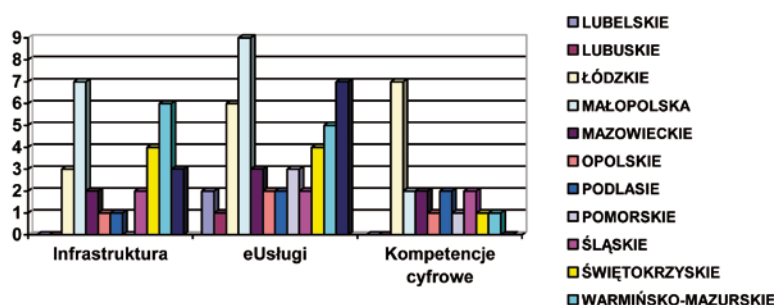
23	Opolskie online - spatial information system and informational and promotional website of Opole Voivodeship	9,961,618.56	Regional Operational Programme	OPOLE
24	Implementation of electronic services for the general population of Podlaskie Voivodeship - part II, local self-government administration	67,900,000.00	Regional Operational Programme	PODLASKIE
25	e-Health Podlasie Information System	61,987,663.08	Regional Operational Programme	PODLASKIE
26	Digitalization of the national cartographic and survey database and development of organization, management and online access system.	6,300,000.00	EEA Financial Mechanism Fund and the Norwegian Financial Mechanism	POMERANIAN
27	Integrated Tourist Information System of Pomeranian Voivodeship	10,500,000.00	Regional Operational Programme	POMERANIAN
28	Pomeranian Voivodeship - a good heading towards best education. Support of students with exceptional skills in mathematics, physics and informatics	8,100,000.00	HC OP 9.4	POMERANIAN
29	Otwarty Regionalny System Informacji Przestrzennej - ORSIP (Open Regional System of Spatial Information)	4,897,200.00	Regional Operational Programme	SILESIAN
30	Extension and popularization of the Systemu Elektronicznej Komunikacji Administracji Publicznej w Województwie Śląskim - SEKAP2 (Public Administration Electronic Communication System in Silesian Voivodeship)	10,284,600.00	Regional Operational Programme	SILESIAN
31	Implementation of public e-services for the general population of rural areas of Warmia and Masuria and Powiśle by developing a computer system of the Warmian-Masurian Voivodeship Ośrodek Doradztwa Rolniczego (Warmia and Masuria Farmers Consulting Center) in Olsztyn	1,204,006.03	Regional Operational Programme	WARMIAN-MASURIAN
32	e-Patient - Expansion of the electronic services system of Wojewódzki Szpital Specjalistyczny (Voivodeship Specialist Hospital) in Olsztyn	3,214,617.75	Regional Operational Programme	WARMIAN-MASURIAN
33	eTeatr - digitalization and computerization of Teatr im. A. Sewruka (A. Sewruk Theater) in Elbląg	467,590.25	Regional Operational Programme	WARMIAN-MASURIAN
34	Providing high-quality services for the general population by updating the system and computer structure at Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny dla Dzieci w Ameryce (Voivodeship Children's Rehabilitation Hospital in Ameryka)	717,274.78	Regional Operational Programme	WARMIAN-MASURIAN
35	"ePacient at the Wojewódzki Szpital Zespolony (Voivodeship Merged Hospital) in Elbląg - facilitation of patient services and related medical data using new technologies improving security	495,229.65	Regional Operational Programme	WARMIAN-MASURIAN
36	e-Pedagogy Education Information Center of Warmia and Masuria	1,785,626.02	Regional Operational Programme	WARMIAN-MASURIAN
37	Warmia - Masuria Tourist Website	2,296,317.07	Regional Operational Programme	WARMIAN-MASURIAN
38	Purchase of record program for water melioration works, inland fisheries, hunting grounds, minerals (aggregate) and essential computer equipment	2,037,043.96	Regional Operational Programme	WARMIAN-MASURIAN
39	Computerization of the Voivodeship Specialist Children's Hospital in Olsztyn - Stage I	3,178,543.27	Regional Operational Programme	WARMIAN-MASURIAN
40	Improving the quality and availability of health-care services by comprehensive computerization of Samodzielny Publiczny Zespół Gruzlicy i Chorób Płuc (Independent Public Center for Tuberculosis and Lung Diseases) in Olsztyn	1,417,488.02	Regional Operational Programme	WARMIAN-MASURIAN
41	Parkowa 2.0	228,483.77	Regional Operational Programme	WARMIAN-MASURIAN
42	Education website of West Pomeranian Voivodeship - Koszalin	5,991,300.00	Regional Operational Programme	WEST POMERANIAN

43	Tele-healthcare - element of West Pomeranian Voivodeship's e-health	3,000,000.00	Regional Operational Programme	WEST POMERANIAN
44	Education website of West Pomeranian Voivodeship - Szczecin	8,250,000.00	Regional Operational Programme	WEST POMERANIAN
45	Safety Together Website	1,200,000.00	Regional Operational Programme	WEST POMERANIAN
46	Gmin@ riding the crest of the wave	1,874,588.00	Regional Operational Programme	WEST POMERANIAN
47	"The Gates of Parsęta II" - information society services in the area of Parsęta basin	1,495,127.00	Regional Operational Programme	WEST POMERANIAN
48	Systemic project "e-Administration and e-Tourism in West Pomeranian Voivodeship"	17,500,000.00	Regional Operational Programme	WEST POMERANIAN
DIGITAL COMPETENCES				
1	Professional improvement of teachers in using ICT.	11,265,642.45	HC OP	LESSER POLAND
2	Raising IT qualification of the general population of Lesser Poland	1,060,000.00	HC OP	LESSER POLAND
3	Now's the time for Masovia II	11,110,000.00	HC OP	MASOVIAN
4	Masovian inhabitants	20,160,000.00	Regional Operational Programme	MASOVIAN
5	Innovation Capital 2009. Updating Regional Innovation Strategy in the Lodz region.	700,000.00	HC OP, Sub-measure 8.2.2.	LODZKIE
6	Innovation Capital 2009. Coach training	100,000.00	HC OP, Sub-measure 8.2.2.	LODZKIE
7	Modern self-government - raising professional competence of Lodz region territorial self-government officials.	1,155,000.00	HC OP, Sub-measure 5.2.1.	LODZKIE
8	Updating RIS - research and monitoring	1,328,000.00	HC OP, Sub-measure 9.2.2.	LODZKIE
9	Lodz Platform of Knowledge Transfer	1,456,000.00	HC OP, Sub-measure 9.2.2.	LODZKIE
10	Strategic map of the region - researching the Lodz region for development scenarios	1,700,000.00	HC OP, Sub-measure 8.1.4.	LODZKIE
11	Regions for better broadband connectivity - B3 Regions		INTERREG IV C	LODZKIE
12	Raising professional qualifications of Opole Voivodeship Marshal's Office officials in management, interpersonal skills and ICT	2,430,535.00	HC OP, Sub-measure 5.2.1.	POLE
13	e-Podlaskie - expansion perspectives of Podlaskie Voivodeship Information Society	1,999,998.00	HC OP	PODLASKIE
14	Raising the skills of employees - elimination of the competence gap in regard to informatics	9,999,906.00	HC OP	PODLASKIE
15	Better management at the Marshal's Office of Pomeranian Voivodeship	1,600,000.00	HC OP, Sub-measure 5.2.1.	POMERANIAN
16	Expansion of the system of key functional areas and competences of Świętokrzyskie Voivodeship Marshal's Office officials	3,764,808.56	HC OP, Sub-measure 5.2.1.	ŚWIĘTOKRZYSKIE
17	Electronic Improvement and Computer Education of Teachers - eDeN	1,000,000.00	HC OP 5.2.1.	SILESIAN
18	GIS Academy	24,600.00	HC OP 5.2.1.	SILESIAN
19	Professional self-government office	3,236,394.31	HC OP 5.2.1.	WARMIAN-MASURIAN

* own work based on information collected from 12 Marshal's Offices

Based on the data collected one may conclude that regional self-governments are implementing:

- 29 projects related to investments in information society infrastructure of the total value of PLN 1.676 billion,
- 48 projects related to information society public eServices of the total value of PLN 655 million,
- 19 projects related to building computer competences of the total value of PLN 71 million.

List of projects executed by Polish voivodeships in relation to individual sectors of information society

IV CONCLUSIONS

Analysis of the list of investment of voivodeship self-governments towards developing information society indicates that the biggest projects are related to the development of regional ICT networks. On the one hand, this is obvious - development of frame fiber-optic networks is an exceptionally expensive task which entails subsequent construction work, the need to acquire complex authorizations and to develop multi-stage investment plans. Further analysis of the level of execution of the projects shows that those projects raise most doubts towards to legitimacy of public intervention in the ICT market, manner of execution of projected investment goals (e.g. design/build type tenders and procurement of ready-made networks, own company, external commercial institution, or other form of substitute investor). Additionally, different legislatures of Poland and of the EU do not provide a conclusive answer whether regional ICT network development projects require notification?

As one can see above, the majority of projects implemented by voivodeship authorities is financed through Regional Operational Programmes or Measure 5.2 of Human Capital Operational Programme. Rarely is it the case that the self-governments use the Innovative Economy Operational Programme, programs other than Submeasure 5.2 of HC OP, or European Economic Area Financial Mechanism Fund and the Norwegian Financial Mechanism, INTERREG, etc.

This is a result of various conditions:

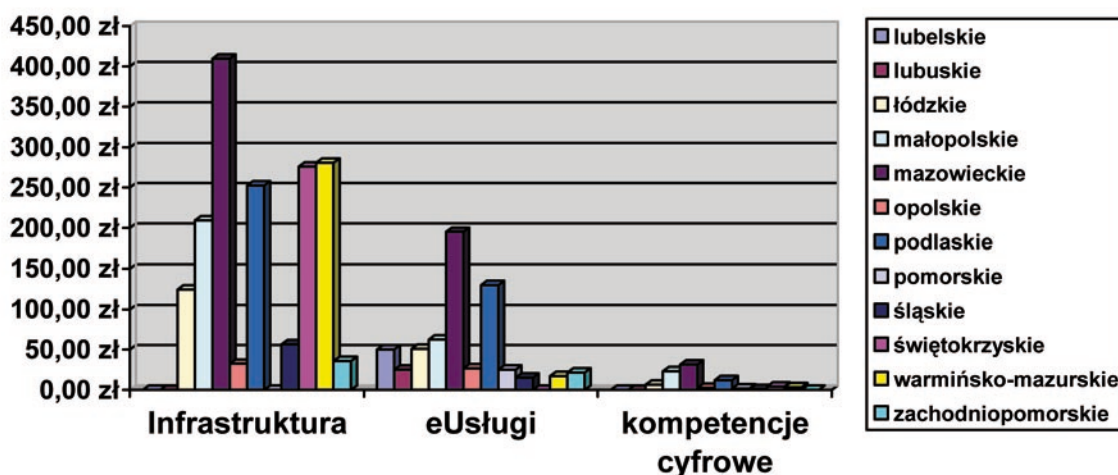
- in the case of Regional Operational Programme, voivodeship authorities has a considerable influence on the choice of financial priorities. This means that they can be related to a significant extent on the priorities of regional development strategy. Such compatibility of priorities, at least in theory, should ensure successful execution of voivodeship development priorities, including those related to information society,
- in the case of voivodeship self-government's projects financed through Regional Operational Programme, Marshal's Offices perform a double role of: ROP managing authority and the beneficiary. This does not mean, of course, that such projects selected through a competition are evaluated differently than in the case of other beneficiaries. It must be noticed, though, that their authors have a much more natural and easier access to knowledge base, sources and specialist consulting by organizational units which possess the knowledge about the preparation and evaluation process of such grant applications.
- the EU source of financing of ROP is the European Regional Development Fund. This means that it is the money "marked for" the execution of investment objectives. It is one of the reasons why most projects listed above are of the "hard" character, i.e. development of infrastructure or eServices,
- except Lodz region, all other voivodeships implement projects related to the development of digital competences which main focus is on raising the knowledge of self-government administration officials. This is obviously in accord with Priority 5.2 of HC OP

("Good management" priority). One could reason that this is a result of the necessity to turn the officials of Marshal's Offices into "beacons" of information society, however, this does not seem sufficient enough.

- practically no voivodeship (again, except Lodzkie) fulfils research projects in innovation and information society. Leaving aside the obvious fact that without this one cannot be talking about a planned, and what is more, successful development of knowledge-based economy, those local self-government authorities use their own ideas and intuition how specific compulsory project initiatives should look like when planning the development of information society.

- a side effect of such actions is copying the same projects by different local authorities
- if one voivodeship successfully implements a given project, other willingly copy it, rarely modifying it to their specific character. Even though it might seem understandable in the case of investment projects, where most regions want to fill the "gaps" in their charts, i.e. areas the inhabitants and businesses of which have no access to broadband Internet, thus, they must develop regional ICT networks, in the case of eServices repetitiveness of project scope is, in my opinion, a result of existing legal regulations which enable other regions to use good practices developed by regions which implemented such investments first as well. It seems obvious that initially different eServices need to be implemented in the highly-industrialized Silesian Voivodeship and different the typically agricultural Podlaskie Voivodeship.

The list includes twelve out of sixteen Polish voivodeships. One might think this will produce a blurred image of the development of the society in Poland by regional authorities. However, the list includes regions which spend the most on such initiatives ("the richest": Masovian, Silesian, Greater Poland) as well as those which are the most active (Lodzkie, Lesser Poland, Warmian and Masurian). The missing voivodeships could alter the values of financing for individual pillars of the development of information society, however, they would not influence the general trend

Voivodeship financing of projects implemented within specific pillars of the development of information society (in millions PLN)

Analysis of the financing and the number of projects within specific pillars indicates one more important aspect of local self-government investments in the development of information society, i.e. poor balancing of expenditures. When compared with the level of financing of infrastructure and eServices, the level of spending and the number of projects aimed at raising digital competences is strikingly low. Pre-accession experience and the situation during the previous program period (2004-2006) show that local self-governments cope, for better or for worse, with project implementation and spending

the financial resources. It is highly probable that the financial aid for 2007-2013 will help Poland prepare technological basis for a new type of society: information society. Unfortunately, such distribution of emphasis may result in a situation when we will have great information highways of huge bandwidths, central and local administration will operate several modern eServices but there will not be anyone willing to use them.

Paweł A. Nowak

Director of the Information Society Department at the Infrastructure Department of the Marshal's Office in Lodz is responsible for the execution of key projects related to information society (e.g. the Gates of Lodz Region, Lodz Regional ICT Network), promoting information society in the region and for cooperation with public and private institutions in this respect.

Lecturer at the Department of Local Government Economics, Faculty of Economics and Sociology, University of Lodz. He specializes in the widely understood notion of information society, especially: territorial marketing, social and cultural conditions of spatial economics and public finances (Public-Private Partnership, public procurement).

1. Digital Agenda for Europe, the European Commission website: www.europa.eu
2. T. Goban-Klas, Szkoła wobec pokolenia smsu, [in]: W. Strykowski, W. Skrzydlewski (ed.), Media i edukacja w dobie integracji, EMPI2, Poznań 2002.
3. K. Koyama, Introduction to Information Theory, Tokio, 1968
4. T. Hofmøkl, Internet 2000 – nowe możliwości – nowe wyzwania, report for the 2nd "Miasta w Internecie" conference, Zakopane 1998
5. St. Juszczak, - Człowiek w świecie elektronicznych mediów – szanse i zagrożenia, Ed. Uniwersytet Śląski, Katowice 2000
6. T. Goban-Klas, P. Sienkiewicz, - Społeczeństwo informacyjne: Szanse, zagrożenia, wyzwania. Ed. Fundacja Postępu Telekomunikacji, Kraków 1999
7. Łuszczak, M., Pawłowska, A., - Stan zaawansowania społeczeństwa informacyjnego w Polsce, Ed. Polska Fundacja Spraw Międzynarodowych, Sprawy Międzynarodowe nr 2(LIII), Warsaw 2000
8. OECD 1999. Science, technology and industry. Scoreboard 1999 - Benchmarking knowledge economies. Paris 1999.
9. VOIVODESHIP LOCAL GOVERNMENT ACT of 5 June 1998 (see Polish Journal of Laws of 2001 No. 142 Item 1590)
10. VOIVODESHIP LOCAL GOVERNMENT ACT of 5 June 1998 Art. 6(1)
11. VOIVODESHIP LOCAL GOVERNMENT ACT of 5 June 1998 Art. 11(1)
12. VOIVODESHIP LOCAL GOVERNMENT ACT of 5 June 1998 Art. 14(1)
13. Europejska Agenda Cyfrowa program rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Unii Europejskiej w latach 2010-2015 – wprowadzenie i główne dokumenty, ed. MSWiA, 2010
14. Strategia rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce do roku 2013, p. 12, ed. MSWiA, 2008
15. Strategia rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce do roku 2013, p. 12, ed. MSWiA, 2008
16. ICT Services and Networks Development Support Act (Polish Journal of Laws 2010 No. 106 Item 675)
17. i-Lodzkie 2013 Program Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Województwie Łódzkim do roku 2013, ed. Marshal's Office in Lodz, 2007
18. i-Lodzkie 2013 Program Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Województwie Łódzkim do roku 2013, ed. Marshal's Office in Lodz, 2007
19. i-Lodzkie 2013 Program Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego w Województwie Łódzkim do roku 2013, ed. Marshal's Office in Lodz, 2007

Anna Górczyńska, Ph.D

*The Faculty of Law and Administration of the University of Lodz
The Department of European Economic Law*

Electronic public procurements

1. Introduction

Public procurements are contracts which are concluded between public entities and private entities on the performance of construction works, supplies and services. It means that all expenses which come from public funds including also funds which come from EU structural funds must be spent in accordance with regulations concerning public procurements. In 2009, the value of the public procurement market in Poland reached PLN 126.7 billion, whereas in 2010 - PLN 167 billion. Such a significant increase in the value of public procurements was caused by the inflow of EU funds within the current planning period for 2007-2013.

The term "electronic public procurements" refers to those procurements which are processed electronically among others in the scope of such activities like: submitting bids electronically, using an electronic signature, carrying out the electronic process of proceedings documentation. Awarding public procurements in an electronic form may be considered both on the basis of the Civil Code(1), and the Public Procurement Act(2). The Civil Code regulates the laws which refer to electronic negotiations as well as auctions and electronic tendering. Due to the complexity and scope of this study civil law regulations are not going to be the object of deliberations contained below(3). However, the analysis will cover electronic procurements in the Public Procurement Act.

In light of the Public Procurement Act the electronic form is required for two modes of proceedings: electronic bidding and the dynamic purchasing system as well as selecting the best bid on the basis of an electronic auction. They make it possible to replace the traditional paper form of the award of procurements with a computer form and transfer the tender procedures to the Internet. Currently, these forms are not widely-used in practice although they are becoming more and more popular because they make it possible to save between 20% and 30% of the procurement value(4).

The Public Procurement Act along with secondary legislation regulate the award of public procurements in Poland and if the so-called EU thresholds are exceeded(5) EU law provisions are applied(6) according to which it is necessary to publish tender notices in the Official Journal of the European Union.

The basic modes of awarding public procurements are open tenders (used in 2009 in 68% cases and in 2010 in 76.89% of the proceedings), limited tenders, negotiations with announcements, negotiations without announcements, competitive dialogues, sole-source procurements, Requests For Quotes and electronic bidding. Electronic bidding is the shortest procedure of all – 34 days on average (28 days in 2008) as compared to an open tender which takes on average 36 days, a limited tender - 74 days, a competitive dialogue - 102 days(7).

Electronic bidding is specially promoted in the European Union as the mode of awarding public procurements due to the clarity of the proceedings, short time it takes and significant savings connected with selecting the best bid (up to 20%). Owing to that, the EU Member States as soon as in the Lisbon Strategy postulated that 20% of the procurements were awarded in the electronic form by 2012. The intended target was not achieved in all the EU member states – the Scandinavian countries in particular are leaders in the electronization of procurements.

The Commission communication entitled The Action plan for the implementation of the legal framework for electronic public procurement is the detailed document specifying the principles of electronic procurements(8). According to the Commission the popularization of the procurements awarded electronically will make it possible for the governments to save up to 5% of the expenses and up to 50-80% of the transaction costs both for the buyers and the suppliers.

According to the latest data of the Public Procurement Office(9), the electronic bidding referred merely to 0.17% of the procurements in 2010 (as compared to the previous years: 2009 - 0.16%, 2008 - 0.05%, 2007- 0.05%)(10). To popularize the electronic form of awarding public procurements actions of the Polish government have been observed for a couple of years which are aimed at the popularization of electronic procurements by e.g. creating free-of-charge Electronic Auction Platforms (since 2009) and Electronic Auctions (since 2010). Moreover, commercial companies offer special auction and bidding software on various levels of complexity. Basing on an analysis of available data you may notice a growing tendency in the usage of electronic auctions and biddings according to the publication of notices in the Public Procurement Bulletin. The increased interest of procurers was influenced both by launching a free-of-charge platform and legislative changes(11). In 2008, the electronic bidding mode was used in 77 cases whereas in 2009 in as much as 302. In 2008, the selection of the best bid by an electronic auction was used in 194 proceedings and in 2009 – in 311.

2. Electronic bidding

Electronic bidding is regulated by provisions of Articles 74 – 81 of the Public Procurement Act. Bidding is used for those procurements which value does not exceed the EU thresholds because such a procedure is not specified by EU law provisions but they introduce the possibility of using electronic bidding which is not a separate proceedings mode. In Polish law, electronic bidding is defined as a procurement awarding mode where the contractors use an electronic form available from a website to place subsequent, more advantageous bids, the so-called decrements which are subject to automatic classification. It means that contractors beat down the bids placed by their competitors by electronically offering lower and lower prices. At the same time, they can observe the course of bidding and the prices offered by others and immediately react to other bids(12).

Currently, there are no restrictions as regards the object of a procurement which means that bidding may be used both for the supplies, services and construction works(13). A restriction which refers to the discussed mode is the requirement to place the bids using an electronic form which is available from a website thus e.g. an electronic mail cannot be used for placing bids. The form available from a website must make it possible for one to fill in the data while being directly connected with this website which means that bids are available both for the procurer and all members of bidding. A direct connection with the website makes it possible to run bidding in real-time i.e. a bid which is placed during bidding by one of the contractors is visible for all members of the proceedings(14). The rule of clarity and openness of tendering proceedings is realized in this manner.

2.1 Preparatory proceedings

Bidding starts from publishing a notice in the Public Procurement Bulletin, on the procurer's website and on the website on which the bidding will take place. Publishing a notice is aimed at notifying all contractors who may possibly be interested in bidding of the possibility to participate in electronic proceedings. The requirement to publish a notice is aimed at disseminating information and encouraging as many entrepreneurs as possible to participate in the proceedings. An information must also be added on the procurer's website

and on the website on which bidding will take place which more than not will be a website which belongs to an entity other than the procurer because he has to have proper computer systems which make it possible to run bidding(15) in real-time.

The Act specifies minimum requirements regarding the notice a part of which constitute standard requirements which apply to all procurement notices (Art. 75). These are e.g. the name and address of the procurer, the mode, the object, the conditions of participation in the proceedings and a description of the assessment stating whether these conditions are met, information on the statements and documents that must be submitted by the contractors to confirm that they meet the conditions of participation in proceedings, the bid validity period and the procurement deadline. The requirements regarding the performance security and the essential provisions which will be introduced into the future contract or into the general conditions of a contract or a sample contract are also standard elements of each proceedings.

As for electronic bidding, the legislator has not imposed any obligation to prepare the terms of reference thus a detailed procurement description must be provided in the notice. It is especially important in terms of bidding which is aimed at awarding a procurement other than a procurement connected with supplies or services of a specific kind and those which are widely procured. It especially regards biddings for the performance of construction works e.g. road repairs. Thus, providing only a CPV code (Common Procurement Vocabulary) is not sufficient because a description which will be unclear or will give preference to a specific contractor may be considered an infringement of the rules of fair and equal competition(16). The task is complicated enough because the forms may contain only a limited number of characters and they cannot contain e.g. drawings or plans. A solution to this problem may include adding to the procurer's website a separate document which will contain a detailed description of the procurement object(17).

The notice may also include elements typical for electronic bidding such as the address of the website on which the bidding will take place. Moreover, it is necessary to specify the requirements regarding the registration and identification of contractors including the technical requirements regarding computer devices. It means that you should specify in details what a contractor must have or what he has to do – that is: the technical requirements of computer hardware, necessary software, the type and parameters of an internet connection necessary for proper connectivity with the bidding system. You should also specify the required settings of the intranet, maximum acceptable level of network security and other elements which would make it impossible to use the bidding system if they were missing(18).

You should ensure that the participants of bidding remain anonymous and that the data provided by them remains confidential. The manner of proceedings in the course of bidding is also specified particularly by determining the minimum value of decrement. The decrement value may be specified as a sum or percentage in relation to e.g. the starting price. Due to the possibility of increasing the effectiveness and speed of proceedings it should be possible to offer decrements which exceed those specified by the procurer. However, offering decrements of a value which is lower than that specified in the notice should be considered ineffective(19). The deadline for submitting applications allowing participation in the proceedings is also specified as well as the date and conditions of opening and closing the bidding.

The possibility of specifying the starting price already in the notice raises doubts of many practitioners. However, from a pragmatic point of view specifying the starting price should not raise any doubts because this information is provided to everybody on equal rules in accordance with the rule of competitiveness, it is used for bringing the proceedings forward and becomes an indicator of a contractor's decision on active participation in the bidding. Owing to that, it should be the procurer who makes the decision

concerning the starting price.

A procurer specifies in the notice the conditions of participating in the proceedings as well as the rules of meeting these conditions and he invites only such contractors who have met the specific conditions to participate in the bidding – thus he should determine what documents or statements he expects them to provide. In principle, those documents should be submitted electronically although the procurer may require them to be submitted in a written form.

All the contractors who are interested in participating in the bidding are obliged to submit an application allowing them to participate in bidding within the period of time specified by the procurer in the notice which cannot be shorter than 7 days. All the contractors who submitted an application within the defined period of time and meet the conditions of participation in the proceedings should be allowed by the procurer to participate in bidding. Thus, it is not possible to make a selection of entrepreneurs and limit their number to a group which meets the procurer's requirements to the largest extent. However, to be able to run further proceedings at least two applications which allow participating in the proceedings must be submitted. If this requirement is not fulfilled the proceedings must be annulled (Art. 93(1)(7)).

A procurer may request a bid bond to be provided within the period of time specified by himself although not later than before the date of opening the electronic bidding. According to Art. 45 and 46 of the Public Procurement Act the bid bond value may equal up to 3% of the procurement value and may be provided both in cash and in the form of e.g. bank sureties and guarantees or insurance guarantees. It should be assumed that similarly to other modes the information on the bid bond should also be provided in the procurement notice.

The date of opening of the electronic bidding is already specified in the notice but according to the act (Art. 76, section 4) it cannot be shorter than 5 days from the date when a call for tenders is submitted to the contractors. The bid validity period must be specified in a call for tenders and within this period a contract with the contractor offering the lowest price should be concluded.

2.2 Direct bidding

Since the moment a bidding is opened until it is finished the procurer communicates electronically with the contractors and provides them with all applications, statements and other information in this manner. It means that it is necessary to communicate by using an electronic form which is available from the bidding website not by any electronic communication method. Each of the parties should be obliged to immediately confirm the receipt of the documents and other information provided(20) on a request of the other party. At this moment, direct bidding starts because the above-mentioned activities constituted the phase aimed at preparing to run the bidding in a strict sense.

In electronic bidding each bid must only have an electronic form (Art. 78). It is an exception to the general rule saying that bids must have a written form and it is even a rejection of the bid as invalid if it is placed in a written form. A secure electronic signature which is verified with a valid qualified certificate does not have to be attached to the bid. The lack of the obligation regarding a qualified electronic signature which was introduced by the amendment of 2008 was aimed at promoting the usage of bidding. However, the provision of Art. 82 which says that bids must be placed with the so-called secure electronic signature is still in force. In practice, there are many misunderstandings connected with this provision because the procurers still require the contractors to provide an electronic signature verified with a valid qualified certificate. To avoid any misunderstandings and fulfill the legislator's intentions the obligation to follow Art. 82 should be excluded in the discussed

mode(21).

The bids which are placed by contractors are automatically classified on the basis of their prices. Thus, the price is the sole assessment criterion and contractors may place multiple bids with lower and lower prices. Owing to that, a bid is not binding any longer when a different contractor places a more advantageous bid which means that its price is lower than that of the previous bid.

The legislator makes it possible for a procurer to run bidding during one or many phases (Art. 79). An information concerning the phases and their duration should be provided in a notice. A reservation should also be provided in the notice saying that if the bidding will be run in many phases only those contractors who previously submitted any decrements will be qualified to enter the next phase. This solution is aimed at reducing the number of proceedings members by excluding those members who only passively observe the course of a procedure. During each of the bidding phases a procurer is obliged to provide all members with information on the proposals of bids placed by them, the number of contractors who participate in each phase as well as the prices of the bids placed by them. A division of an electronic bidding into phases makes it similar to some extent to a limited tender because in this mode the bids are also placed by contractors who have previously been qualified to participate in the proceedings.

The obligation to provide bidding confidentiality is an important regulation i.e. it is the regulation which says that until an electronic bidding is closed the information which makes it possible to identify a contractor cannot be disclosed. As said above, the regulations concerning the terms of reference are not applied.

A bidding is closed in principle within the period of time specified in the notice and in the case of a multiphase bidding – when the last bidding phase is finished. A procurer may also close the bidding if no new decrements are placed within the period of time specified in the notice. As soon as bidding is finished a procurer should immediately provide the name and address of the contractor whose bid has been chosen on the website. The procurement is awarded to the contractor who offered the lowest price. However, at least two applications allowing participation in bidding must be submitted for the whole procedure to remain valid. The proceedings should be also annulled if no bid has been placed or in such a situations as specified in Art. 93, section 1. A contractor is not entitled to any legal protection measures concerning the course of bidding as well as its result and due to this reason it is acceptable to conclude a contract with the contractor who won the bidding immediately when it is finished.

3. The dynamic purchasing system

A dynamic purchasing system is a method of awarding the public procurements specified in EU law and consequently also in Polish law (Art. 102-109). Its task is to qualify the contractors on the basis of the approximate bids from who, during the course of the system the contractors of the specific tasks covered by this system are selected(22). In principle, it is established for a period of 4 years and in special situations – for a longer period of time. The legislator underlines that the system cannot be used to limit the competition.

It should be noted that establishing the system by a procurer is absolutely voluntary and it is him who decides on using the discussed mode. According to the system, the sole way of communication between a procurer and the contractors in each phase of the procedure are is by electronic means i.e. it is a peculiar exception to the rule of voluntary communication between a procurer and the contractors(23).

As for the dynamic purchasing system, the rules regarding open tenders are appropriately applied. There is also no upper limit as regards the value of the procurement covered by the

dynamic purchasing system. The value of the dynamic purchasing system is the total value of all procurements a procurer desires to award during the period of the system.

Similarly to other electronic procurements, in the case of the discussed method all statements, documents, applications, notifications, calls and other information are provided electronically. A secure electronic signature which is verified with a valid qualified certificate has to be attached to bids otherwise they will be considered invalid. As for this case, the required qualified electronic signature should also be overruled due to the excessive formalism of proceedings.

3.1 Establishing the system

A proceeding is initiated with a notice on establishing a dynamic purchasing system. Depending on whether the procurement value exceeds the EU thresholds or is below them, the notice is published in the Public Procurement Bulletin or the Official Journal of the European Union respectively. From this day on, the terms of reference should be made accessible from the procurer's website as well as other information concerning the system – in particular: specification of the object of procurements, the duration of the system, expected dates of procurements, technical requirements concerning contacting a procurer with contractors. The terms of reference should be available from the website specified by a procurer throughout the duration of the dynamic purchasing system (Art. 104).

In order to be allowed to participate in the dynamic purchasing system, contractors have to place bids which are called "approximate bids". It is aimed at allowing a contractor to participate in the system. The approximate bids may be placed throughout the duration of the dynamic purchasing system. A contractor is obliged to submit a statement confirming that he meets the conditions of participating in a proceedings along with an approximate bid and he should be obliged to submit appropriate documents which confirm such a fact against the procurer's request. The contractors may update their approximate bids. They contain a price and other requirements subject to assessment; subsequent approximate bids may also be less advantageous than the bids placed previously.

A procurer should assess the approximate bids within the period of 15 days from the date when he receives such bids. Basing on the placed approximate bids the procurer notifies a contractor of the fact that he is allowed to participate in the dynamic purchasing system or denied access to this system. At the same time, he is obliged to specify the factual and legal grounds of his decision.

When the above-specified phase of placing approximate bids is finished, the phase of the so-called real proceeding takes place with its aim to establish a dynamic purchasing system. Prior to initiating the proceedings a procurer adds on his website a simplified procurement notice which at least includes the following information: the date and place of publishing a notice on the procurement concerning establishing a dynamic purchasing system, the name of the procurer, the object of the procurement and its size or scope, the deadline for placing approximate bids and the address of the website from which the terms of reference are available.

Prior to publishing the simplified notice a procurer may amend the contents of the terms of reference but he has to notify all the contractors allowed to participate in the system of this fact as well as add adequate information on the website. At the same time, the procurer does not have to prolong the deadline which concerns placing bids nor has he to justify such a change.

A contractor who has not been allowed to participate in the system so far may take part in the proceedings by replying to the simplified notice. Such a contractor should then place an approximate bid within the specified period of time and the procurer should immediately assess such a bid. The preparatory part of the proceedings is finished with

placing and assessing the approximate bids.

3.2 Awarding procurements covered by the system

After the approximate bids have been assessed a procurer initiates the proceedings for awarding the procurement covered by the dynamic purchasing system. He then calls for tenders to be placed by all the contractors allowed to participate in this system. Thus, the contractors may place bids after the publication of the procurement notice and the publication of the simplified notice. The procurer specifies also the deadline for placing bids which is not precisely specified in the act which only says that it should be a period of time which is necessary to prepare and place a bid(24).

The bids are assessed on the basis of the criteria contained in the terms of reference. The bid which a contractor places in the proceedings for the award of the procurement cannot be less advantageous than the approximate bid. However, it is possible to change the approximate bid first and then change the final bid.

The documents which confirm that the contractor meets the conditions of participation in the proceedings are submitted on calling for tenders by the contractor against the procurer's request which seems here to be completely unjustified since the contractor has been previously allowed to participate in the dynamic purchasing system. Owing to that, the provision should be overruled as an unnecessary regulation (Art. 109, section 3).

4. The electronic auction

An electronic auction is a form of selecting the best bid. It is not a separate procedure nor can it be identified with electronic bidding as many people who are not professionals in the scope of tenders often do. The electronic auction was a separate procedure in terms of legislation in force through 2006 but now the mode previously specified as an auction is called electronic bidding (according to the EU nomenclature). Thus, it is necessary to show how an auction differs from bidding to avoid any further misunderstandings and the risk of applying an improper legal basis resulting from them.

The auction is regulated by the provisions of Art. 91a-91c of the Public Procurement Act in the chapter where the selection of the best bid is discussed. It has been implemented into the Polish law in order to implement the regulations of the EU law. It comprises one phase and is the manner of selecting a bid electronically because all notices and information are provided in this manner.

The auction is used in the proceedings which are run during open and limited tenders as well as announcement negotiations. As for the procedure of announcement negotiations the use of an auction is merely restricted to the situations when the reason of negotiations is connected with annulling the previous proceedings due to the rejection of all bids and when the procurement conditions have not been significantly changed. It cannot be used with the procurements connected with creative and scientific activities.

The auction is used after a procurer has assessed the bids and it serves as a peculiar "run-off" but only if it has been specified in the procurement notice or if at least 3 bids have been placed and they are not subject to rejection. It means that placing three bids alone is not sufficient because additionally these bids must be bids which are not subject to rejection(25).

Thus, we may say that an electronic auction is an additional phase of conventional tendering proceedings where the contractors may still change their bids – mainly by lowering their prices – and in this manner increase their chances to be awarded the procurement. Moreover, if due to any reason an auction could not be run the proceedings

are not automatically annulled as the written bids placed previously are binding.

The criteria of assessing bids in an electronic auction should be previously specified in the terms of reference and it is necessary for them to make it possible to automatically assess bids without any interference on the procurer's side. As opposed to an electronic bidding, the criteria other than the price itself may be applied(26). These may be for example such conditions as particularly: the price, a longer guarantee period, shorter completion dates, lower operational costs. The criteria which cannot be applied are e.g. the beauty of workmanship or functionality because they do not make it possible to automatically count the score.

The procurer calls all contractors to participate in an electronic auction if they have placed bids which are not subject to rejection (Art. 91b, section 1) within the period of time which is not shorter than 2 workdays since the date of providing the call. On calling to participate in an auction the procurer informs the contractors of the placed bids and their scores, minimum decrement values, date of auction opening and closing and the manner of bid assessment. The characteristic feature of an electronic auction is the specified minimum decrement value which makes it possible to facilitate the course of an auction.

The course of an electronic auction is similar to the performance of the second electronic bidding phase(27). The contractors who are interested in participating in the auction must register on the website provided in the notice but if they are not interested in the auction or if no new bid is placed the contractor will be selected on the basis of the score obtained by the written bids placed previously. However, as opposed to an electronic bidding the bids in an auction are binding for all contractors.

An auction may be run only on the specified website with the use of the form available from that website. More advantageous decrements are in the end more advantageous prices which are subject to automatic assessment and classification. The bids previously placed by a contractor are not binding for him any longer. The decrements are made by a computer system and a procurer has no possibility to interfere.

A secure electronic signature must be attached to all the decrements otherwise they will be considered invalid(28). So, we may draw a conclusion that an entrepreneur who does not possess such a signature cannot efficiently submit any decrements in an auction. This requirement is used as a barrier to using an electronic auction which limits the practical use of the auction. However, an entrepreneur may appoint a representative who will possess such a signature and may authorize him to submit the decrements.

The auction closing date is specified already in the call and after that date a procurer should verify the course of the auction and formally select the best bid basing on the automatic auction system. When the auction is finished a procurer provides on his website the name and address of the contractor who won the auction and justifies the selection of that contractor.

5. Summary

The effectiveness of using electronic public procurements is connected both with the necessity to introduce new legal and administrative instruments to facilitate the usage of these procurements and changes in the mentality of procurers who are supported by specialist trainings.

To encourage the procurers to use electronic public procurements the advantages connected with using these procurements should be underlined. The most important advantage is: bringing the procedures forward and saving public money. For example, when an electronic auction is used as a method of selecting the best bid the savings on the EU scale equal to 20-25% (in Poland they equal on average to 22%)(29). The contractors who compete for being awarded a procurement are also prone to lower their margins significantly although

in extreme cases it may result in offering dumping prices, low quality of the performed procurement or it may have a negative impact on the situation of the sub-contractors who are not going to receive any payment from the major contractor. The above-mentioned pathologies which are also present as regards the conventional tendering proceedings may be eliminated by running a professional tendering procedure in accordance with the available and adequate legal regulations. An important argument for the use of electronic bidding is that there is no obligation to prepare any terms of reference which significantly brings the procedure preparations forward. Electronic procurements are also used to facilitate the flow of information, for the common availability of contractors in terms of a procurement, to minimize the risk of making an error connected with choosing an improper mode and preparing a bid, as well as to make the choosing of a contractor clearer.

In order to promote the procurements in the electronic form further changes to legal regulations are planned. In the government document entitled "Nowe podejście do zamówień publicznych – zamówienia publiczne a małe i średnie przedsiębiorstwa, innowacje i zrównoważony rozwój" ("A new approach to public procurements – public procurements in comparison with small and medium enterprises, innovations and sustainable development")(30) the increase in the meaning of the electronic procurements was postulated among others which was aimed at providing innovation and sustainable development. The Commission communicate: A Digital Agenda for Europe(31) which has been adopted recently postulates the increase in the meaning of electronic procurements in all the EU member states. The actions undertaken by the Public Procurement Office are used for this purpose and include e.g. the creation of free-of-charge electronic auctions and bidding platforms as well as the intended introduction of electronic means to control whether contractors have met the conditions of participating in the proceedings. Basing on the Electronic Platform of Public Administration Services (e-PUAP) there is a plan to create an open system which will make it possible to quickly check if a contractor meets the conditions of participating in a proceedings. The basic purpose of creating this system would include the limitation and even elimination of bureaucratic obligations which are on the contractor's side and are connected with collecting and providing to a procurer the certificates issued by the proper authorities along with a bid which confirm the contractor's credibility. What's more, the possibility to submit the decrements without a secure electronic signature is assumed in the designed amendment of the Public Procurement Act. A similar regulation saying that there is no qualified electronic signature required is to concern the approximate bids placed by contractors in a dynamic purchasing system. It is also planned to allow the contractors placing bids in a dynamic purchasing system with a value which will be lower than that of an approximate bid. As for the electronic bidding procedure providing a starting price and the possibility to make a documentation accessible from a website by a procurer are going to be explicitly acceptable.

Amongst the reasons confirming the necessity to increase the number and meaning of the electronic public procurements further we may distinguish for example: providing electronic versions of documents used by the Social Insurance Institution (ZUS), Agricultural Social Insurance Fund (KRUS) and the Tax Office; shortening the deadlines for placing bids if a procurer accepts the possibility to use an electronic auction and even eliminating the Request for Quote to promote electronic bidding.

Thus, along with the increase in the meaning of information society electronic public procurements will surely be an indicator of further changes of procedures connected with the spending of public funds while contributing to saving time and money and facilitating the procedures.

Anna Górczyńska, Ph.D

assistant professor at the Faculty of Law and Administration of the University of Lodz, the Department of European Economic Law. She specializes in issues connected with Polish and EU public procurements, public-private partnership, EU structural funds and the EU competition law.

1. Act of 23 April 1964, Civil Code (last amendment: Polish Journal of Laws 2011 No. 85. item 458).
2. Act of 29 January 2004, Public Procurement Act (Polish Journal of Laws of 2009, No. 19, item 177 as amended). If not stated otherwise, all the articles are derived from the above-mentioned act (abbreviated form: Pzp).
3. These issues are discussed, among others, in A. Mituś, *Udzielanie zamówień publicznych w formie elektronicznej* in: ed. A. Borowicz, M. Królikowska-Olczak, J. Sadowy, W. Starzyńska, *Ekonomiczne i prawne zagadnienia zamówień publicznych. Polska na tle Unii Europejskiej* issued by UZP, Warsaw 2010, p. 27-45.
4. M. Szymczak *Instrumenty elektroniczne w procesie udzielania zamówień publicznych*, issued by PARP, 2010, p. 3.
5. The thresholds of sums determining the obligation to apply EU law are as follows: for procurers operating in the central administration sector: EUR 133,000 – for supplies or services; for procurers operating the self-government administration sector: EUR 206,000 – for supplies or services; for sector procurers: EUR 412,000 – for supplies or services; the same threshold concerning public works contracts applies to all procurers: EUR 5,150,000.
6. Directive 2004/18/EC of the European Parliament and of the Council of 31 March 2004 on the coordination of procedures for the award of public works contracts, public supply contracts and public service contracts (the so-called classic directive); Directive 2004/17/EC of the European Parliament and of the Council of 31 March 2004 coordinating the procurement procedures of entities operating in the water, energy, transport and postal services sectors (the so-called sectoral directive); Directive 2007/66/EC of the European Parliament and of the Council of 11 December 2007 amending Council Directives 89/665/EEC and 92/13/EEC with regard to improving the effectiveness of review procedures concerning the award of public contracts.
7. All statistical data (if different source is not provided) are derived from the Report on functioning of public procurement system in 2009, Public Procurement Office, Warsaw, April 2010, p. 6 and p. 24-25.
8. The European Commission, Action Plan for the implementation of the legal framework for electronic public procurement, SEC (2004) 1639.
9. Report on functioning of public procurement system in 2010, Public Procurement Office, Warsaw, June 2011
10. Informator Urzędu Zamówień Publicznych nr 4 (Public Procurement Office Guide No. 4), 2011, available on www.uzp.gov.pl.
11. Act of 4.09.2008 on the change of the Public Procurement Act (Polish Journal of Laws No. 171, item 1058).
12. Cf. M. Szymczak, *op. cit.*, p. 5.
13. In an original act bidding was restricted only to supplies and services.
14. E. Norek, *LexPolonica*, a comment to Article 75 of the Pzp.
15. J. Pieróg, *Prawo zamówień publicznych. Komentarz*, issued by CH Beck, Warsaw 2010, p. 297.
16. ed. M. Winiarz, *Zamówienia publiczne po nowelizacji*, Unimex, Wrocław 2006, p. 253.
17. M. Szymczak, *op.cit.*, p. 8.
18. M. Szymczak, *op.cit.*, p. 10.
19. J. Pieróg, *op.cit.*, p. 297.
20. A. Mitruś, *op.cit.*, p. 40.
21. similarly: J. Pieróg, *op.cit.*, p. 301.
22. E. Gnatowska, *Dynamiczny system zakupów*, *Gazeta Prawna* No. 100/2006, p. A7.
23. M. Winiarz, *op.cit.*, p. 319.
24. J. Pieróg, *op.cit.*, p. 377.
25. J. Pieróg, *op.cit.*, p. 334.
26. M. Płużański, *Prawo zamówień publicznych. Komentarz*, ed. CH Beck, Warsaw 2007, p. 439.

27. similarly: M. Płuzański, op.cit., p. 441.

28. according to the Act of 18 September of 2001 on Electronic Signature (Polish Journal of Laws No. 130, item 1450 as amended).

29. Gazeta Prawna of 25.01.2011

30. of 8.04.2008

31. COM (2010)245.

32. Gazeta Prawna of 21.04.2011. Moreover, it should be noted that the similar system of checking the inspection of the conditions of participating in a proceedings in an electronic way was mandatorily introduced for the first time in 2009 in Albany and it is assessed positively both by procurers and contractors.

Anna Kaczorowska, Ph.D

Faculty of Management of the University of Lodz

Institute of Information Sciences

Polish e-services as a result of project management in the public administration sector

Abstract: The aim of this article is to present those initiatives which have been undertaken by the Polish public administration sector with the aim of offering additional e-services, and to demonstrate that the offer of an ever increasing range of e-services is the result of the implementation of a new form of management – via projects aimed at this sector. Taking into account that all public administration units function under the appropriate legal acts, this article cites those without which e-activities would not be possible.

Access to new e-services through information science projects is on the rise in Poland, although not as rapidly as in other EU member states, hence attention has been given to certain phenomena and practical advice and instructions are offered in order to make the realization of such projects more effective.

Key words: The Gates of Poland, e-government, e-services, ePUAP (Electronic Platform of Public Administration Services), information science project, information science audit.

1. E-services from The Gates of Poland to the amendment of the Law concerning computerization of the activities of subjects carrying out public tasks.

1.1 The rolling program entitled 'The Gates of Poland.'

In November of 2000, before the first services through the Internet were offered by the Polish public administration, the State Committee for Scientific Research (KBN, for the Polish abbreviation), in collaboration with the Ministry of Communications, produced a program document entitled: 'The aims and directions of the information society in Poland' (Cele i kierunki rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce).(1) On the basis of this document another was prepared: 'E-Poland: an activities' plan for the development of the information society for the years 2001-2006' (ePolska Plan działań na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce na lata 2001-2006).(2) Aim number three of this document – Stimulating better utilization of information technology – contained a sub point entitled 'Public Administration on-line', which for the first time outlined the need for interactive IT contact between public administration bodies and the citizens of Poland.

The next step in the path to implementation of e-services was the creation, on 1 July 2002, of the Ministry of Science and Computerization, headed by Minister M. Kleiberg. Two new Departments were also created in 2002: the Department of Information Systems in Public Administration (DIA) and the Department for Promotion of an Information Society (DPI). One of the tasks entrusted to these Departments was to work on the construction of an e-government system under the title The Gates of Poland. This title, in the strictest sense, was proposed for the name of an integrated information system for Poland which would allow public administration bodies in Poland to offer public services using the most contemporary telecommunication and information science techniques, especially by means of the internet technology (IT).

The Gates of Poland can be better understood as an enterprise arising from the rolling program based on laws for the computerization of Polish Public administration and a collection

of formal initiatives, requirements, and concepts, rather than as a classic project per se. The Gates of Poland initiative, in the broadest sense, can be defined as an rolling program for two reasons: first, in order to emphasize that is not a closed program and will undergo significant modifications in accordance with changing laws, technologies, public expectations, as well as the advances and experiences in the process of computerization; and secondly, it is meant to symbolize Poland's openness to new technologies, the needs of its citizens, and to cooperation with other countries.

Notice should be taken of the fact that the official statements and formulations employed purposely avoided use of the term 'project', instead referring to an 'rolling program'. This was the result of the fact that no official law was yet in existence which defined the term 'information science project', this making use of the term impossible from a legal point of view.

Before the submission of a report, in December 2002, by the firm McKinsey & Company, (prepared at the request of KBN(3)) and entitled 'Gates – preliminary project concepts,' (Wrota – wstępna koncepcja projektu)(4), the regional pioneer of e-administration in Poland (which worked within the framework of a pilot project), was the Marshal's Office for the Lesser Poland Voivodeship, which worked on local 'gates'. The premiere of the first information platform at the Voivodeship level took place on 30 November 2002, and was aimed at guaranteeing individuals and businesses in the Lesser Poland region access to regional information science resources, as well as to support public administration units to offer public services. This Lesser Poland Gate Initiative(5) was later supported by the Ministry of Science and Computerization (MNiI)(6), as well as its successor the Ministry of Internal Affairs and Administration (hereinafter MSWiA). The second voivodeship to work on a regional gate, also through a pilot program, was the Marshal's Office for the Podlaskie Voivodeship. Currently, regional gates are being elaborated by the Lodz and Lublin regions. It is of utmost importance that the aims of the implementation and operation of regional gates were focused above all on the transfer of the maximum number of public services to electronic platforms, the production and circulation of public documents in electronic versions, as well as assuring that administrative offices have the necessary tools to implement and manage internet portals, and do not to concentrate on the publication of promotional materials for particular administrative offices.

The document Gates – preliminary project concepts (Wrota – wstępna koncepcja projektu) defines public services as follows: "the offering and delivery of services by public administrative organs to citizens and organizations, as well as other forms of communication between public administration organs and citizens and organizations aimed at the realization of public administration tasks or dealing with the obligations of citizens and organizations toward the State."

In addition, the document distinguishes priority services for individuals (six groups) and companies (five groups), as set forth in Table 1 below:

Table. 1. Priority services within the framework of The Gates of Poland (elaborated on the basis of McKinsey & Company's Wrota wstępna koncepcja projektu (Gates – preliminary project concepts), pp. 9-10)

Individuals	Companies
1. Filing income tax returns	1.Payment of employees' social security taxes
2. Assistance in finding employment	2.Customs declarations
3. Vindication of rights to retirement and disability payments from ZUS	3.Filing VAT income tax returns by legal entities.
4. Obtaining documents – personal IDs, driver's licenses, passports	4.Collecting and distributing statistical data.
5. Public library catalogues	5. Participation in public bids and tenders.
6. Making appointments for doctor's visits.	

The rolling program 'The Gates of Poland' had short term aims (for 2003) as well as long term aims. The aims and missions for 2003 emphasized the key importance of offering public services through the internet and other access channels (telephone lines and cables, information banks, mobile phones, and digital television) in order to increase work efficiency and lower the costs of public administration activities for individual units.

The significance of this program cannot be overemphasized, not only with regard to rendering e-services, but also for the country at large. In May 2004, Poland became a member state of the European Union, and its 'entry card' to the EU was, among other things, 'The Gates of Poland'.

The fate of 'The Gates of Poland' has undergone both difficult moments (as, for example, the liquidation of public bids and tenders through the project owing to the low number of binding offers, or cessation of the elaboration of an architectural vision for an electronic information platform for public services), as well as exceptional situations (the consortium consisting of the firm Infovide and McKinsey & Company won the competition organized by MNiI for the delivery of consulting services within the framework of 'The Gates of Poland' program; and selection of the winning firm by IT competition was the first such solution of its type, which was made possible due to the amendments of the Law on public bids and tenders). The victorious consortium presented the project ePUAP – Electronic Platform of Public Administration Services, and finally the document 'Implementation Program for the project The Gates of Poland' (Program realizacji projektu Wrota Polski), which was accepted by MNiI on 21 December 2004.(7)

The Gates of Poland was elaborated on the basis of a competition announced in connection with the preparation of a key document for the development of Polish e-government – 'A legislative project for computerization of the activities of subjects carrying out public tasks' (Projekt ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne) (2004).

1.2 The Law on computerization of subjects carrying out public tasks. (Ustawa o informatyzacji niektórych podmiotów realizujących zadania publiczne)(8)

The Law on computerization of certain subjects carrying out public tasks of 17 February 2005 (hereinafter UINF, for the Polish abbreviation) is applicable to the e-activities of all public administration units in Poland. It includes the following definitions:

- information sciences project of public application – "as defined in the documentation, a set of activities of an organizational or technical nature having as their aim the construction, expansion, or updating of an tele-information sciences system used for the realization of a public task, or the offering of services concerning the maintenance of such a system or the elaboration of procedures for the realization of public tasks by electronic means" (art. 3 § 6),
- supra-sector information sciences project – an information sciences project, the substantive applicability of which concerns matters within the competence of more than one governmental administrative department (art. 3 § 7),
- sector information sciences project (art. 3 § 8) – falling within the competency of only one governmental administrative department.

Owing to the fact that the above concepts are defined in the UINF, it is possible to legally apply them in administrative agencies, thus instituting another step on the road to formal establishment of projects in the public administration sector.

"This law contains provisions which served as the basis to create, in June 2006, a 'Plan for the Computerization of Government for 2006', setting forth the status of work on the

computerization of Poland and ..."(9).

1.3 Plan for the Computerization of State for 2006

The Plan for the Computerization of State for 2006(10) (hereinafter PIP 2006) is comprised of an annex to the decree of the Council of Ministers (RM) of 1 August 2006. Its main aim was to foster the necessary conditions for the creation of a cooperative on-line system of services, not only in Poland but on a European scale, based on a tele-information system which would meet the needs of residents and enterprises.

Thanks to the first governmental computerization plan in the history of Poland, a new form of management appeared in this sector – management by the establishment of projects, one of the fundamental assumptions of which is not to undertake any activities until a properly prepared plan is in place. This is designed to assure that the process of computerizing the state does not take place in a summary or chaotic fashion aimed at fulfilling short-term aims in the quickest possible way, but rather that prior to implementation a feasible and proper plan is elaborated in accordance with most up-to-date knowledge and practices of managing enterprises.

The range of available on-line public services in Poland in PIP 2006 was assessed as limited and lower than the average European standard, thus within the framework of its second priority ("Creation of a modern and user-friendly state for citizens") it defined its primary aim as: "The introduction of a universal system for offering public administration services on-line with the aim of offering inhabitants and companies the opportunity to conduct their official governmental business without the need to personally appear in offices." (11)

PIP 2006 contains a summary of the work on the computerization of Poland. It also includes (in point four) an overview of three sector and three supra-sector computerization projects (see Table 2 below).

Table 2. A summary of sector and supra-sector computerization projects (based on an authorial interpretation of the information contained in the Decree of the Council of Ministers concerning the Plan for 2006 for the Computerization of the State (Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie Planu Informatyzacji Państwa na rok 2006)

Cat. No.	Project name	Type of project	Time period for implementation	Approximate cost or source of funding.
1.	ePUAP- Electronic Platform of Public Administration Services	supra-sector	2006-2008	35 mln PLN
2.	STAP – Public Administration Tele-information Network.	supra-sector	2006-2007	Budget reserve
3.	CEPIK – Central Documentation of Vehicles and Drivers.	supra-sector	2006-2007	52 mln PLN
4.	E-DEKLARACJE – income tax returns for business entities.	sector	Third quarter of 2005 – First quarter of 2008	152 mln PLN
5.	PESEL2 – Reconstruction of Government Registries.	sector	To be given later following the formulation of governmental assumptions	200 mln PLN
6.	E-PORTAL – Access to national court register.	sector	2006-2007	6.2 mln PLN

Six information science projects, with a total budget in excess of 445.2 mln PLN, have been approved for the implementation of e-services. In this way the government has publicly declared that management by projects, taken from the business sphere, will be the most effective way to implement the computerization of Poland.

Of all the projects mentioned in Table 2 above, e-PUAP is the one without which no access to e-services would have been possible. The full English rendition of the Polish acronym is 'Electronic Platform of Public Administration Services'. Its solutions, both functional and architectural, are based on the principles and requirements inherent in The Gates of Poland concepts. The first construction phase of e-PUAP was carried out from the funds set aside for the Operational Sector Program for the Support of Entrepreneurial Competitiveness (measure 1.5), hence the first phase of the project is known as PUAP-WKP (WKP being the Polish abbreviation for Support of Entrepreneurial Competitiveness). "The fundamental aim of this project was the creation of a unified, secure, and wholly accordant with existing laws, electronic channel for the delivery of public services to citizens, businesses, and administration."(12)

The premiere of the ePUAP platform(13) took place on 14 April 2008, several weeks earlier than the date envisioned in the project schedule. In this way MSWiA may be said to have fully fulfilled its promise to public entities to equip all its offices to offer their services on on-line portals by 1 May 2008 (in accordance with the law UINF). Many administrative agencies could only fulfill their legal obligations by installing free on-line portals in the central tele-information system.

Using PIP 2006 as a basis, a follow-up document was prepared, entitled 'Plan for the Computerization of State, 2007-2010' (Plan Informatyzacji Państwa na lata 2007-2010)(14) (hereinafter referred to as PIP 2007-2010).

1.4 Further Plans for the Computerization of State and a Strategy for the development of the information society in Poland.

PIP 2007-2010, which remained in effect until the end of 2010(15), was the second plan in the history of the computerization of public administration, and it maintained the priorities and aims established by PIP 2006 and contained, as a basic assumption, the continuance of its tasks.

Part Two of PIP 2007-2010 contains a summary of 28 information science projects, divided into five supra-sector projects and 23 sector projects(16), established to offer on-line priority services for individual citizens and entrepreneurs(17) (all priority e-services are contained in Part Four of the plan).

In order to ensure that future plans for the computerization of state are continued in correlation with the operational programs of EU structural funds during the 2007-2013 period, as well as in accord with the 'Strategic directions for the development of Polish computerization'(18) PIP 2007-2010 stipulated that a further Plan for the Computerization of State would be put in place for the years 2010-2013.

The next document, which set forth the aims and principles for the development of Polish strategy towards an information society, was prepared by the Polish government in 2008, entitled 'Strategy for the development of the information society in Poland until 2013' (Strategia rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce do roku 2013)(19) (hereinafter referred to as 'Strategy'). The Minister vested with the competence for computer information affairs (currently the Minister of MSWiA) is put in charge of elaboration and implementation of the Strategy. The Strategy may not be changed more often than once a year.

One may ask: what is the relationship between the Strategy, the Plans for the Computerization of State, UINF, and information science projects? The Strategy is supposed to lead to the creation of Plans for the Computerization of State, which in turn become an executive act under the UINF. Information science projects are established for the implementation of a Plan for the Computerization of Government.

PIP2007-2010 took into account the supra-sector project e-PUAP2 (designed as a continuation of e-PUAP) and fixed the time period for its implementation for the years

2008-2013.(20) In January 2011 MSWiA made available an improved(21) version of the central internet pages which listed all the services available on-line by e-service. Other steps in the right direction were undoubtedly the elaboration of the classification of services, re-constructing the user interface, and widening the range of functions available.

1.5 Amendment of the law concerning the computerization of activities carried out by entities implementing public services

After the elapse of five years from the passage of UINF, it was amended in February 2010.(22) This section presents, in summary fashion, only those changes related to information science projects and the rendering of services on-line.

From the time of the entry into force of the amendments(23), the new wording of most of the articles of UINF should no longer divide information science projects into sector and supra-sector classifications. The further realization of the Plan for the Computerization of Government will establish computer information projects for public application. The Plan is aimed at coordinating the computer information projects carried out by more than one public entity. "Nevertheless, in order to ensure continuation in the implementation of projects earlier established as 'sector' or 'supra-sector,' Article 25 establishes who will be responsible for the supervision of such projects."(24)

Information science projects are most often established in a sector in order to offer further e-services and implement tele-information systems through which such services can be offered. However, based on the provisions of UINF, for six years an effective audit of the information systems of various public administration units could not be implemented. The amended provisions of UINF also envision the proper implementation of information science projects, properly supervised in terms of their legality, purposes, and the effective use of public funds allocated to their implementation. A step in the right direction would also be the carrying out of information audits in public administration units. In particular, individual clients of public administration bodies could not take advantage of all the e-services offered because they did not have a verified e-signature, which could only be verified via an expensive certification process. As a result of the amendments, petitions and other requests directed to public administration offices may contain a qualified signature, or alternatively a new type of free electronic signature confirmed by a confidential ePAUP profile.(25) In addition, the law now sanctions other methods of identification (elaborated by local certification centers, such as SEKAP in Katowice, for example), as well as allowing for the use of an electronic signature taken from the new electronic national ID cards. "The lawmakers do not intend to offer internet users, for free, an electronic signature which they could use to express their legally binding intent, in contracts for example. The use of a confidential ePUAP profile would be limited to signing documents directed to organs of public administration in ordinary public administration and tax proceedings."(26).

The amended UINF leaves in place the requirements concerning proof of payment of any obligatory treasury stamps. Either one will need to go in person to the treasury stamp office, or send appropriate paper documentation of proof of payment. The only entities which will be able to handle treasury stamp obligations via electronic communication will be those entitled to a legal exemption therefrom. For the remainder (including handicapped persons) only those services which do not include a requirement to pay treasury stamps will be fully available on-line.

Conclusions

Granting access to on-line public administration tasks only makes sense if it is dictated by and in accordance with the real needs and expectations of public administration clients, and not dictated by a desire to provide the latest ICT technology to a given sector, or

the necessity to comply with some EU plan.

Computerization of state is a long-term, continual process and will not be successful if it is undertaken on an ad hoc basis in order to satisfy the political aims and ambitions of particular current governments. It can be most effectively implemented by the establishment of information science projects and their proper management and implementation.

Observers of the computerization of the Polish state have noticed that key projects connected with the development of e-government have disappeared from project lists. For example: in 2007 the government then in place prepared a list of 48 projects, 33 of which were removed during the MSWiA verification process, which was carried out by the new government. In another instance, the June 2009 ranking of projects (based on the progress status of their implementation), eighteen projects were identified as falling within seven priority categories identified by the government in its Innovation and Economic Plan for the Information Society – building an electronic administration. In 2010 the Center for Computer Information Projects of the MSWiA issued a report which omitted mention of the status of ten of the previously-mentioned eighteen projects, issuing detailed information about only the following eight enterprises: ePUAP2; e-Services (a project for a multi-faceted communication platform between the Police and citizens and entrepreneurs); OCSŁR-1 (a national system for digital radio communication); OST 112 (a country-wide tele-information system for servicing requests coming in on the emergency number 112); pl.ID, RADA UE (ensuring that a proper computer telecommunication system is in place for the Polish Presidency of the European Council of Ministers in the second half of 2011); SI PR (an information system for emergency services); SIS and VIS (a project aimed at constructing the Polish component of the Schengen and Visa Information System). If the projects which 'disappeared' were omitted because they were ill-planned and poorly executed, this can be accepted. If, however, they were removed because the envisioned final date for their realization fell during the term of the next government, which preferred to establish its own projects rather than continue those of predecessor governments, then it will not be possible to meet the expectations of end-users of the new e-services.

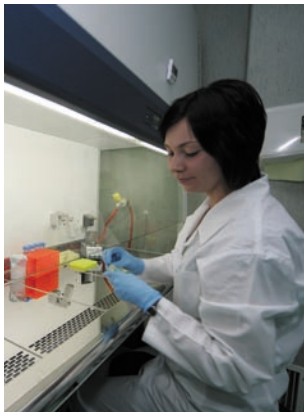
Another specific characteristic of this sector is that projects which are envisioned to last beyond an electoral term are burdened with a high risk of failure. Having this in mind, it would seem appropriate to select a professional cadre of project managers as directors and heads of such projects, choosing only persons who are deemed by their peers to be highly competent in their field, or to choose project managers from a list of professional project managers who would be able to properly assess and estimate the size and complexity of the project under consideration, and would not only be able to identify the risks involved but also be able to assess and implement ICT technology for clients of public administration. Finally, most important of all, they should be able to continue and coordinate the work in a wide variety of organizations related in a common enterprise during a given time period. Polish administration has established and instigated a number of information science projects with the aim of introducing new e-services for individual clients and firms as quickly and efficiently as possible.

What is more, a system of education should be established in project management and the use of new ICT technologies, not only for the cadre of administrative office managers, but also for their workers and clients. Thanks to such education programs new e-services could be made available and ePUAP accounts could be established and/or new electronic signatures put in place using confidential ePUAP profiles.

1. KBN, Ministry of Communications, Cele i kierunki rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce, <http://kbn.icm.edu.pl/cele/index1.html>, 28 November 2000.
2. Ministry of the Economy, ePolska Plan działań na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego w Polsce na lata 2001-2006, <http://www.kbn.gov.pl/cele/epolska.html>, 11 September 2001.
3. In 2003, a decree of the Council of Ministers of the Polish government abolished KBN and established the Ministry of Science and Computerization, which also no longer exists (as of October 2005).
4. McKinsey & Company, Wrota wstępna koncepcja projektu, http://www.informatyzacja.gov.pl/_d/documents/wrota.pdf, 11 December 2002.
5. S. Kuniszewski, Cyfrowe wrota regionu, IT w administracji, February 2011, pp. 56-59.
6. In 2005 the new government liquidated MNil and transferred computerization activities to MSWiA.
7. A. Kaczorowska, Elektroniczna administracja, in *Spółeczeństwo informacyjne*, J. Papińska-Kacperek, Warsaw 2008, p. 538).
8. Law on computerization of subjects carrying out public tasks (Ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne) (Polish Journal of Laws No. 64, item 565, as amended).
9. A. Kaczorowska, IT w polskiej administracji publicznej czyli krajowy i światowy e-government, in: *Komputerowo zintegrowane zarządzanie*, volume I; R. Knosala; Opole 2010, pp. 607-608.
10. 'Decree of the Council of Ministers concerning the Plan for the Computerization of State for the year 2006' (Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Planu Informatyzacji Państwa na rok 2006) (Polish Journal of Laws of 18 August 2006).
11. 'Decree of the Council of Ministers concerning the Plan for the Computerization of State for the year 2006' (Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie Planu Informatyzacji Państwa na rok 2006) (Polish Journal of Laws of 18 August 2006).
12. J. Orłowski, ePUAP po liftingu. IT w administracji, February 2011, p. 54.
13. The frontal section of this platform is available at: www.epuap.gov.pl
14. The decree of the Council of Ministers concerning this plan took effect on 21 April 2007.
15. As an annex to the Decree of the Council of Ministers of 28 March 2007 (Polish Journal of Laws No. 61, item 415).
16. A. Kaczorowska, Elektroniczna administracja, in *Spółeczeństwo informacyjne*, J. Papińska-Kacperek, Warsaw 2008, pp. 552 - 555.
17. A. Kaczorowska, Elektroniczna administracja, in *Spółeczeństwo informacyjne*, J. Papińska-Kacperek, Warsaw 2008, p. 551 - 552.
18. Ratified by the Council of Ministers on 29 June 2005.
19. This document contains an assessment of the level of services offered in Poland in 20 basic public administration services, which the European Commission recommends be fully available on-line.
20. The budget for e-PUAP2 for the years 2008-2013 consists of 184 mln PLN; which together with e-PUAP-WKP envisions a total outlay of 219 mln PLN.
21. including the application of templates for internet pages.
22. On 12 February 2010 the Polish Parliament (Sejm) ratified the 'Law amending the law concerning the computerization of activities carried out by entities implementing public services' (Ustawę o zmianie ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne i niektórych innych ustaw (Polish Journal of Laws No. 40, item 230).
23. From 17 June 2010.
24. A. Kaczorowska, Audyt i kontrole systemów teleinformatycznych oraz projektów IT w sektorze administracji publicznej) in *Komputerowo zintegrowane zarządzanie* volume I, R. Knosala; Opole 2011, p. 448.
25. From 17 June the services of the confidential ePUAP profile have been unavailable, and their availability was postponed first until the beginning, and then until the middle of 2011.
26. A. Kaczorowska, J. Papińska-Kacperek, Polskie e-usługi w roku nowelizacji ustawy o informatyzacji administracji publicznej, in: *Współczesne systemy informatyczne i ich zastosowania*, A. Kapczyński, S. Smugowski, Katowice 2010, p. 93.

EDUCATION EDUKACJA

Practical examples of implementing e-administration in the Lodz Region

Prepared by: **Agnieszka Pięgot**

*On the basis of the studies and materials collected in
the Department of Promotion, Development, Education and Foreign Cooperation
of the Poddębice District Authority Office*

"Przyjazna Administracja – Informatyzacja Urzędów Powiatu Poddębickiego" ("Friendly Administration – Computerization of the Poddębice District Offices")

The "Przyjazna Administracja - Informatyzacja Urzędów Powiatu Poddębickiego" (Friendly Administration – Computerization of the Poddębice District Offices) has prepared the Poddębice region for a long-term process of building an information society by allowing access to using the services of the modern information and communication technology. The project ensures fast, common and safe access to the Internet, prevents the marginalization of rural areas and small towns, contributes to the increase in the competitiveness and investment attraction of the county and ensures better access to education on its area.

On account of compensating the disproportions in the scope of the access and use of the Internet and a faster and more efficient management of the self-government institutions on the district area and ensuring the development of the electronic services for people and commercial entities the hardware infrastructure was modernized as well as the network infrastructure of the offices and an electronic document flow and an electronic signature were introduced.

Seven Public Internet Access Points are the fundamental element of the project and they operate at every office in the district which perform the information and educational function and, additionally, they are a substantial factor in eliminating the differences in the scope of the access to the e-services in a spatial layout. The realization of the project began in July 2004 and in November 2006, the project was considered to have been fully implemented and completed.

The project "Przyjazna Administracja - Informatyzacja Urzędów Powiatu Poddębickiego" ("Friendly Administration – Computerization of the Poddębice District Offices") covered the implementation of an integrated system used for managing the document flow in all the self-government units, i.e.: the Commune Office in Dalików, the Commune Office in Pęczniewo, the Town Hall in Poddębice, the Commune Office in Wartkowice, the Town and Commune Office in Uniejów, the Commune Office in Zadzim and the County Council in Poddębice. Moreover, the units subordinate to self-governments joined the project: Liceum Ogólnokształcące (The High School) in Poddębice, Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych (The Upper-Secondary School Complex) in Poddębice, Szkoła Muzyczna I Stopnia (The First Degree Music School) in Uniejów, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna (The Psychological and Pedagogical Consulting Clinic) in Poddębice, Powiatowa Biblioteka Publiczna (The District Public Library) in Poddębice, Miejsko – Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej (The Municipal and Commune Social Welfare Centers), Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (The District Family Welfare Center) in Poddębice, Dom Pomocy Społecznej (The Social Welfare House) in Gostków, Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy (The District Environmental Self-Help Center) in Pęczniew, Powiatowy Urząd Pracy (The District Department of Work) in Poddębice and Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego (The District Building Supervision Inspectorate), Państwowa Inspekcja Sanitarna – Epidemiologiczna (The State Sanitary and Epidemiological Inspection) in Poddębice, Powiatowy Inspektorat Weterynarii (The District Veterinary Inspectorate) in Poddębice, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej (The District Fire Department Headquarters) in Poddębice where an electronic signature was implemented, the computer hardware was completed and the broadband Internet access was provided.

The project which was subsidized from the funds of the European Regional Development Fund within the framework of the Integrated Regional Development Operational Programme, priority 1.5 The information society infrastructure included such elements as:

- the purchase of a license of the software used for servicing the electronic document flow, archiving these documents, exchanging them and managing the digital contents in the organizational sections and units of the offices,
- the delivery of the servers and workstations system software license, the support software and databases,

- the modernization and development of the computer hardware with servers and workstations,
- the modernization and development of the internal computer network of the offices,
- the employee trainings in order to implement the system,
- the implementation of an electronic signature,
- handling the businesses served through the Internet,
- launching the Public Internet Access Points.

When the abovementioned elements are combined, it will be possible to:

- manage the offices, secretariats and the departments of offices in the scope of the electronic document flow,
- manage the office archive,
- exchange the information between the organizational units, the citizens and the EU business entities as well as other offices,
- handle an electronic signature,
- increase the safety of the data storage and transfer,
- create a system used for handling the public procurements to the full extent,
- create the Internet Access Points providing the residents with the access to the Internet.

There was no information system running in the Poddębice District Authority Office or in the remaining offices in the towns and communes of the Poddębice district which enabled the society and business entities to handle their businesses through the Internet, providing an electronic document flow and the exchange of documents within the office and between the offices. There was no access to the electronic public information, the possibility to handle an electronic signature and secure storing and transmitting of data.

Due to the above-specified reasons, there has appeared a need for implementing an integrated information system which would meet the abovementioned requirements and would contribute to facilitating the work of the offices. Moreover, thanks to that system, it was possible to achieve the European quality standards in infrastructure. The second complementary element of the project was launching the Public Internet Access Points which are located in each of the 7 offices participating in the project.

The Public Internet Access Points perform the service, information and educational function and have become the substantial factor in eliminating the differences in the scope of the access to the e-services in a spatial layout which has a clear impact on increasing the development opportunities of the regions, in particular the rural areas and small towns. They are aimed at providing each of the Poddębice District resident with an opportunity to participate in a global information society, in particular in the rural areas and small towns such as Poddębice and Uniejów. Launching the Points has contributed to stimulating the increase in activity in the remaining areas of the social and economic life as well as to creating social ties and strengthening the local democracy.

Due to the project implementation, the scope of the services rendered via the broadband Internet access has enlarged.

Thanks to the project the residents may:

- download and prepare documents as well as file them with an office via the Internet,
- receive any decisions, permits and responses via the Internet,
- control the course of the business being handled in an office,
- use the Internet free of charge in the Access Points,

The project was realized with nearly 80% participation of external funds. The total project costs amounted to PLN 991,186.12 with PLN 724,009.88 obtained from the European Regional Development Fund within the framework of the Priority I of the Integrated Regional Development Operational Programme (ZPORR) , Measure 1.5. "The information society infrastructure" and PLN 20, 349.60 obtained from the Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (The State Fund for Rehabilitation of Disabled Persons). The (local self-government units') own funds constituted little more than 20% and amounted to PLN 242,709.14.

The project "Przyjazna Administracja – Informatyzacja Urzędów Powiatu Poddębickiego" ("Friendly Administration – Computerization of the Poddębice District Offices") was divided into five stages.

The first stage covered the works connected with connecting the Offices to the network and during this stage the Internet was installed in all the self-government units as well as the electric network was completed.

The second stage was connected with equipping the offices with the computer hardware and office appliances. Within the framework of this part of the task, the following items were purchased: 72 computer sets, 10 servers, 7 all-in-one appliances, 95 UPSs, 33 printers, 9 scanners and 58 memory chips and 18 network cards.

The third stage of the project was connected with the purchase and implementation of an integrated computer system used for managing the document flow. The system consists of: a document flow system, public information bulletin, the Council Office, the System of the public procurements handling and an archive.

The purchase of 52 electronic signatures constituted the fourth stage.

The fifth and the last stage was connected with the project implementation and launching the Public Internet Access Points.

The implementation of the project "Przyjazna Administracja – Informatyzacja Urzędów Powiatu Poddębickiego" ("Friendly Administration – Computerization of the Poddębice District Offices") ensures a fast and smooth flow of information between the units and an easy and clear flow of information between an office and an enquirer.

The offices were prepared within the framework of this project where the documents filed with an office are put into the internal flow. Then, commune heads, mayors and district governors of the given unit forward the letters to be processed by the particular departments/offices. Putting a letter into a system with the specified PIN makes it possible for an enquirer to control the course of their business realization.

Any changes as well as the manner of the business realization are noted in the system. Those who have an electronic signature may send various applications via the Internet, motions and all documents without any necessity to come to an office and they receive a response in the same manner. Moreover, owing to the project, it is also possible to work with such fields as: tendering procedures or online auctions.

To implement and realize the "Przyjazna Administracja" ("Friendly Administration") project the selection criteria had been adopted which complied with the "technological neutrality" rule specified in the draft document of the European Commission "Guidelines on Criteria and Modalities of Structural Funds of Electronic Communications." No specific technologies were biased in favor as well as no restrictions were imposed which concerned the possibilities of a technological selection. The hardware and other technical parameters were adjusted to the specific project elements which included:

- the delivery of a license of the software used for servicing the electronic document flow, archiving these documents, exchanging them and managing the digital contents in the organizational sections and units of the offices,
- the delivery of a license of the system software of the servers and workstations, the support software and databases,
- the modernization and development of the computer hardware resources with servers and workstations,
- the modernization and development of the internal computer network of the offices,
- the training services for employees in order to implement the system,
- the implementation of an electronic signature,
- the implementation of the system of serving the Council Office,
- handling the businesses served through the Internet,
- launching the Public Internet Access Points.

When the abovementioned elements were combined, it was possible to:

- manage the offices, secretariats and the departments of offices in the scope of the electronic document flow,
- manage the office archive,
- exchange the information between the organizational units, the citizens and the EU business entities as well as other offices,
- handle an electronic signature,
- increase the safety of the stored and transferred data,
- create a system used for handling the public procurements to the full extent,
- create the Internet Access Points (Telecenters) providing the residents with the access to the Internet.

Within the framework of the project promotion and the outreach campaign which were run on the commune area, a series of resident trainings was run during which the possibilities of the implemented system were presented and the folder entitled "Przyjazna Administracja – Informatyzacja Urzędów Powiatu Poddębickiego" ("Friendly Administration – Computerization of the Poddębice District Offices") was prepared as well as an information leaflet containing the operating instructions. The information on the project was presented in the local TV station as well as the local radio stations.

The Poddębice District Authority Office had implemented, along with the Commune Offices a project enabling them to manage the internal document flow system to the full extent in their units, to provide and facilitate the clarity of the statutory task performance. There were of course some problems too which were mainly connected with breaking the barriers associated with the views both of the authorities and the office employees. Both the employees and the office enquirers had some remarks connected with the implementation of the program into the internal document flow. A common model had been created which was satisfactory for all the beneficiaries. Due to the program implementation, it was possible to reduce the operating costs of the units and to facilitate and enhance the information flow and additionally to prepare these units for serving the residents to the full extent via the Internet.

The project "Przyjazna Administracja – Informatyzacja Urzędów Powiatu Poddębickiego" ("Friendly Administration – Computerization of the Poddębice District Offices") had prepared all the self-governments from the area of the Poddębice District for serving the residents to the full extent via the Internet, adjusted the office structures and meets all the requirements specified in the act on the computerization of operations of the entities realizing the public tasks, what is more the project makes it possible to reduce the costs of the units. The project implementation had made it possible to provide all the offices with the broadband Internet access and prepare the free-of-charge Public Internet Access Points. The project "Przyjazna Administracja – Informatyzacja Urzędów Powiatu Poddębickiego" ("Friendly Administration – Computerization of the Poddębice District Offices") is easy to be transferred and realized both in single self-government units and under an agreement between the self-governments. It provides the uniformity of information systems, internal document flow software as well as makes it possible to create and enter into a new quality of the public administration. The information flow system and the solutions and experience of the Poddębice District may be successfully transferred and applied in other fields of the social and economic life.

The project "Przyjazna Administracja – Informatyzacja Urzędów Powiatu Poddębickiego" ("Friendly Administration – Computerization of the Poddębice District Offices") was and still is an innovative project particularly in the scope of the solutions and the range of operation as well as on the organizational and social area. The targets and tasks had been precisely defined and their undertaking and realization made it possible to solve the problems of the district. Amongst the urgent tasks of the county, we may distinguish, among others:

- the optimization and diversification of the educational offer,
- reducing the unemployment rate and implementing the active forms of the social welfare,
- building the feeling of joint responsibility and social solidarity in the local community,
- enhancing the functioning of the administrative infrastructure,
- developing the cultural and information services,
- developing the quality of education and higher education in accordance with the needs of the market economy,
- supporting the development of entrepreneurship,
- creating a system of active searching of investors and their smooth management,
- developing the infrastructure and the telecommunications systems,
- developing the district computerization.

The realization of the above-specified tasks will have an impact on limiting the negative phenomena occurring in the social and economic sphere of the county.

By the moment the project was implemented there had been no information system running in the Poddębice County Council or in the remaining offices in the towns and districts of the Poddębice county which enabled the society and business entities to handle their businesses through the Internet, provided an electronic document flow and the exchange of documents in the office and between the offices. There was no access to the electronic public information, the possibility to handle an electronic signature and secure storing and transmitting of data.

Due to the above-specified reasons, there has appeared a need for implementing an integrated

information system which would meet the abovementioned requirements and would contribute to facilitating the work of the offices. Moreover, owing to that system, it was possible to achieve the European quality standards in the scope of infrastructure.

When the substantial performance is finished and the settlement has taken place further operation and maintenance of the investment should be the obligation of the agreement partners i.e. the Poddębice District, the Dalików Commune, the Pęczniew Commune, the Poddębice Commune, the Uniejów Commune, the Wartkowice Commune, the Zadzim Commune. The partners maintain the acquired property on their own and with their own funds and are responsible for this property. The achieved results of the project are permanent and add a timeless value to the organization and facilitating of the work of all the entities participating in the project. The offices collaborating with each other are able to create a system of partners which works efficiently and is organizationally and substantially prepared to realize difficult undertakings connected with building an information society.

The Poddębice District received multiple awards in the prestige competitions which were awarded for the realization of the project "Przyjazna Administracja – Informatyzacja Urzędów Powiatu Poddębickiego" ("Friendly Administration – Computerization of the Poddębice District Offices"). Amongst the most important awards we may distinguish the I place in the competition "Przyjazny Urząd Administracji Samorządowej 2006" ("A Friendly Office of the Self-Government Administration 2006") in the Powiat (County) category. The competition was organized by the Minister of Interior and Administration in cooperation with the Związek Miast Polskich (The Union of Cities of Poland), the Union of Rural Communes of the Republic of Poland and the Association of Polish Districts. The purpose of the competition was to award the best local self-governments which implement the effective and friendly service of the public administration customers as well as to promote the good practices and support of the process connected with the consciously studying self-government units.

As for the "new@poland 2007" competition which was organized by the Polish Confederation of Private Employers, the Warsaw University of Technology Business School and the Warsaw School of Economics, the Poddębice District received an award in the E-government category.

Poddębice District Authority

99-200 Poddębice

Łęczyska 16

www.poddebicki.pl

BIP (Public Information Bulletin): www.e-powiat.poddebicki.pl

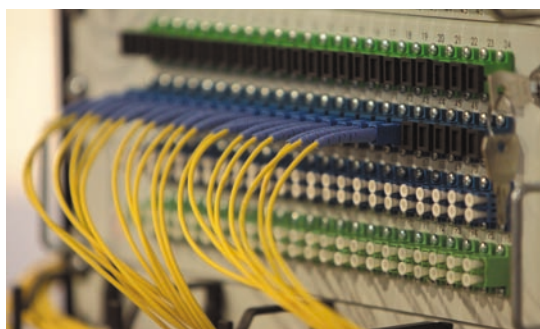
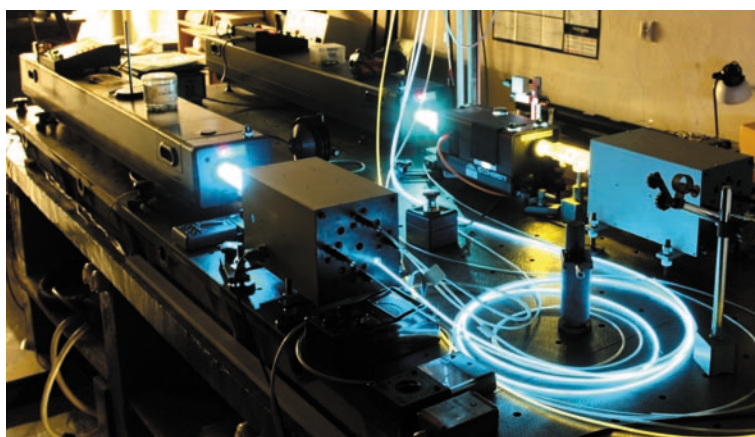
email: powiat@poddebicki.pl

Łódzkie
nabiera prędkości

MODERN TECHNOLOGIES NOWE TECHNOLOGIE

Andrzej Karczmarz

*The District Authority Office in Łask
Management Department*

Something more than just ePUAP

Since 2006, District Authority Office in Łask has been operating a computerized system which facilitates registration of official letters and introducing them into circulation at our Office. The one thing we were missing was a properly operating Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej (Electronic Platform of Public Administration Services) called ePUAP. For the next two years, not a single document was sent to us. In 2008, we started looking for a different solution offering "online" communication with our clients and to link it directly with electronic circulation of documents at our Office. A year later, District officials decided to include these goals in a project co-financed by the European Union called "Building e-Administration at the Łask District". Thus, a system was built which seamlessly ensures exchange of documents between the Client and the District Authority Office in Łask.

On the part of the Office, we implemented the so-called Elektroniczny System Obiegu Dokumentów (Electronic System of Document Exchange) (ESOD), whose basic features are:

1. accepting and registering incoming documents delivered conventionally ("paper documents" and "e-documents"), as well as via fax, email and Elektroniczna Skrzynka Podawcza - ESP (Electronic Registry Mailbox),
2. managing the workflow based on recorded office directions,
3. processing a given case within the system according to a pre-defined procedure, with regard to set deadlines for execution of specified actions,
4. ability to monitor cases being processed at the Office, to evaluate the degree of their execution and to track the circulation of related documents (correspondence, email, fax, official orders, etc.),
5. supporting e-signature for signing documents and attachments with an e-certificate.

Within Portal Internetowy Powiatu (District Internet Portal), Clients have been offered Elektroniczne Biuro Obsługi Interesanta - EBOI (Electronic Client Services Office), which enables our Clients to take care of administrative procedures and to contact the Office. This system replaced ePUAP, being more user-friendly and offering more intuitive handling enabling our Clients to:

1. register in EBOI by entering prompted information,
2. select a document/application, which is linked with a pre-defined procedure in the case catalogue,
3. submit a motion/application with attachments and signing them with a secure e-signature,
4. receive an Urzędowe Poświadczenie Odbioru - UPO (Official Receipt Confirmation),
5. check case status,
6. verify e-signature on a document.

A motion/application submitted via EBOI is sent to the Electronic Document Flow at the District Authority Office, where the system verifies the signature, the document is registered and assigned to a given department and a person who will professionally approach the case. Meanwhile, the Client can check where and at which stage his/her case currently is. An official decision signed electronically by an Authorized Official is sent directly to the Client via EBOI.

A useful and important feature of the system is that the Client does not need to submit any motion/application via EBOI to monitor the progress of work on his/her case. All he/she needs to do is to be registered in EBOI and to submit the document in the conventional way at the Office or send it via email.

Other functions:

- confirmation of Clients identities in the PESEL (Personal Identification) Database,
- e-payments,
- notifications,
- and support of ePUAP!

The last function is exceptionally important considering the soon-to-be introduced at ePUAP free-of-charge citizen identity confirmation within e-administration systems called trusted profile. This method may considerably increase the number of Clients willing to communicate with autho-

rities via the internet. A person with a trusted profile at ePUAP will have no trouble with exchanging documents with our District Authority Office.

Since the implementation of the new system at our District Authority Office, i.e. from June 2010 to March 2011, 20 Clients have registered in EBOI and three documents have been introduced to the document flow via the system. These figures may seem insignificant; however, it is a great leap when compared to the number of registrations at ePUAP. The main reason why people get discouraged from using e-services is the cost of e-signature. We hope that this will change soon (trusted profile may be a solution here) and more cases will be processed online.

Łódzkie
nabiera prędkości

SPORT

mgr Magdalena Michalak
Zgierz City Office
Department of City Promotion

**Dreams in the past, today - the reality. Learn anywhere, anytime
- an innovative twenty-first century administration in education illustrated
with an example of modern platform of educational services in Zgierz**

The term 'modern administration' is defined in various ways. With regard to innovation, which is a community initiative of the European Union countries, the terminology should be linked with the source in the European Commission, which considers modern administration as effective, transparent, accountable, based on the principles of ethics, equal opportunity, environmentally friendly and multilingual. At the heart of modern administration there are innovative communication technologies, combining the above features and transforming government in the e-government(1) World, and thus European trends indicate the course of action for Poland and cause our administration to face an enormous challenge. This is due to differences in the economic and demographic levels as well as the characteristic features of our country, for example, still limited development of the information society. To meet the challenge, administration should change its structure in every way and implement modern IT tools. Public community services acquire new skills, which are intended to improve the level of services provided by them.

How far we are from the world trends can be easily told by looking at the etymology of the term „information society”. In 1963 it was already introduced in Japan. It was transplanted on the European soil much later, but the very definition of the concept appeared in 1994 in the so-called Bangemann report(2). For the purposes of the Information Society Development Strategy until 2013, the information society in Poland has been defined as „information processing with the use of information and communication technologies which form a significant economic, social and cultural value.” The fully developed information society uses a common information space (called the platform), that is public administration services and social and health services. In 2010 almost 70% of households in Poland had at least one computer. However, data from the year 2009, comparing us to the average of EU countries, show that the share of households with computers among all households in Poland was about 5 percentage points lower than the EU average and amounted to 65%.(3) Number of people using the computers in the year 2010 in Poland amounted to 19.8 million.(4) Introduction of information technology ubiquity consisting of processing, collecting and transmitting information electronically (from the English term Information and Communications Technologies, ICT for short) provides, inter alia, educational conditions for the widespread use of information, for example for the provision of services.(5) In the year 2010, 64% of Polish households had Internet access at home.(6) According to CSO data, e-government (defined as „the use of ICT in public administration”)(7) is the most widely used service offered via the Internet. The public uses the Internet to contact public administration in order to obtain information, download forms and submit tenders.

The ubiquity of the Internet and more and more flexible access to the network in the infrastructure is implemented in Poland through co-financing projects by the European Regional Development Fund within the framework of regional operational programs according to the Information Society priority axis. The City of Zgierz, not lagging behind, together with Andrespol, Konstantynów, Łódź, Koluszki, Nowosolna and Stryków communes in 2009 joined the project „Metropolitan Network of Broadband Internet Access” with the sub-project „Construction of the Educational Services Platform in the City of Zgierz” with a value of 1.383 million Polish zloty, and with a grant of 1.037 million Polish zloty. The project was essentially completed in April 2010. The aim of the undertaking was to support the creation of an information society by building an educational platform on the project contractor's website and the purchase and implementation of ICT infrastructure in Zgierz. Education has always been

a great challenge for our city, both organizationally and financially. Since the local self-government units have taken over the running of schools, self-governments have to face the quality of teaching and working in their respective educational institutions by themselves. Education in Zgierz is the most important thing and it is not a cliché. Here, education has always been a determinant of action(8). Not without reason the expenses on education constitute the main share of the city budget. Today we have made another step. The educational platform with its resources established a new quality in the functioning of educational institutions and created a virtual learning environment in Zgierz. The use of such an innovative method of transferring information and implementing of communication on the office - school - parent - student line unquestionably led to the improvement of the everyday work of the office and schools located throughout the city.

The project started from the basics, namely from the purchase, installation and startup of computer sets and servers, providing a secure and efficient space for processing and storage of data through the appropriate anti-virus system. The purchase of structured cabling and educational portal software, accessible to persons involved in the educational process, has also proven necessary for the efficient and rapid operation of the platform.

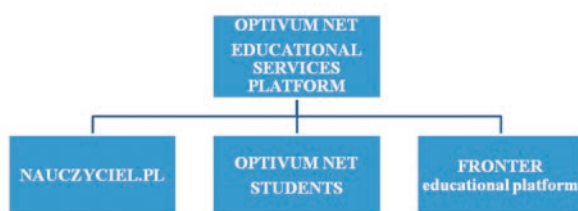

Diagram 1. Structure of the Internet tool to support education management in Zgierz

The educational services platform is implemented in many cities in Poland. Its basic element is a school registry that allows to present information on all educational institutions under the self-government unit concerned, in this case the City of Zgierz commune. The VNET Communicator supports communication management initiated by the office and supports supervision upon the degree of task implementation assigned to the education staff. The portal content is edited directly in the browser by an authorized person, although thanks to the content management system, this activity does not require any special knowledge of computers.

The access to the education platform depends on the privileges, and those rights are granted to the office staff, subordinate educational institutions staff, students and applicants to schools, parents, and above all, to residents. Applications with different levels of accessibility, integrated with the Platform, are: an online student information management system - Optivum NET Students; Fronter, a tool for online learning and collaboration, and Nauczyciel.pl multimedia educational materials.

Students Optivum NET is a tool for school directors – it helps them to control the processes and documents at the school, for school secretaries and teachers – it provides them with a tool supporting formative assessment, for guidance counselors – it provides them with more information about their pupils and students and gives more time for education, for students – it teaches them independence, and parents – it engages them in the child's educational process. After entering the data to the system, it IS available to all authorized users. It includes, among others, the class register, meeting all the requirements specified by law for the paper class register, and the website for a parent/student, ensuring timely access to consistent and up-to date information on the child's progress in studies. The class register, just like a traditional paper class register records the presence of students, lesson topics in conjunction with teaching material schemes, partial evaluation and qualification marks, assessment of behavior, behavioral observations according to categories. It can be used to print school certificates or parent-teacher meeting notification cards, and thanks to a built-in communicator con-

versation with a parent can also be carried out at a distance. The site for the student's parent provides an analysis of child's marks in different subjects divided by a task type and a date of issue, follows the child's presence in the classroom, the tasks assigned to the student (tests, homework), teacher's notes on students and their classmates and student achievements in various fields. The website also enables a parent or a student to follow the current schedule for the week and the list of teachers who teach a given day. There is also a possibility of a systematic distance communication through a built-in communicator.

The Fronter learning platform is a web tool tailored to the needs of the student. With its help students can learn at any time by using virtual learning resources posted by teachers, do homework using the computer and immediately receive the results of their tests. They may also consult on an ongoing basis with the teacher. What is most important - in the case of the student's absence at school, when using this tool, there is no backlog. A student may stay up to date in studies without borrowing notes from friends. This tool can also be used to work in a group. A teacher also works in the Fronter application and provides material for lessons, gives homework, checks, assesses and discusses it with the students, documents their progress, creates school test internet database and publishes it for the students and their parents. A teacher can consult with other teachers in the classroom and outside it - through e-mail, forum, chat, and adding comments. Also parents can play their role in the Fronter application. They can follow current events and educational projects carried out in school and actively participate in them. Getting to know the material learned by the child by means of the Internet certainly supports efforts in doing homework. A parent can also communicate from within the application with both the school and other parents. All of the above-mentioned users get access to application by using defined user names and passwords sent by e-mail.

The Nauczyciel.pl portal, a part of the educational platform, is an innovative offer, designed specifically for the educational staff of primary schools, middle schools and high schools. It offers access to several thousand high-quality multimedia educational materials, closely linked to the core curriculum. These resources are divided into categories: animations, exercises, student lessons, teaching lessons, videos, worksheets, historical maps, narratives, slide-shows, simulations, biographies, recommended reading material, tables, games, illustrations. Such a rich source of material makes it easy to prepare lessons, presentations and tasks to solve for the students in a comfortable and inspiring way. Teachers can also put their lesson scenarios and tasks on the website. Using the portal enhances the process of teaching by two important aspects - teaching with the use of innovative information solutions and the use of ready-made interactive network resources.

The implementation of an educational platform in our city without a doubt created a virtual learning environment. On one hand, thanks to the expansion of urban and local IT networks in offices of the Zgierz City commune, there was an increase in IT equipment, from cabling to computer sets and servers. This is certainly an essential factor for creating a secure and efficient platform for processing and storing data. On the other hand however, we should finally ask the question whether the public is really made more informed or wiser by the number of electronic devices. According to 2010 CSO study: Information Society Indicators - „The Internet is mostly used for sending and receiving correspondence via e-mail. This form of data transmission was used in 2010 by 47.8% of Poles.” Searching for information about goods or services comprises a major part of the Internet use - 39.2% of Poles access the net for that purpose.⁽⁹⁾ 32.2% of the population participates in chats and online discussions. Further down the list one can find the use of banking services, phone calls over the Internet, or searching for health information. Only 17.4% of Poles read or downloaded online magazines in 2010. The possibility of learning through the Internet is certainly still a fledgling field, and therefore innovative. It is, however, worth using, given that it only brings benefits - to all the parties involved. Students gain the opportunity to learn all subjects at any place and time, the access to resources and the choice whether to learn in a group or their own. Teachers are given the possibility to upload copyright materials (tests, exercises, educational paths) and share them with students, creating individual and group tasks, disseminating them and testing. Parents are provided

with an access to information about their children and the school, as well as the opportunity to participate in projects at school. Above all, the new platform - as its creator emphasizes - gives all parties an opportunity to communicate at a distance at all stages of education.

1. http://ec.europa.eu/civil_service/admin/e_comm/index_pl.htm; publication of Dec. 9, 2010
2. "Społeczeństwo informacyjne w Polsce. Wyniki Badań statystycznych z lat 2006 – 2010", collective study edited by Józef Oleński and Halina Dmochowska Information and Statistic Studies, Warsaw 2010, p. 7
3. a.a, p. 76
4. a.a, p.77
5. a.a p.7
6. a.a p. 82
7. a.a p. 59
8. <http://www.vulcan.net.pl/jst/zgierz/rejestr.aspx> , 2011
9. Data concerns the whole population, not the people using the Internet, "Społeczeństwo informacyjne w Polsce. Wyniki badań statystycznych z lat 2006 – 2010", a collective study, edited by Józef Oleński and Halina Dmochowska, Information and Statistic Studies, Warsaw 2010. pp 95, 96

Łódzkie
nabiera prędkości

TRADITIONAL PRODUCTS
PRODUKTY TRADYCYJNE

Artur Prasal,
The City of Lodz Office

From paper document flow to an electronic document flow system in the City of Lodz Office

Proper organization of document flow in public administration offices undoubtedly affects the efficient performance of tasks and customer service. It results often from legal regulations, but also from the internal procedures or rules laid down in a particular unit. Efforts to implement the electronic workflow, often used as support to paper document flow, have been observed in public administration offices for several years. The functional range of the implemented systems is varied and ranges from simple filing systems, to systems for managing letters and cases, to full-featured documentation management systems - from the arrival or creation of documents in various forms (paper, digital) at the office, to performing administrative tasks, to archiving.

In 2003 a decision was made in the City of Lodz Office to design and implement a full-featured system, which allows reducing or even eliminating the use of documents in paper form within the Office. This challenge proved to be very difficult to implement from the technical, organizational and legal point of view, but in the end it was a success. Preparatory works for the project were started in 2003, and in 2005 the project received funding in the amount of PLN 13 077 861.67, while the total value of the project was 17 437 148, 90 PLN. The entire „e-Łódź” system was dedicated to the preparation of the City of Lodz Office to the performance of public services on the electronic platform using electronic document flow. Its scope included the implementation of the 35 Works – domain application and other systems, and the purchase and delivery of over 20 servers and other machines (database, application, integration, presentation), 8 infomats, 500 computer sets and 200 devices for the implementation of qualified electronic signature.

The main element which allowed the City of Lodz Office to prepare for the implementation of electronic public services was providing opportunities for proceeding cases in electronic form within the same office. The tasks related to defining requirements of the system were assigned to one of more than 20 working groups appointed to the project by the decree of the President of the City of Lodz - the team for Electronic Document Flow and Electronic Archive. The team's task was to prepare the operational guidelines of the application, taking into account the requirements of laws applicable at the time and the complex structure of the Office.

A very wide range of works associated with the preparation and then implementation of the system for 2000 work stations, led to the decision to entrust the tasks related to electronic documentation management to a separate organizational unit. In 2005 the Bureau for Electronic Office (Biuro ds. Elektronicznego Urzędu) was created, the tasks of which were gradually expanded to the implementation of issues related to e-government (including the coordination of information sharing in the Bulletin of Public Information, the implementation of the electronic signature, electronic services management, including the development of policy for electronic documents. Employees of the Bureau also took an active part in the government works related to developing guidelines and legal requirements of electronic governance.) What is important - the tasks were assigned to the staff that already had expertise and experience in office organization. This solution worked perfectly for the City of Lodz Office. This resulted from the fact that the implementation of a project of such a broad scope, in an office performing a huge number of cases, required the preparation of tools that took an account of the organization of each organizational unit – its way of functioning. Of course, several computer professionals from the project „e-Łódź” also provided support, participating in the work of

each working team. They implemented an enormous number of tasks relating to hardware and networking infrastructure, databases, security, performance, etc.

A key element related to the preparation of the implementation of the Document Flow Subsystem, but also the entire e-office system, was conducting a comprehensive analysis of the legal and organizational feasibility of public services on the electronic platform. The legal analysis prepared by employees of the Bureau of Electronic Office, was used not only in the „e-Łódź” project implemented in the City of Lodz Office. The document was published in a national trade magazine for the administration – Self- Government and Administration Gazette (Gazeta Samorządu i Administracji.) It also contributed to the discussion on the further fate of e-government in Poland, among others, during the parliamentary debate of the representatives of government administration departments, self- government organizations, associations and commercial companies in early 2008 (Self- Government and Administration Gazette, No. 3 / 2008).

Among legal problems, the key factor for the implementation of Document Flow Subsystem was primarily the Office Instruction, which has been in force since 1999. Its provisions do not include the technological developments and possibilities of its use in the current work of the office for the benefit of residents, companies (electronic services) and the employees themselves (internal document management using the IT system). That is why, when developing guidelines for the Document Flow Subsystem, it was originally accepted that the paper document flow system, imposed by the Office Instruction, needed to be translated to the electronic documentation management. Experience in working in the system indicated the need for its modification and automation of certain tasks. Taking into consideration the changing regulatory environment, the system is constantly modified, and new solutions and functions are being implemented.

Despite the outdated regulations of the Office Instruction, limiting the possibility of electronic document management, a successful attempt was made to prepare the system to manage issues in a way that facilitated access to the documentation. This does not mean, however, that all objectives have been fulfilled.

When designing the system, it was necessary to ensure compliance with applicable laws, with a particular emphasis on the Office Instruction, the Code of Administrative Procedures, and the regulations on: the electronic signature, the access to public information and personal data protection. Among basic functional objectives which were adopted, there were, among others, functional requirements for the digital recording of documents (letters), digital recording of cases, numbering of letters and cases, management of document versions, the use of attribution mechanisms to control the flow of letters and the progress of cases, and the consideration of cases - according to different procedures, different methods of access to information in the system, and archiving of completed cases.

An important element of the functioning of the Document Flow Subsystem (as well as the whole „e-Łódź” system) was providing a uniform standard of describing the electronic documents.

Within the framework of the „e-Łódź” project, a document titled Electronic Documents Meta-standard was developed and transferred to the Ministry of Internal Affairs and Administration for further use and propagation. It was subject to updates in subsequent years.

Electronic Documents Metastandard included also business process models and schemes, and standards of electronic documents used by self-government units, including the recommendations:

- Standards, under which the Metastandard can be implemented,
- Underlying data model for the Metastandard implementation,
- Cases of document use, forming the basis for the Metastandard implementation,
- General principles for the formulation of document standards,
- A set of primitives used to build XML file schemes,
- Recommendations on the Metastandard sharing and development,
- Sample XML file schemes built on the basis of Metastandard.

On the basis of these assumptions the implementation of Document Flow Subsystem started in 2006. In February 2007 the pilot system was already in use in the Bureau of the Electronic Office. Formal rules for the implementation and management of the system applicable to all employees were established on the basis of the Bureau's employees' experience and the current of knowledge on the organization of the Office. Simultaneously, the structure of system management was established. This approach was dictated by the necessity to organize the implementation works in organizations with a high degree of differentiation and a complex organizational structure. Employees of the Bureau of Electronic Office were appointed as coordinators for the system implementation. They were system administrators (analysts), responsible for developing specific procedures, managing the organization of implementation, cooperation, including support for organizational units, and configuring, among other things, the access privileges to specific collections of documents. Tasks in respect to the technical aspects (installation, providing the computer equipment at workstations, ensuring proper – that is, continuous, functioning of the application in respect to the database, application server, etc.), were assigned to the IT employees from the IT Office. The implementation of the system in individual units was the responsibility of managers of these units, providing, inter alia, the possibility for employees to participate in training, but also appointing local administrators and implementation leaders, and office employees. For each of these groups of workers distinct rights and duties related to the implementation and use of the system were defined.

Due to the fact that the functioning of the system supporting the work of the Office, in the scope of managing documentation at all work stations, is closely related to the organization, including changes in the organization of the Office, some rules of the flow of information on planned organizational changes affecting the management of information flow in the Office were also developed. Implementation of this solution was justified by the need to configure the system- in respect to the administration - according to new organization scheme, data access, system roles, etc.

During the implementation and development of the system there were also threats (project risks). Among them a few basic ones can be identified:

- 1) Legal threats arising from changes in the regulatory environment. In the years 2006 -2011 a lot of legal acts regulating the management of electronic documentation in public administration offices was issued in Poland. The procedure for filing applications in digital form, their processing, recording, serving and archiving were regulated or rationalized. Each time new regulations came into force, they were required to be analyzed and accounted for in the electronic documentation management system. Previously conducted organizational and legal analyses enabled project risks identification. Nevertheless, the legal changes were, of course, required to be implemented in the IT system;
- 2) Technical threats. The computer system used for document management is particularly critical in nature. Not all threats can be identified before the project begins. Unfortunately, also during the implementation of the Document Flow Subsystem in the City of Lodz Office there were technical problems. They caused a prolongation of the implementation by several months. At that time, additional analytical work was undertaken and a huge number of additional tests was carried out. Despite the prolongation of the implementation time, such situations have also led to an introduction of modifications to the system to improve its work. The change - the development of technology - should also be considered a threat. The implementation of new versions of software or new systems, or simply updating them in the IT infrastructure, can have serious consequences for the entire platform. With integrated systems of a high degree of complexity each untested change may affect the functioning of the application. That is why - in the case of Document Flow Subsystem - a parallel environment for testing was created. The internal functioning analysis of the Document Flow Subsystem was performed and is still being performed in this environment.
- 3) Organizational threats. Procedures that were developed for the flow of information on organizational changes, in most cases allow preparing the system in a timely manner, namely before the implementation of these changes. The system must be very flexibly adapted to various changes in the organization and functioning of the office, in particular, to changes in organizational units, changes in personnel, case signatures, etc. Some changes may be unplanned and unwanted effects of changes may occur that need to be overcome, but these changes may also result from

external causes, forcing quick action. Organizational problems primarily accompany extensive changes. Therefore, special attention should be paid to recognize the impact of changes in the computerized system to manage documentation.

4) Human factors. Changing the execution of daily tasks, forever performed in one way, in this case on paper, makes it very difficult to overcome the „human resistance“. During the implementation of the Document Flow Subsystem, also this problem was considered. Several actions were undertaken to reduce the impact of this factor on the completion of the project. The first demonstration is scheduled for the management board of the Office - the presentation of the target vision of the „e-Łódź“ system and the plan for its implementation. The next step was training courses financed both from the Office's own resources and co-financed from the EU funds. At the same time, all organizational units were engaged in carrying out tasks (previously described structure of implementation management). System analyst expertise support was also provided. It should be emphasized that the implementation of this type of application required providing the office staff with help of people who had very extensive knowledge not only on the functioning of applications, but primarily on the legal requirements for dealing with electronic documents, as well as paper document management. It must not be forgotten that the documentation in the paper form has been present for a very long time and probably still will be an important medium of communication in the administration. Preparing an employee to change from the „paper“ management to „electronic“ management requires perfect knowledge of the requirements for both modes. Hence the people responsible for coordinating the implementation and development are employees with legal expertise in the field of e-government and organizational knowledge of the functioning of an office. Without the combination of broad legal and organizational knowledge and proficiency in IT tools, there is a threat that the implementation will not be carried out in a comprehensive manner.

Despite the measures taken, it has not always been possible to overcome this resistance. It is, unfortunately, a standing feature of projects aiming at making changes, especially with such a broad scope. However, it is necessary - for the success of the project - to take actions that minimize the risk of failure.

The Flow Subsystem is an application designed for the 2,000 employees of the City of Lodz Office. In 2010, a total of 99,116 cases were registered. Despite the large number of cases the system is still not fully exploited. Its rapid growth occurs now. From 20th January 2011, the provisions of the Regulation on the Office Instruction, harmonized subject file indices and instructions on the organization and scope of company archives functioning. The Regulation replaces the previously applicable, now outdated, Office Instruction. At the same time it introduced requirements and procedures for dealing with digital documentation specifying the requirements for the electronic records management system. The new regulations make it necessary to modify the requirements used to develop the Document Flow Subsystem. Just as in the implementation of the DCS, the role of employees of the current Bureau of the Electronic Office in the implementation is crucial. Their main task is to identify the legal and organizational requirements, their analysis in terms of the system's functioning, but also in the terms of the Office organization. Thereby the roles of a system analyst and the coordinator of administrative operations for electronic and paper documentation have been combined, which considerably simplifies the development of records management procedures in the Office in a harmonized manner. It also facilitates supporting the Office staff in carrying out their everyday tasks.

It should be emphasized that people supervising the use of the Document Flow Subsystem (from March 2009 to December 2010) collaborated in developing the objectives of the new Office Instructions. Knowledge of requirements of the new Office Instructions allowed faster identification of the necessary system modifications in terms of the new legal requirements.

After performing the analysis of legal and organizational requirements, the guidelines on introducing changes in the Document Flow Subsystem, their implementation, testing and proper implementation in a production environment are developed. It is also necessary to increase system performance, as a significant increase in the data is anticipated. The City

of Lodz Office plans to use the Document Flow Subsystem as an Electronic Document Management system for selected categories of cases from the 2nd of November 2011. The Electronic Document Management system implementation is associated with a „stop“ to documents in paper form in administration offices. The content of both paper documents (scans) and digital files will be available in the Document Flow Subsystem. Also, all activities related to the proceeding of a document / file will be performed in the computer system until the conclusion of the case. Paper documents (originals) will be transferred to the chronological repository.

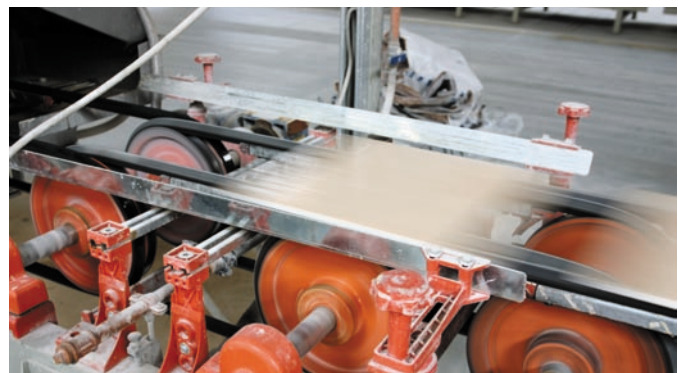
Note about the author :

Graduate of the School of Public Administration in Lodz and the Faculty of Law, University of Lodz. Since 1998 an employee of the City of Lodz Office. The main objects of his professional interest are the administrative procedures concerning the implementation of public services on electronic platforms, the use of electronic communication in the current administration functioning, information management procedures, functioning of the electronic document management systems, the use of electronic signatures. Author and co-author of papers on the use of electronic communications in public administration offices.

contact: e-mail: a.prasal@uml.lodz.pl

 Łódzkie
nabiera prędkości

INDUSTRY PRZEMYSŁ

Anna Ochota

Ozorków Town Hall

The Department of European Cooperation, Strategy and Economic Development

Computerization of the Ozorków Town Hall and the development of the public online services

Considering the number of problems that appeared in accordance with the statutory activities of the Ozorków Town Hall in the scope of the access to the broadband networks as well as obtaining and using new Information and Communication Technology as regards the public Internet access in a spatial layout and in the work of the self-government administration in November 2009 an information strategy was prepared for the Ozorków Town Hall. It resulted in an idea to write and realize the project entitled "Informatyzacja Urzędu Miejskiego w Ozorkowie oraz rozwój usług publicznych on-line" ("Computerization of the Ozorków Town Hall and the development on the public online services")

The object and purpose of the project was connected with developing the tele-information infrastructure and purchasing the specialist software to increase the effectiveness of the administration work (e-administration) and develop the public e-services as well as process the data resources possessed by the Town hall into newer data. Due to the implementation of the system it was possible to cooperate with other networks – both regional and national and include certain units e.g. schools in the system.

The town hall computerization and the development of the public online services are the statutory requirements. The cost of implementation of the e-office equals to over PLN 861 thousand, the town of Ozorków received 75% of this sum from the EU funds from the European Regional Development Fund within the framework of the Integrated Regional Development Operational Programme. On 18 October 2007, a contract for the investment co-financing was concluded with the Voivode of the Lodz region.

The project consisted of three stages:

1. The purchase and implementation of the Electronic Document Flow system whose task was to automate the document flow in the Town Hall, organize the work of the officials and consequently – facilitate the management. Moreover, an integration of the internal Town Hall resources with the Public Information Bulletin available from the website.
2. The electronic integration of the document flow with an external portal which makes the Town Hall services rendered for people accessible;
3. The development of the tele-information infrastructure which is aimed at modernizing the structural network, an integrated information platform based on the Electronic Document Flow, Infomats, Internet Portal and the System Safety Policy. Moreover, the implementation of the electronic signature infrastructure including the purchase of the certification services and the adjustment of the structure of the Town Hall and the subordinate units to the needs connected with rendering the services online as well as creating the digital document contents.

At the beginning of January 2008, in a public tender procedure, a company was appointed which built the network and implemented the information systems. For the e-office to work 60 computers had been replaced because they were obsolete. The purchase of new hardware was also included in the project and was subsidized from the EU funds (75%).

Moreover, some rooms had been removed and replaced with open stands (a counter and a glass wall). These changes were necessary, among other reasons, to adjust the work of particular departments to the changes resulting from the project guidelines. All the town hall employees were provided with a series of trainings connected with the implementation of the undertaking.

Due to the implementation of the e-office, the residents of the Ozorków town may handle numerous issues via the Internet "without the need to leave home" which is possible due to the forms available from the website and the possibility to log on and obtain information on the stage of realizing the specific business. The time spent while waiting for a decision to be issued is also shorter now, which has undoubtedly facilitated the effectiveness of the enquirer service.

The Ozorków residents may access the Internet free of charge by using the infomats installed on two buildings of the Town Hall.

Owing to those devices, the Ozorków residents who do not have any Internet connection or people arriving from outside of the town may search for the required information or check their email boxes free of charge.

The computerization of the town hall gives the commune the possibility to reduce the operational costs, improve its own image as well as enhance the control of the process of the citizen service. After all, the Internet is a necessary tool to establish contacts with investors.

Author of the article:

Anna Ochota

Ozorków Town Hall

Department of European Cooperation, Strategy and Economic Development

Wigury 1, 95-035 Ozorków

tel.: 42 710 31 11

email: ochota.a@umozorkow.pl

LEISURE WYPOCZYNEK

Iwona M. Orzechowska-Kłucjasz
The Marshal's Office in Lodz
The Department of Geodesy and Cartography

**Measurable effects of the innovative, spatial address database of the Lodz Region
in a pilot program of the Voivodeship Statistical Office.
(Practical implementation of the INSPIRE EC Directive 2 / 2007)**

The growing need for access to spatial information and its optimum exploitation, forced the European Union countries to create a coherent system of spatial information and to take legislative actions. The result of the cooperation of the EU countries was "the adoption of Directive 2007/2/EC establishing an infrastructure for spatial information in the Community on 14th March 2007 by the European Parliament and the Council „Infrastructure for Spatial Information in Europe „(INSPIRE)(1) (Official Journal EU L 108, 25.4.2007, p. 1). For Poland, this meant the commitment to create the Polish Spatial Information Infrastructure on time. The implementation of the INSPIRE Directive in Polish law as the Act of 4 March 2010, „Infrastructure for Spatial Information" in Poland resulted in opening the door to an interdisciplinary, interdepartmental, multi-stakeholder and multi-topical spatial information infrastructure. The purpose of the Act was the introduction of legal mechanisms that would ensure interoperability and cooperation in the field of data, metadata, electronic services, coordination of infrastructure construction and development.

To strengthen and accelerate the implementation of tasks resulting from the adoption of Directive 2007/2/EC, establishing an Infrastructure for Spatial Information (INSPIRE) on 12th February 2007 by the European Parliament, the Łódzkie Voivodeship self-government decided to put the „Infrastructure of Regional Spatial Information System for the Lodz region" project in the „Indicative List of Individual Key Projects for the Regional Operational Programme for the years 2007 - 2013 ". The beneficiary of the project is the Lodz region, and it is implemented in partnership with 12 local self-government units in the Lodz region by the Department of Geodesy and Cartography. On the basis of Resolution No. 1301-1309 as of 12th August 2009 of the Lodz region Board and after fulfilling the formal and substantive requirements, the IRSIS ŁV project obtained financing in an amount not exceeding 65.37% of eligible expenses. The total value of the project is: 30,645,674.20 Polish zloty, including the amount of 20 000 000, 00 zł financed from the European Regional Development Fund.

The aim of the IRSIS ŁV project is to compensate disparities in access to spatial information through the use of information and communications technology by citizens and authorities in the Lodz region. The implementation of IRSIS ŁV aims at recognizing in a complex and systemic way the issues related to the creation, maintenance and use of spatial data resources, collected by institutions operating in the region, particularly institutions of public administration. The project will contribute to the increase of competitiveness and efficiency of the Lodz region by improving the quality of sourcing, managing and analyzing large spatial data sets. The project aims also at creating the technical, administrative and legal conditions conducive to sharing and effectively using spatial information in the Lodz region. It will create a transparent and citizen friendly public administration gate and improve its operation.

The implementation of the project seeks to build a harmonized and coherent system that allows the processing of spatial information from the area of the Lodz region. Attention should be also paid to the functional characteristics of the RSIS ŁV users. Given the variety of opportunities and investment plans of individual participants in the System, expressed in feasibility studies, an attempt was made to divide them into functional groups based on the degree and extent of involvement in the development of hardware - software infrastructure designed for RSIS ŁV. Three groups have been isolated, which include the districts from the whole voivodeship.

1. Users whose degree of involvement in the development of the infrastructure is the largest

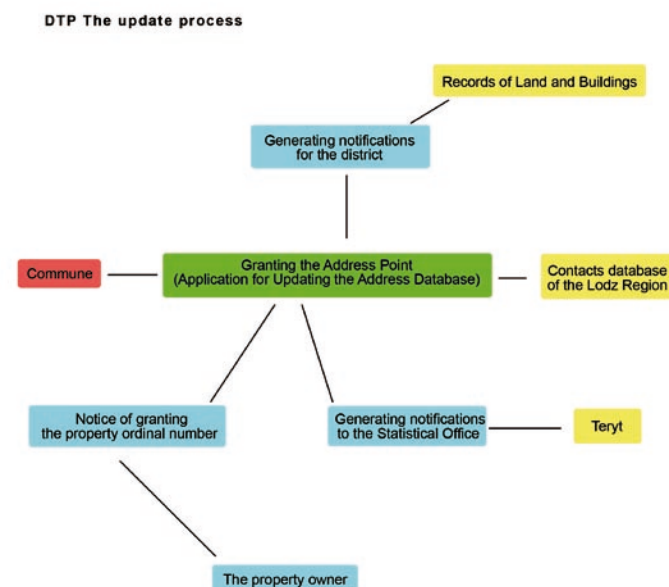
or most important. Participants in this group are planning to build (or already have) a properly configured GIS environment, which can be seamlessly integrated into the structure of the implemented system. They plan to build (or already use) Internet portals serving spatial information. At this level, special information and spatial analyses used in the daily work of offices will be (or already are) prepared.

2. Users whose degree of involvement in the infrastructure is large. Participants in this group are planning to invest in the GIS software for spatial data resource management (or already have done it). In this group there are no plans to create local portals for spatial information. However the ability to convert data into formats and forms used in the regional portal administered by the Regional Center for Data Processing is allowed. Participants in this group will be able to (or already can) perform spatial analyses and prepare special information compiled on the basis of local data resource.

3. Users whose degree of involvement in the infrastructure is the smallest. Participants in this group are planning to invest primarily in the equipment and digitization of resources. At this level the implementation of any GIS environment that allows for the development of complex spatial analysis and data conversion from source formats (archival) for output formats used in the adopted regional destination portal environment is not expected. Any works on converting the data, developing spatial analyses and preparation of information based on source data is supposed to be carried out at the regional level within the framework of the RCDP activities.

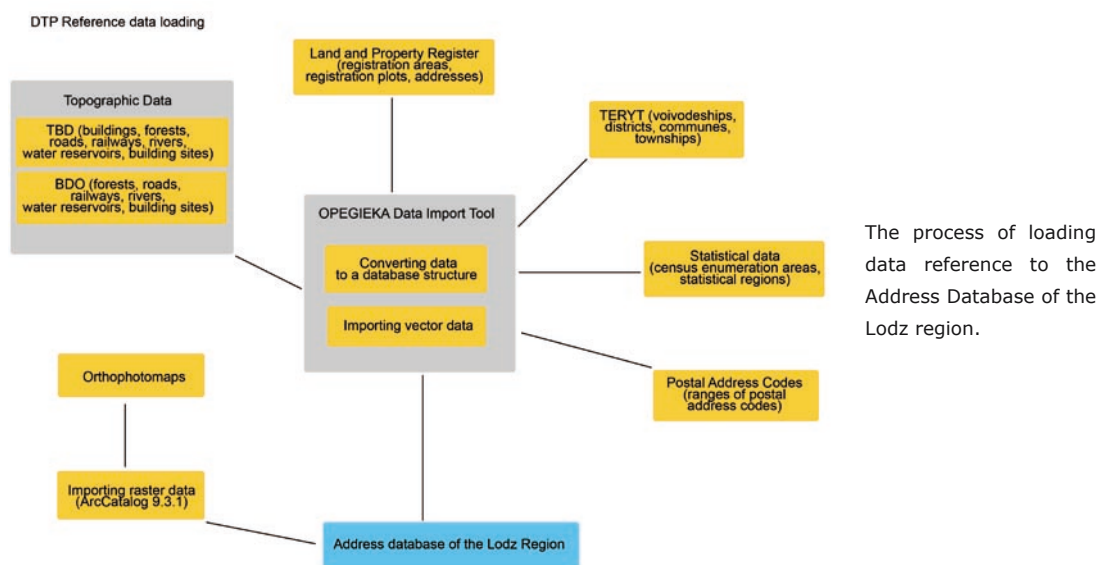
The current lack of rapid access to reliable and complete information about the area of the voivodeship has a negative impact on the success of economic and social operations, and thus the competitiveness of the region. Because of this situation, the cost and time needed to obtain information which meets the criteria of quality is very high, and as a result economy of the region does not use its opportunities to the maximum extent.

The essence of the spatial infrastructure is interoperability, i.e. the possibility to combine spatial data sets, collected by various entities, and therefore functional requirements for the application managing the address database of the Lodz region has been prepared in accordance with the standards laid down in the INSPIRE Directive. An application has been developed to collect and edit the address points, which aim will be to keep data sets for the Lodz region Address Database up to date. The application will eventually run in all the communes of the Lodz region.

The update process of the Lodz region Address Database
/Department of Geodesy and Cartography of the Marshal's Office in Lodz/

- Having administrative functions - to manage the application, users and access levels for different functions;
- Providing appropriate level of security (integration with LDAP / Active Directory catalogue services);

Creation of spatially coherent, digital and updated database of address points of the Lodz region is one of the main challenges of the IRSIP ŁV project, which among other things can be applied to spatial analyses of social phenomena. Talks with the Statistical Office were already carried out in 2008. Lodz region Surveyor Aleksander Bielicki speaks of actions taken in respect to public statistics: „We have recently began talks with the Statistical Office in Lodz on preparations for the census in 2011. We wish to take opportunity of this action, because we could never afford to send twelve thousand people at the same time to record data from the area of the voivodeship. We have completed a pilot survey, including the creation of the address point database, based on the German model, with a large number of attributes for buildings, as well as for rapidly changing business information. If, for example, a shop is established in a building, instead of a restaurant, in the commune they know about it immediately, but we will learn about it in eight years, at the next topographic map update. In our opinion these attributes of the building, which will be recorded, should be further updated administratively.”(2)

Agricultural Census, carried out last year, and the National Census of Population and Housing in 2011, are the first censuses since the accession to the European Union. They are carried out at the same time and in the same range of subjects as in other EU Member States. For the first time the management of accountants' work in the field was done with the help of GIS. The combination of digital mapping and orthophotomaps and devices with embedded GPS receivers changed the procedures involved in census work, both in the preparation phase and during the census. For the first time the use of the results of efforts associated with the creation of the Lodz region Address Database was made possible in the preparatory work for the census by an agreement between the Łódzkie Voivodeship, and the President of the CSO, on cooperation in the scope of creating the IRSIP ŁV. The Address Database, currently being built for the Lodz region, includes information about the terrain, roads, buildings, facilities, such as offices, businesses, health care units, pharmacies, education establishments. In comparison, the national registry of official territorial division TERYT includes only buildings with living quarters. Under the above mentioned agreement, the data on the Zgierz district, the Zduny commune and a part of the town of Łowicz were made available from the Lodz region Address Database and finally approved. These were the ordinal numbers assigned to properties, arising in the development of reference spatial database within the framework of the implemented Geoportal 2 project, then converted to the format of the Lodz region Address Database and provided in this format. The Statistical Office also received axes of

major roads, created from an orthophotomap. The provided data was grouped into areas of districts and sent successively in the order of development. In addition, the following working sets were acquired for the needs of the created census spatial database: address points for 8 districts, the road axes for the area of 14 districts, and collections of buildings including the registration data for 10 districts.

The working sets of address points proved to be the most useful. They included the points harmonized with the commune registers (property ordinal number records, land and property records and census information) and confirmed by the field survey. „As a result of combining these sets with the data entered in the TERYT register, a 90% compliance was achieved. Comparison of Land and Property Register collections and databases for the Lodz region Address Database for the Zgierz district showed clearly the difference in the quality of the data, and thus the possibility to use the spatial address database generated by statistics. The address database for the Zgierz district, received from the Voivodeship Surveyor, contained 48.1 thousand address points, while the collections obtained from the Zgierz District Authority Office listed only 2.6 thousand addresses of buildings and 16.3 thousand real estate addresses. 29.3 thousand addresses for address points (residential buildings) are stored in the TERYT register for the Zgierz district. In order to use the information in the Address Database of the Lodz region, the data gathered in the Statistical Office in Lodz has been combined with information collected in the TERYT registry. As a result of this work 95% compliance was achieved.”(3) The information cited above is taken from the study presented at the meeting of the RSPI VŁ program on 13th January 2011. At the moment, all current data is reported on a regular basis. In summary, the benefits of wide access to spatial data, are extremely helpful in the management of the commune, district, region or country; in crisis management; emergency care; urban planning; public statistics; security and monitoring of the environment, economic activities; investment activities, and many others.

They allow for „the spatial analysis of social phenomena, facilitating spatial planning in such areas as housing, service (trade, banks)”(4) and industrial sector, recreation and entertainment areas, as well as communication. In addition, they allow for better space management, including developing strategies for solving social problems, i.e. diagnosing the needs of residents, monitoring social groups, taking action by the relevant self-government bodies and assessment of the effectiveness and efficiency of their operations.

1. Explanation for the Act of 4th March 2010 "On Infrastructure for Spatial Information."
2. Magazyn Geoinformacyjny. Geodeta, June 2008, "Nie ma na co czekać" article
3. Multimedia presentation, entitled "Ocena przydatności materiałów geodezyjnych w spisie powszechnym" by Piotr Ryszard Cmela.
4. Jażdżewska I. 1999 " Zastosowanie numerycznej bazy adresowej w geografii społecznej, [in:] XI Konserwatorium wiedzy o Mieście, Zróżnicowanie przestrzenne struktur społecznych w dużych miastach . (ed.) J. Kaczmarek LTN, Łódź.

Modernizacja systemów administracji publicznej wymaga przebudowy o różnych przekrojach i poziomach. Jednym z głównych celów budowy nowoczesnej administracji jest przyjazność i świadczenie usług o wysokiej jakości oraz zapewnienie dostępu do nich. Poprawa standardu obsługi różnych interesantów pociąga za sobą konieczność poszukiwania różnych rozwiązań. Drogą taką jest budowanie systemów e-usług publicznych, mających być w założeniu swoistym narzędziem szybszego dostępu do możliwie najszerszej gamy usług publicznych. Kontekstem tego są trzy konstatacje. Po pierwsze, potrzebne i oczywiste jest tworzenie społeczeństwa informacyjnego jako etapu pośredniego w kierunku budowy społeczeństwa obywatelskiego. Po drugie, mamy do czynienia z rozwojem gospodarki opartej na wiedzy, funkcjonującej w strukturach sieciowych i globalnych. Po trzecie, sprawna realizacja zadań własnych samorządu wojewódzkiego wymaga przedsięwzięć instytucjonalnych, a duża część tych zadań przybiera zmaterializowaną postać – usług publicznych.

Fragment recenzji prof. zw. dr hab. Eugeniusza Wojciechowskiego

Urząd Marszałkowski w Łodzi
Departament Infrastruktury
Wydział ds. Społeczeństwa Informacyjnego

al. Piłsudskiego 8
90-051 Łódź
tel./fax 42 291 98 81

e-mail: si@lodzkie.pl

www.si.lodzkie.pl